

การกำหนดนโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล : ศึกษาเฉพาะกรณี
บัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์

สารนิพนธ์
ของ
วรรณศรี ทิวแพ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
พฤษภาคม 2550

การกำหนดนโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล : ศึกษาเฉพาะกรณี
บัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์

สารนิพนธ์
ของ
วรรณศรี ทิวแพ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ

พฤษภาคม 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การกำหนดนโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล : ศึกษาเฉพาะกรณี
บัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์

บทคัดย่อ
ของ
วรรณศรี ทิวแพ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
พฤษภาคม 2550

วรรณศรี ทิวแพ. (2550). การกำหนดนโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล : ศึกษาเฉพาะกรณีบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์. สารนิพนธ์ รปม.(นโยบายสาธารณะ).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ ดร.วรพิตย์ มีมาก.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการกำหนดนโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในฝ่ายทะเบียน สำนักงานเขตสวนหลวง สำนักงานเขตประเวศ และสำนักงานเขตคลองสาน จำนวน 41 ราย และประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 394 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างโดยใช้ t-test

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์แตกต่างกันใน ด้านโครงสร้างของข้อมูล ด้านวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านคุณภาพของข้อมูล ด้านการใช้และการเปิดเผยข้อมูล และด้านความปลอดภัยของข้อมูล

POLICY FORMULATION ON THE RIGHTS PROTECTION OF PERSONAL DATA :
A CASE STUDY OF SMART CARD.

ABSTRACT
BY
WANNASRI THUEPHA

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Public Administration Degree in Public Policy
at Srinakharinwirot University
May 2007

Wannasri Thuepha.(2007). *Policy formulation on the rights protection of personal data : a case study of Smart Card*. Master's Project, M.P.A. (Public Policy).
Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor :
Assoc. Prof. Dr. Worapit Meemak.

The research aimed to study policy formulation on the rights protection of Smart Card. The samples were 41 registrars of Suanluang District Office, Prawet District Office and Klongsan District Office and 394 people residing in BMA. Data were collected through questionnaire and analyzed by descriptive statistics (i.e. , frequency, percentage, mean, standard deviation), and inferential statistics : t-test.

The findings are as follows :

Registrars and people have different opinions on structure of data, objective of data collection, quality of data, use and disclose of data and safety of data.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง การกำหนดนโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล : ศึกษาเฉพาะกรณี
บัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ ของ วรณศรี ทิวแพ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.วรพิตย์ มีมาก)

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร

.....

(อาจารย์ จักรกิตติ์ ธนาคม)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.วรพิตย์ มีมาก)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์

(อาจารย์ ชีวินทร์ ฉายาขวลิต)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วัชรชัย วิริยะสุทธิวงศ์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานโยบายสาธารณะ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม)

วันที่ เดือน พฤษภาคม พ.ศ.2550

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดีเป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.วรพิตย์ มีมาก อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำปรึกษา แนะนำการจัดทำงานวิจัยนี้ทุกขั้นตอน ซึ่งส่งผลให้ผู้วิจัยได้รับประสบการณ์อันมีค่า ได้รับความรู้ วิธีการทำงานวิจัยที่ถูกต้อง ทั้งยังช่วยให้ผู้วิจัยได้พัฒนากระบวนการในด้านต่าง ๆ ได้ดีขึ้น เช่น ระบบความคิด ระบบการวิเคราะห์ ระบบการอ่านและตีความ รวมทั้งอาจารย์ชีวินทร์ ฉายาขวลิต และผู้ช่วยศาสตราจารย์ วัชรชัย วิริยะสุทธิวงศ์ กรรมการสอบสารนิพนธ์ ที่ให้ข้อคิด คำแนะนำ เพื่อแก้ไขงานวิจัยให้เป็นไปอย่างมีคุณค่า นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ คณาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยในการศึกษาตามหลักสูตร รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ท้ายสุดผู้วิจัยขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่ฝ่ายทะเบียนสำนักงานเขตสวนหลวง สำนักงานเขตประเวศ และสำนักงานเขตคลองสาน รวมทั้งประชาชนทุกท่านที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นผลทำให้งานวิจัยชิ้นนี้สำเร็จได้

วรรณศรี ทิวแพ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
คำถามการวิจัย	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	5
กรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย	5
คำนิยามของศัพท์ที่ใช้	5
สมมติฐานของการวิจัย	6
 2 เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	 7
แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์การกำหนดนโยบายสาธารณะ	8
แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพ	11
แนวคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	45
 3 วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย	 51
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	51
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย	52
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ	52
การเก็บรวบรวมข้อมูล	53
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	53
 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	 55
การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า	55
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	55
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	55
ส่วนที่ 2 สารของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล	64
ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย	78

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผลการวิจัย	91
คำถามการวิจัย	91
ผลของการวิจัย	91
สมมติฐานของการวิจัย	93
ผลของการทดสอบสมมติฐาน	93
อภิปรายผล	94
ข้อเสนอแนะ	97
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	108
 บรรณานุกรม	 109
 ภาคผนวก	 113
ภาคผนวก ก. แบบสอบถาม	114
 ประวัติย่อผู้วิจัย	 122

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มเจ้าหน้าที่จำแนกตามเพศ.....	55
2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มประชาชนจำแนกตามเพศ.....	56
3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มเจ้าหน้าที่จำแนกตามอายุ.....	56
4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มประชาชนจำแนกตามอายุ.....	56
5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มเจ้าหน้าที่จำแนกตามอาชีพ.....	57
6 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มประชาชนจำแนกตามอาชีพ.....	57
7 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มเจ้าหน้าที่จำแนกตามระดับการศึกษา.....	58
8 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มประชาชนจำแนกตามระดับการศึกษา.....	58
9 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มเจ้าหน้าที่จำแนกตาม ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....	59
10 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มประชาชนจำแนกตาม ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....	59
11 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มเจ้าหน้าที่จำแนกตามศาสนา.....	60
12 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มประชาชนจำแนกตามศาสนา.....	60
13 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มเจ้าหน้าที่จำแนกตามความคิดเห็นในเรื่อง ข้อมูลในบัตรประจำตัวประชาชนที่พบข้อผิดพลาดบ่อยครั้งที่สุด.....	60
14 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มประชาชนจำแนกตามความคิดเห็นในเรื่อง ข้อมูลในบัตรประจำตัวประชาชนที่พบข้อผิดพลาดบ่อยครั้งที่สุด.....	61
15 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มเจ้าหน้าที่จำแนกตามความคิดเห็นในเรื่อง ข้อมูลในบัตรใดที่มีการลักลอบนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้มากที่สุด.....	61
16 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มประชาชนจำแนกตามความคิดเห็นในเรื่อง ข้อมูลในบัตรใดที่มีการลักลอบนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้มากที่สุด.....	62
17 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มเจ้าหน้าที่จำแนกตามความคิดเห็นในเรื่อง หากจะมีการจัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลใน บัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ควรดำเนินการอย่างไร.....	62
18 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มประชาชนจำแนกตามความคิดเห็นในเรื่อง หากจะมีการจัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลใน บัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ควรดำเนินการอย่างไร.....	63

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
19	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความคิดเห็นเกี่ยวกับ โครงสร้างของข้อมูลของกลุ่มเจ้าหน้าที่.....	64
20	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความคิดเห็นเกี่ยวกับ โครงสร้างของข้อมูลของกลุ่มประชาชน.....	65
21	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความคิดเห็นเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มเจ้าหน้าที่.....	66
22	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความคิดเห็นเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มประชาชน.....	67
23	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณภาพของข้อมูลของกลุ่มเจ้าหน้าที่.....	68
24	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณภาพของข้อมูลของกลุ่มประชาชน.....	69
25	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความคิดเห็นเกี่ยวกับ การใช้และการเปิดเผยข้อมูลของกลุ่มเจ้าหน้าที่.....	70
26	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความคิดเห็นเกี่ยวกับ การใช้และการเปิดเผยข้อมูลของกลุ่มประชาชน.....	71
27	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความคิดเห็นเกี่ยวกับ สิทธิของเจ้าของข้อมูลของกลุ่มเจ้าหน้าที่.....	73
28	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความคิดเห็นเกี่ยวกับ สิทธิของเจ้าของข้อมูลของกลุ่มประชาชน.....	74
29	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความปลอดภัยของข้อมูลของกลุ่มเจ้าหน้าที่.....	75
30	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความปลอดภัยของข้อมูลของกลุ่มประชาชน.....	76
31	แสดงผลการวิเคราะห์เมื่อเปรียบเทียบสถานะของกลุ่มตัวอย่างกับความคิดเห็น เกี่ยวกับสาระของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลด้านโครงสร้างของข้อมูล.....	78
32	แสดงผลการวิเคราะห์เมื่อเปรียบเทียบสถานะของกลุ่มตัวอย่างกับ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลด้าน วัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	80

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
33 แสดงผลการวิเคราะห์เมื่อเปรียบเทียบสถานะของกลุ่มตัวอย่างกับความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลด้านคุณภาพของข้อมูล.....	82
34 แสดงผลการวิเคราะห์เมื่อเปรียบเทียบสถานะของกลุ่มตัวอย่างกับความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลด้านการใช้และการเปิดเผยข้อมูล.....	84
35 แสดงผลการวิเคราะห์เมื่อเปรียบเทียบสถานะของกลุ่มตัวอย่างกับความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลด้านสิทธิของเจ้าของข้อมูล.....	87
36 แสดงผลการวิเคราะห์เมื่อเปรียบเทียบสถานะของกลุ่มตัวอย่างกับความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลด้านความปลอดภัยของเจ้าของข้อมูล.....	88
37 เปรียบเทียบแนวทางการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของต่างประเทศกับผลที่ได้จากการวิจัย.....	99

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงลักษณะสำคัญของทฤษฎีผู้นำ.....	8
2 แสดงลักษณะสำคัญของทฤษฎีกลุ่ม.....	9
3 แสดงลักษณะสำคัญของตัวแบบสถาบัน.....	10
4 แสดงลักษณะสำคัญของตัวแบบระบบ.....	11

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ในยุคปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว หากเราจะกล่าวถึงเทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ เราจะมองเห็นถึงการจัดเก็บข้อมูลจำนวนมาก ๆ รวมทั้งข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับอนุญาตและไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของข้อมูล ซึ่งสามารถนำข้อมูลเหล่านั้นมารวบรวม ตรวจสอบ วิเคราะห์ แสดงผลและทำสำเนาได้อย่างรวดเร็ว แต่สิ่งหนึ่งที่เกิดขึ้นพร้อมกับความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีด้านนี้ ก็คือการปลอม การเปลี่ยนแปลง การทำลาย การนำข้อมูลไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต ดังจะเห็นได้จากอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ที่เพิ่มจำนวนสูงขึ้นอยู่ตลอดเวลา เช่น เมื่อปลายปี 2542 บริษัทซีดียูนิเวอร์ส ซึ่งเป็นบริษัทขายซีดีบนอินเทอร์เน็ต ได้ถูกโจรวัยรุ่นใช้ชื่อเรียกตัวเองว่า แมกซ์ส (Maxus) แยกเข้าไปในเว็บไซด์แล้วขโมยข้อมูลบัตรเครดิตลูกค้าไปได้ถึง 300,000 ราย จากนั้นได้เรียกค่าไถ่ข้อมูลจากบริษัทซีดียูนิเวอร์ส เป็นจำนวน 100,000 เหรียญสหรัฐ แต่เมื่อบริษัทปฏิเสธไม่ยอมจ่ายเงินแทนที่แมกซ์สจะทิ้งข้อมูลพวกนั้นไป เขากลับคิดสร้างชื่อเสียงให้ตัวเองโดยการนำข้อมูลบัตรเครดิตลูกค้าจำนวนหนึ่งออนไลน์ขึ้นที่เว็บไซด์หนึ่ง แล้วส่งอีเมลล์แจ้งเว็บเพจนี้ให้ ซีเคียวริตี้โฟกัส เว็บไซด์ที่รวบรวมข่าวสารด้านความปลอดภัยของคอมพิวเตอร์ทราบเพื่อเรียกร้องความสนใจจากสาธารณชนทันทีที่ซีเคียวริตี้โฟกัสแจ้งข่าวเรื่องนี้ให้ตำรวจทราบเว็บไซด์ของแมกซ์สก็ถูกปิดทันที จากนั้นแมกซ์สก็ได้ส่งอีเมลล์ไปยังสำนักข่าวเอ็นบีซีว่าเขาจะเปิดเว็บเพจใหม่ โดยครั้งนี้มีข้อมูลบัตรเครดิตมากกว่าเดิม แมกซ์สอ้างว่าเขาสามารถเข้าไปเอาข้อมูลนี้จากซีดียูนิเวอร์สเมื่อไรก็ได้ และข้อมูลหมายเลขบัตรเครดิตจำนวน 10,000 หมายเลขได้ถูกขายไปแล้ว (กองบรรณาธิการอีคอมเมิร์ซ.2543 : 65-68) หรืออีกกรณีหนึ่งเมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2548 บริษัทบริการข้อมูลประชาชน (Consumer Data Service) ซึ่งใช้ชื่อทางการค้าหรือแบรนด์เนมว่า “CheckPoint” อยู่ในเมืองแอตแลนต้า สหรัฐอเมริกา โดนแฮกเกอร์เจาะข้อมูลประชาชนในรัฐแคลิฟอร์เนียไปประมาณ 35,000 คน เป็นข้อมูลประเภท ชื่อ ที่อยู่ เลขที่บัตรประกันสังคม และที่สำคัญคือข้อมูลเครดิตส่วนบุคคล (สมชาย พิงตะคุ. 2548 : 54-59) เหตุการณ์เช่นนี้เรียกได้ว่าเป็นการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับอีกหลายประเทศทั่วโลก หลายประเทศจึงให้ความสำคัญกับการออกกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล โดยแนวคิดของกลุ่มประเทศในแถบยุโรป (EU) และอเมริกาซึ่งให้ความสำคัญกับกฎหมายคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล หรือ Personal Data Protection Law ในประเทศอังกฤษ หากเป็นข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป เจ้าของข้อมูลต้องให้ความยินยอมและต้องได้รับแจ้งจากผู้ประมวลผลข้อมูลถึงรายละเอียดว่า

ข้อมูลประเภทใดที่ใช้ประมวลผล หากแต่เป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่ต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษผู้ประมวลผลข้อมูลต้องได้รับความเห็นชอบโดยชัดแจ้ง (Explicit Consent) เท่านั้น (ภาณุพงษ์ วงษ์รอด.2547 : 53)

มีตัวอย่างหลาย ๆ ประเทศที่ให้ความสำคัญกับกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (สุรางคณา แก้วจำนงค์. 2543 : 4) เช่น

- ค.ศ. 1974 สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศแรกที่ประกาศใช้ Privacy Act และในปีเดียวกันในประเทศสวีเดน มี The Data Act เกิดขึ้นและมีฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ค.ศ.1992

- ค.ศ. 1988 ในประเทศออสเตรเลียก็มี Privacy Act แม้แต่ประเทศในเอเชีย เช่น ญี่ปุ่น ก็มีกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเรียกว่า Privacy Protection Act ใช้เช่นกัน

- ค.ศ. 1993 สวิสเซอร์แลนด์ได้ออกกฎหมายชื่อ Federal Law on Data Protection

- ค.ศ. 1995 โปรตุเกสได้ออกกฎหมายชื่อ Act on the Protection of Personal Data

- ค.ศ. 1996 อิตาลีได้ออกกฎหมายชื่อ Protection of individuals and other subjects with regard to the processing of personal data

- ค.ศ. 1997 เยอรมันได้ออกกฎหมายชื่อ Tele-services Data Protection Act

- ค.ศ. 1998 อังกฤษได้ออกกฎหมายชื่อ Data Protection Act 1998

สำหรับประเทศไทยก็มีการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลเกิดขึ้นแล้วหลายกรณีเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นการซื้อขายข้อมูลของบริษัทเอกชน การถอดรหัสบัตรเครดิตของบุคคลอื่นมาใช้ในการถอนเงินหรือโอนเงินของบุคคลนั้น ๆ มาเป็นของตนเอง หรือการเจาะระบบ (Hacking) จึงมีผลทำให้เริ่มมีการหันมาให้ความสำคัญกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล โดยที่ผ่านมามีการเสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ..... โดยมีการแบ่งเนื้อหาออกเป็น 6 หมวด ดังนี้

หมวด 1 การให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (มาตรา 6-17)

หมวด 2 จริยธรรมในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (มาตรา 18-21)

หมวด 3 คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (มาตรา 22-40)

หมวด 4 การร้องเรียนและการอุทธรณ์ (มาตรา 41-46)

หมวด 5 ความรับผิดชอบทางแพ่ง (มาตรา 47)

หมวด 6 บทกำหนดโทษ (มาตรา 48-54)

บทเฉพาะกาล (มาตรา 55-56)

ในขณะที่การละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลรูปแบบต่าง ๆ กำลังเกิดขึ้นมากมายในประเทศไทย ตัวอย่างเช่น บริษัทมาสเตอร์การ์ด อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย ได้ให้ข้อมูลว่าข้อมูลบัตรเครดิตถูกเปิดเผยไป 13.9 ล้านใบ ปรากฏว่าเป็นบัตรเครดิตที่ออกในประเทศไทยน้อยกว่า 0.03% และเป็นบัตรเครดิตที่ออกโดยมาสเตอร์การ์ดเอเชีย แปซิฟิก น้อยกว่า 2% หรือบริษัทบัตรกรุงไทย (KTC) ก็

มีข้อมูลว่าข้อมูลบัตรเครดิตที่รั่วไหลในเมืองแอตแลนต้าตรงกับข้อมูลบัตรเครดิต KTC จำนวน 400 ใบ แต่ว่าข้อมูลที่รั่วไหลเป็นข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ ด้านธนาคารกรุงเทพก็กล่าวว่าจากกรณีข้อมูลบัตรเครดิตรั่วไหลในสหรัฐอเมริกา มีบัตรเครดิตของธนาคารกรุงเทพถูกเปิดเผยข้อมูล 20 ใบ (สมชาย พิงตะคุ. 2548 : 54-59) จากเหตุการณ์เหล่านี้ชี้ให้เห็นว่าในอนาคตอาจมีการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีอีกหลายรูปแบบ และล่าสุดนี้สำหรับประเทศไทยมีการนำระบบบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์มาใช้ ซึ่งเป็นบัตรที่รวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลไว้มากมาย สำหรับข้อมูลที่เก็บในบัตรประชาชนแบบอเนกประสงค์ในระยะแรกจะประกอบไปด้วยข้อมูลต่าง ๆ คือ ข้อมูลผู้ถือบัตร ประกอบด้วย เลขประจำตัวประชาชน ชื่อ สกุล คำนำหน้านาม วันเดือนปีเกิด เพศ สัญชาติ ที่อยู่ ศาสนา หมุ่โลหิต ข้อมูลด้านบัตรประชาชน ประกอบด้วย หมายเลขบัตร/คำร้อง หน่วยงานที่ออกบัตร ข้อมูลผู้รับผิดชอบในการออกบัตรทุกขั้นตอน ข้อมูลด้านการทะเบียนราษฎร ประกอบด้วย ชื่อ สกุล บิดา-มารดา ข้อมูลบ้าน ข้อมูลทางชีวภาพ คือลักษณะลายนิ้วมือ ข้อมูลด้านสุขภาพ ประกอบด้วย ยาที่แพ้ ยาที่ใช้ประจำ โรคประจำตัว สถานพยาบาลที่เลือก ข้อมูลการเข้ารับรักษาผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน คือ จำนวนครั้งที่รักษา โรคที่เข้ามารักษา วันที่เข้ารับการรักษา สถานพยาบาลที่เข้ารับรักษา แพทย์ที่รักษา โรคตาม DRG จำนวนเงินที่รักษาต่อครั้ง ชื่อสำนักงานประกันสังคมจังหวัดที่จัดสถานพยาบาลให้แก่ผู้ประกันตน ข้อมูลการรักษากรณีเกิดอุบัติเหตุ ข้อมูลการรักษาฉุกเฉิน ข้อมูลการรักษาโรคราคาแพง โรคเรื้อรัง การคลอดบุตร ข้อมูลสำหรับผู้ประกันตนในระบบประกันสังคม คือ เงินสมทบย้อนหลัง 24 เดือน ยอดเงินสมทบสุดท้าย ข้อมูลด้านการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกัน คือ การตรวจร่างกาย ตรวจฟัน ออกกำลังกาย การสูบบุหรี่ ปัจจัยเสี่ยง การบริจาคเลือด การดื่มเหล้า ได้รับน้ำนมแม่ที่แม่เป็นโรคเอดส์ การให้วัคซีนคัมกัน การวางแผนครอบครัว (สุรัชย์ ศรีสารคาม. 2549 : ออนไลน์) ซึ่งเป็นการนำมาใช้โดยที่ยังไม่มีกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลหรือกฎหมายเฉพาะใดรองรับ หรือแม้แต่พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.2526 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งเป็นกฎหมายเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชนฉบับล่าสุดที่มีการใช้อยู่ในปัจจุบันก็มิได้มีมาตราใดระบุถึงการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลแต่อย่างใด จึงเป็นที่น่าสนใจว่าหากข้อมูลเหล่านี้ถูกละเมิดเหมือนกับการละเมิดกรณีอื่น ๆ ที่ผ่านมา จะมีแนวทางใดในการป้องกันและแก้ไข ด้วยเหตุนี้เองผู้ศึกษาจึงเลือกที่จะศึกษาการกำหนดนโยบายการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ เพื่อเป็นแนวทางในการเสนอร่างกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์

คำถามการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งประเด็นคำถามการวิจัย ดังนี้
 สาระของนโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบ
 อเนกประสงค์ควรเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการกำหนดนโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชน
 แบบอเนกประสงค์

ขอบเขตของการวิจัย

เป็นการศึกษาเรื่องการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล โดยศึกษาเฉพาะกรณีบัตรประจำตัว
 ประชาชนแบบอเนกประสงค์ มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. พื้นที่ในการวิจัยคือ กรุงเทพมหานคร
2. ประชากรผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยประกอบด้วย
 - 2.1 เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในฝ่ายทะเบียน สังกัดสำนักงานเขต ในพื้นที่
 กรุงเทพมหานคร
 - 2.2 ประชาชนในหลากหลายอาชีพ เช่น ผู้มีอาชีพรับราชการ รับจ้าง นักธุรกิจ
 นักวิชาการ นักศึกษา หรืออาชีพอื่น ๆ
3. ระยะเวลาในการวิจัย มกราคม – เมษายน 2550
4. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรที่นำมาใช้ออกเป็น 2 ประเภท
 จำแนกเป็นตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม
 - 4.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ สถานะของผู้เกี่ยวข้องกับ
 การกำหนดนโยบาย ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือสถานะเจ้าหน้าที่ และ สถานะประชาชน
 - 4.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) สาระของการคุ้มครองข้อมูลส่วน
 บุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ซึ่งแบ่งออกเป็นด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย
 - 4.2.1 โครงสร้างของข้อมูล
 - 4.2.2 วัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 4.2.3 คุณภาพของข้อมูล
 - 4.2.4 การใช้และการเปิดเผยข้อมูล
 - 4.2.5 สิทธิของเจ้าของข้อมูล
 - 4.2.6 ความปลอดภัยของข้อมูล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการออกกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์สำหรับประเทศไทย

กรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย ดังต่อไปนี้

ต้องการศึกษาความแตกต่างในเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ระหว่างกลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในฝ่ายทะเบียนสังกัดสำนักงานเขต ในพื้นที่กรุงเทพมหานครกับ กลุ่มประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งสาระของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย

1. โครงสร้างของข้อมูล
2. วัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. คุณภาพของข้อมูล
4. การใช้และการเปิดเผยข้อมูล
5. สิทธิของเจ้าของข้อมูล
6. ความปลอดภัยของข้อมูล

คำนิยามของศัพท์ที่ใช้

โครงสร้างของข้อมูล หมายถึง องค์ประกอบของข้อมูลส่วนบุคคลทั้งที่ควรจัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ และข้อมูลส่วนบุคคลที่ไม่ควรจัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์

วัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล หมายถึง วัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลไว้ในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์

คุณภาพของข้อมูล หมายถึง ความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูล ความชอบธรรมของข้อมูล และความเป็นปัจจุบันของข้อมูลส่วนบุคคลที่จัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์

การใช้และการเปิดเผยข้อมูล หมายถึง การเข้าไปดูข้อมูลส่วนบุคคลของหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง การนำข้อมูลมาใช้หรือเปิดเผยต่อบุคคลอื่น รวมทั้งข้อยกเว้นในการเข้าสู่ข้อมูลส่วนบุคคลที่จัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์

สิทธิของเจ้าของข้อมูล หมายถึง สิทธิของเจ้าของข้อมูลที่จะรับรู้หน่วยงานใดเป็นผู้รวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลของตน และข้อมูลที่รวบรวมนั้นประกอบด้วยข้อมูลใดบ้าง สิทธิที่จะยินยอมให้จัดเก็บหรือไม่ให้นำข้อมูลส่วนบุคคลของตนไปจัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบ

อเนกประสงค์ รวมถึงสิทธิที่จะขอถูรายละเอียด แก้ไข เปลี่ยนแปลง ตรวจสอบการใช้ข้อมูลส่วนบุคคลของตนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ความปลอดภัยของข้อมูล หมายถึง วิธีการในการป้องกันความเสี่ยง การเข้าถึง การทำลาย การใช้ การเปลี่ยนแปลงแก้ไข การปลอม หรือการเปิดเผยข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือการส่งข้อมูลไปต่างประเทศ

สถานะของผู้เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบาย หมายถึง สถานะของกลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษา ซึ่งได้แก่กลุ่มที่ 1 ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน และกลุ่มที่ 2 ในฐานะที่เป็นประชาชนทั่วไป

สมมติฐานของการวิจัย

กลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในฝ่ายทะเบียน สังกัดสำนักงานเขต ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร กับกลุ่มประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานในการทำวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

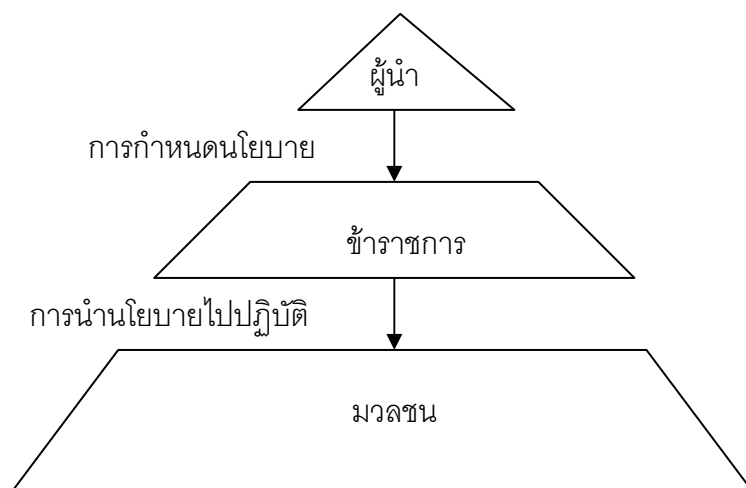
1. แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์การกำหนดนโยบายสาธารณะ
 - 1.1 ตัวแบบผู้นำ (Elite Model)
 - 1.2 ตัวแบบกลุ่ม (Group Model)
 - 1.3 ตัวแบบสถาบัน (Institutional Model)
 - 1.4 ตัวแบบระบบ (Systems Model)
2. แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพ
 - 2.1 ความหมายของสิทธิและเสรีภาพ
 - 2.2 ประเภทของสิทธิและเสรีภาพ
 - 2.3 สิทธิส่วนบุคคลหรือสิทธิในความเป็นส่วนตัว
3. แนวคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
 - 3.1 ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล
 - 3.2 แนวทางการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของต่างประเทศ
 - 3.3 กฎหมายไทยที่มีบทบัญญัติเกี่ยวข้องกับการคุ้มครองความเป็นส่วนตัวและข้อมูลส่วนบุคคล
 - 3.4 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลกับบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ
 - 4.2 งานวิจัยเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

1. แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์การกำหนดนโยบายสาธารณะ

กรอบการวิเคราะห์ในการกำหนดนโยบายที่ใช้ศึกษากันอย่างกว้างขวางมาจากแนวคิดของ โรมัส ดาย โดย ดร.สัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์ (สัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์. 2545 : 10-14; อ้างอิงจาก Thomas Dye.1978.Understanding Public Policy. 3rd pp 19-41) ได้อธิบายไว้ ดังต่อไปนี้

1.1 ตัวแบบผู้นำ (Elite Model)

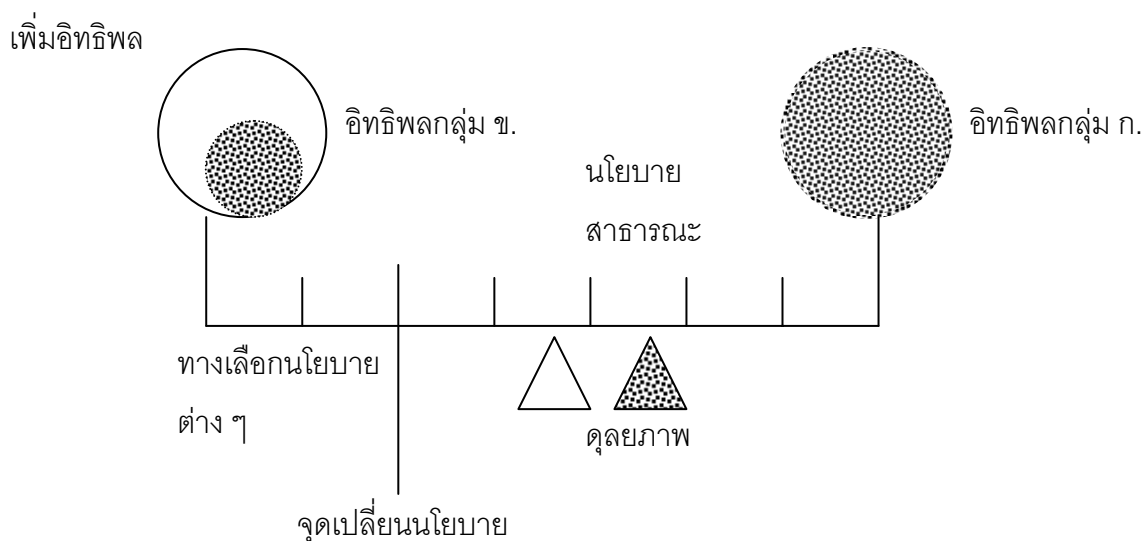
ตัวแบบผู้นำถือหลักว่านโยบายสาธารณะถูกกำหนดโดยกลุ่มผู้นำที่ปกครองประเทศ (governing elite) เพราะปกติแล้วประชาชนไม่ค่อยสนใจการเมือง ฝ่ายข้าราชการนั้นมีหน้าที่เพียงนำเอานโยบายไปปฏิบัติเพื่อสนองตอบเจตนาของผู้นำ ตัวแบบนี้ได้แบ่งคนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มชนชั้นนำ (Elite) กลุ่มข้าราชการประจำหรือผู้บริหาร (Officials/Administrators) และกลุ่มประชาชน (Mass) หน้าที่หลักของคนทั้งสามกลุ่มตามตัวแบบนี้ คือ กลุ่มชนชั้นนำ เป็นชนกลุ่มน้อยที่มีหน้าที่กำหนดหรือตัดสินใจปัญหาของชาติ เนื่องจากเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญ สำหรับกลุ่มข้าราชการประจำเป็นกลุ่มที่มีจำนวนมากกว่าชนชั้นนำ เป็นผู้ที่มีหน้าที่ในการนำนโยบายไปปฏิบัติ สำหรับกลุ่มประชาชนเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ ไม่มีบทบาทอะไร นอกจากคอยรับผลที่จะเกิดขึ้นจากการตัดสินใจนโยบายและการนำไปปฏิบัติของกลุ่มชนชั้นนำและกลุ่มข้าราชการประจำเท่านั้นโดยไม่คำนึงว่านโยบายที่กำหนดขึ้นมานั้น จะตอบสนองความต้องการของประชาชนหรือไม่ก็ตาม ตามตัวแบบนี้ชนชั้นผู้ปกครองซึ่งรวมกลุ่มชนชั้นนำและกลุ่มข้าราชการไว้ด้วยกัน จะมีอำนาจเหนือกลุ่มประชาชน ดังที่แสดงในภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 : แสดงลักษณะสำคัญของทฤษฎีผู้นำ

1.2 ตัวแบบกลุ่ม (Group Model)

ตัวแบบกลุ่มเสนอความคิดว่านโยบายสาธารณะเป็นการหาจุดร่วมระหว่างกลุ่มต่าง ๆ หัวใจของการเมืองคือเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม คนที่มีความคิดอ่านคล้ายกัน มีแนวโน้มที่จะรวมตัวกันเป็นกลุ่มเพื่อรักษาผลประโยชน์ร่วมกัน เช่น ดำเนินการเรียกร้องผลประโยชน์จากรัฐบาล การเมืองเป็นการต่อสู้ระหว่างกลุ่มเพื่อแย่งชิงกันกำหนดนโยบายสาธารณะออกมาให้ตรงกับความต้องการและสอดคล้องกับผลประโยชน์ของตนมากที่สุด ตามตัวแบบนี้ การกิจหลักของรัฐบาลหรือระบบการเมืองก็คือการจัดการความขัดแย้งระหว่างกลุ่มต่าง ๆ โดย 4 วิธีคือ 1) สร้างกติกาของการต่อสู้ระหว่างกลุ่ม 2) การจัดระเบียบ การประนีประนอมและการประสานประโยชน์ 3) นำข้อประนีประนอมมากำหนดนโยบาย และ 4) บังคับการให้เป็นไปตามนโยบาย ส่วนกลุ่มต่าง ๆ จะมีอำนาจมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับปัจจัย 6 ประการ คือ 1) ขนาดหรือจำนวนสมาชิกของกลุ่ม 2) ความมั่งคั่ง 3) ความเข้มแข็งของการจัดองค์กร 4) ภาวะผู้นำของกลุ่ม 5) ความใกล้ชิดกับผู้กำหนดนโยบาย และ 6) ความเหนียวแน่นของกลุ่ม

ภาพประกอบ 2 : แสดงลักษณะสำคัญของทฤษฎีกลุ่ม

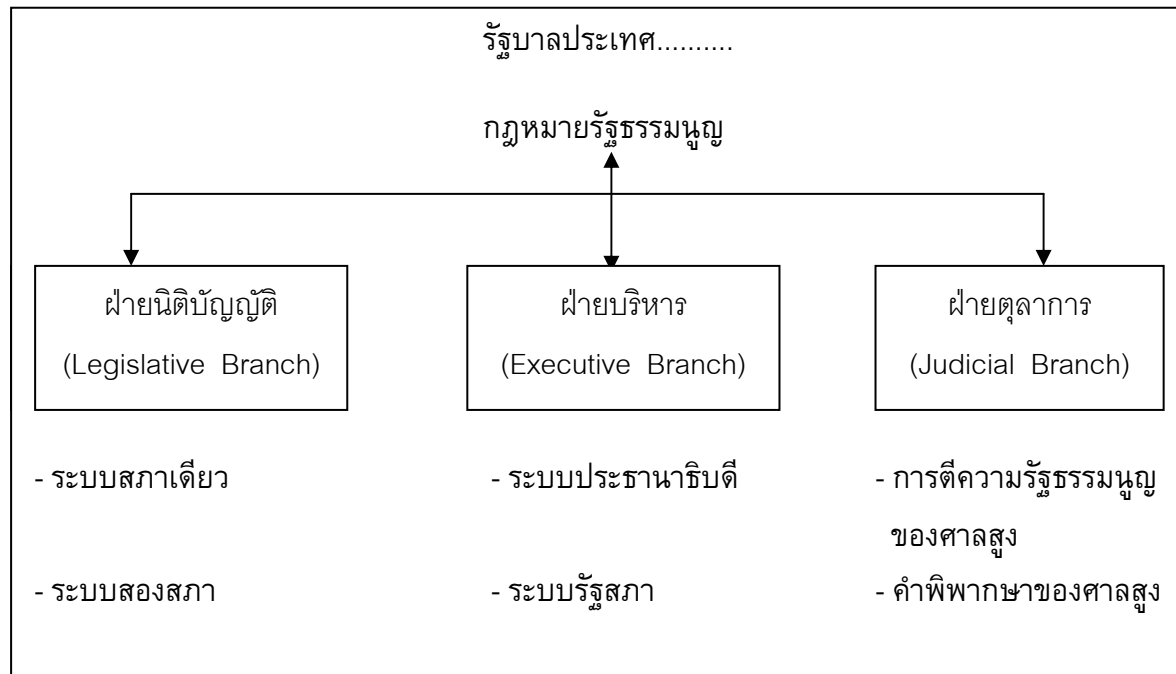
จากภาพประกอบ 2 จะพบว่ากลุ่มมีอิทธิพลหรือกลุ่มผลประโยชน์ 2 กลุ่ม คือ กลุ่ม ก และกลุ่ม ข แต่ละกลุ่มก็พยายามที่จะต่อรองเพื่อให้ได้ประโยชน์มากที่สุด แต่เนื่องจากกลุ่ม ก มีอิทธิพลมากกว่ากลุ่ม ข ฉะนั้นกลุ่ม ก จึงสามารถต่อรองเพื่อให้ได้ผลประโยชน์มากกว่ากลุ่ม ข แม้ว่ากลุ่ม ข จะยอมลดจุดยืนของตนมาต่อรองผลประโยชน์ให้ได้เท่ากันก็ตาม แต่เนื่องจากกลุ่ม ก ไม่ยอม ฉะนั้นกลุ่ม ข ต้องเลือกว่าถ้าไม่ยอมก็จะไม่ได้รับผลประโยชน์อะไรเลย แต่ถ้ายอมก็จะได้รับผลประโยชน์ แม้จะน้อยกว่าจุดยืนเดิมก็ตาม จุดที่ตกลงกันได้นี้เรียกว่าจุดดุลยภาพซึ่งจะ

ออกมาเป็นนโยบายในที่สุด สิ่งที่น่าพิจารณาสำหรับตัวแบบกลุ่มนี้ น่าจะอยู่ตรงประเด็นที่ว่าคนในสังคมหนึ่งอาจเป็นสมาชิกของกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมนั้นได้มากกว่าหนึ่งกลุ่ม ซึ่งขึ้นอยู่กับตนมีผลประโยชน์ร่วมกับกลุ่มต่างๆ ที่เป็นสมาชิกอย่างไร ดังนั้น พลังของกลุ่มจึงมีลักษณะเป็นพลวัตเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงได้ตามกาลเวลาและผลประโยชน์ที่จะสามารถให้กับสมาชิกของกลุ่มได้มากน้อยเพียงใด

1.3 ตัวแบบสถาบัน (Institutional Model)

ตัวแบบสถาบันเสนอความคิดที่ว่านโยบายสาธารณะนั้นเป็นกิจกรรมของรัฐ เช่น คณะรัฐบาล กระทรวง ศาล เทศบาล ฯลฯ สถาบันของรัฐต่าง ๆ เป็นผู้ตัดสินใจกำหนดนโยบาย นำเอานโยบายไปปฏิบัติและบังคับใช้ในสังคม นโยบายสาธารณะที่ออกมาโดยสถาบันของรัฐมีความชอบธรรมและมีผลบังคับใช้ตามกฎหมาย พลเมืองทุกคนต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ใครไม่ปฏิบัติตามอาจถูกลงโทษตามกฎหมายได้

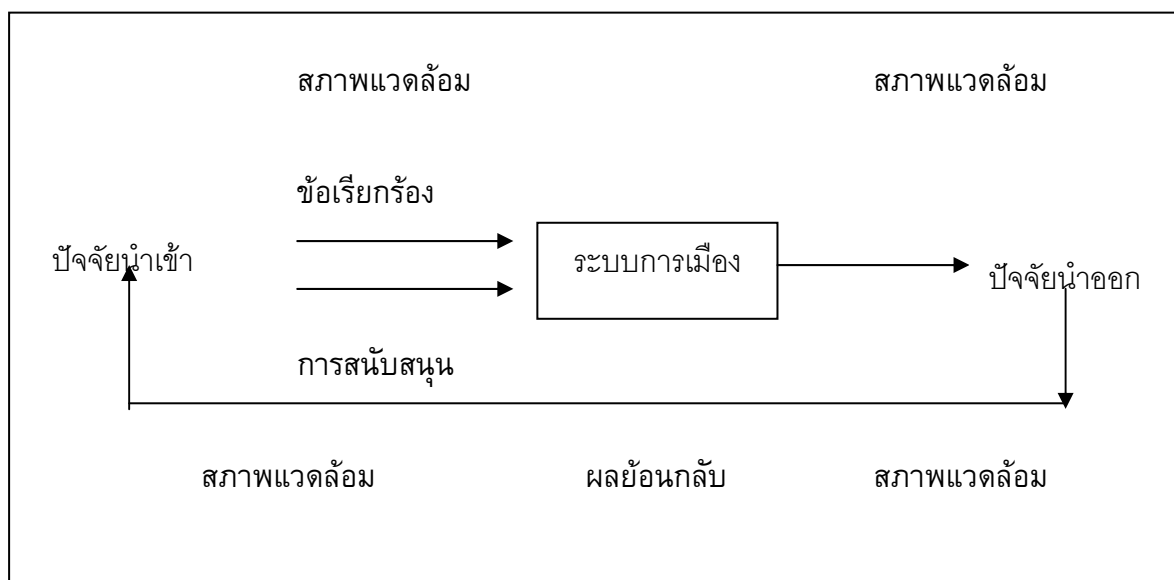
จะเห็นได้ว่าสถาบันหลักของรัฐซึ่งสามารถศึกษาได้จากกฎหมายรัฐธรรมนูญของประเทศนั้น ๆ ประกอบด้วย 3 สถาบันหลัก คือ ฝ่ายนิติบัญญัติ (Legislative Branch) ฝ่ายบริหาร (Executive Branch) และฝ่ายตุลาการ (Judicial Branch) ประเด็นที่มุ่งศึกษาตามตัวแบบสถาบันก็คือ สถาบันใดบ้างมีอำนาจในการกำหนดนโยบายและในเรื่องใด

ภาพประกอบ 3 : แสดงลักษณะสำคัญของตัวแบบสถาบัน

3.4 ตัวแบบระบบ (Systems Model)

ตัวแบบระบบเสนอแนวคิดที่ว่านโยบายสาธารณะเป็นปัจจัยนำออก (Outputs) ของระบบหรือเป็นผลจากการโต้ตอบของระบบการเมืองที่มีต่อสิ่งแวดล้อม ตามตัวแบบระบบนั้น ระบบการเมืองหมายถึงโครงสร้างและกระบวนการต่าง ๆ ที่จัดสรรผลประโยชน์ในสังคม ระบบการเมืองจะรับเอาปัจจัยนำเข้า (Inputs) ซึ่งมาจากสภาพแวดล้อมใน 2 ลักษณะ คือ ข้อเรียกร้อง (Demands) และการสนับสนุน (Supports) ของประชาชนและกลุ่มต่าง ๆ ที่มีต่อนโยบายสาธารณะ หลังจากนั้นระบบการเมืองจะทำหน้าที่ตัดสินใจนโยบายต่าง ๆ เพื่อจัดสรรประโยชน์ในสังคม ซึ่งออกมาในรูปของปัจจัยนำออกหรือนโยบายสาธารณะนั่นเอง และนำเข้าสู่สภาพแวดล้อมภายนอก ส่วนสภาพแวดล้อมนั้นจะส่งผลย้อนกลับมาในรูปของปัจจัยนำเข้าสู่ระบบการเมืองอีกที่มีลักษณะเช่นนี้เป็นวงจรตลอดเวลา ดังที่แสดงในภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 : แสดงลักษณะสำคัญของตัวแบบระบบ

2. แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพ

คำว่า “สิทธิ” และ “เสรีภาพ” เป็นคำที่ปรากฏให้เห็นคู่กันอยู่เสมอและดูเหมือนจะมีความผูกพันซึ่งกันและกันอย่างมากมายจนมีผู้เห็นว่าคำสองคำนี้ สามารถใช้แทนที่กันได้ แม้จะมีได้มีความหมายถึงสิ่งเดียวกัน ตามแนวคิดของอังกฤษได้แยกเสรีภาพออกจากสิทธิแต่แนวคิดของฝรั่งเศสและเยอรมันไม่ได้แยกเสรีภาพออกไปต่างหาก แต่จัดเข้าอยู่ในจำพวกสิทธิตามกฎหมายมหาชน ซึ่งความคิดในเรื่องนี้ยังไม่ลงรอยกันนัก บางทีก็เห็นว่าเสรีภาพเป็นจุดเริ่มต้นของการเกิดสิทธิ

2.1 ความหมายของสิทธิและเสรีภาพ

วราพจน์ วิศรุตพิชญ์ (2538 : 16) กล่าวว่า “สิทธิ” (Right) คือ “อำนาจที่กฎหมายรับรองให้แก่บุคคลในอันที่จะกระทำการเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินหรือบุคคลอื่น เช่น สิทธิทางหนี้ กรรมสิทธิ์ ฯลฯ เป็นต้นว่าอำนาจที่กฎหมายรับรองให้แก่บุคคลคนหนึ่ง ในอันที่จะเรียกร้องให้ผู้อื่นอีกคนหนึ่งหรือหลายคนกระทำการบางอย่างบางประการให้เกิดประโยชน์แก่ตนหรือให้ละเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง

ศาสตราจารย์หยุด แสงอุทัย (2535 : 217) ได้ให้ความหมายของคำว่า “สิทธิ” ไว้ว่า ความหมายของคำว่า “สิทธิ” มีอยู่ 2 ความเห็น คือ

ความเห็นประเภทที่ 1 เห็นว่า สิทธิ หมายถึง อำนาจที่กฎหมายให้แก่บุคคลในอันที่จะมีเจตจำนง (willensmacht) เช่น ในการที่บุคคลใดมีกรรมสิทธิ์เหนือทรัพย์สินบุคคลนั้นย่อมมีอำนาจที่จะมีเจตจำนงที่จะครอบครอง ปล่อยหรือจำหน่ายทรัพย์สินนั้น โดยเขาจะใช้อำนาจนั้นหรือไม่ก็ได้ หรือจะใช้ อำนาจดังกล่าวแต่เพียงบางประการก็ได้แล้วแต่เจตจำนงของเขา ผู้มีความเห็นประเภทแรกนี้ได้เห็นว่าความสำคัญอยู่ที่ “อำนาจ” (macht) ที่กฎหมายให้แก่บุคคล ความเห็นนี้ วิน ไชน์ (Windscheid) นักกฎหมายชาวเยอรมันเป็นผู้คิดขึ้น

ความเห็นประเภทที่ 2 เห็นว่า สิทธิ คือ ประโยชน์ที่กฎหมายคุ้มครองให้ความเห็นนี้เยียร์ริง (Jhering) นักกฎหมายเยอรมันเป็นผู้คิดขึ้น ผู้มีความเห็นประเภทที่ 2 นี้เน้นหนักไปที่ “จุดประสงค์” (Zweek) ของสิทธิ กล่าวคือ การที่กฎหมายให้อำนาจแก่บุคคลที่จะมีเจตจำนงก็เพื่อประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งบุคคลมุ่งประสงค์

ศาสตราจารย์วิชญ์ เครืองาม (2530 : 640-641) ได้ให้ความหมายของสิทธิและเสรีภาพไว้ว่า สิทธิ หมายถึง ประโยชน์ที่กฎหมายรับรองและคุ้มครองให้ เสรีภาพ หมายถึง ความมีอิสระที่จะกระทำหรืองดเว้นการกระทำ

ศาสตราจารย์หยุด แสงอุทัย (2535 : 223) ได้กล่าวว่า “เสรีภาพ” นั้น คล้ายคลึงกันสิทธิ ซึ่งตามตำราธรรมศาสตร์ของอังกฤษได้แยก “เสรีภาพ” ออกจาก “สิทธิ” แซลมอนด์ (Salmond) ได้ให้ความหมายของเสรีภาพไว้ว่า เป็นประโยชน์ซึ่งบุคคลได้มาโดยปราศจากหน้าที่ในทางกฎหมายใด ๆ ต่อตนเอง กล่าวคือเป็นสิ่งที่บุคคลอาจกระทำได้โดยไม่ถูกป้องกันขัดขวางโดยกฎหมาย เป็นประโยชน์ที่บุคคลจะกระทำใด ๆ ได้ตามใจชอบ ข่ายแห่งเสรีภาพตามกฎหมาย ได้แก่ ข่ายแห่งกิจกรรม ซึ่งภายในข่ายนี้กฎหมายปล่อยให้บุคคลกระทำโดยลำพัง

ในปัจจุบันได้มีการใช้คำว่า “สิทธิ” และคำว่า “เสรีภาพ” ปน ๆ กันไป เช่น เรียกบรรดาสิทธิและเสรีภาพที่มนุษย์แต่ละคนพึงจะมีในฐานะที่เกิดมาเป็นมนุษยธรรม ๆ กันไปว่า “สิทธิมนุษยชน” (Human Rights) หรือสิทธิขั้นพื้นฐาน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็น “สิทธิในเสรีภาพ” (Rights of Liberty)

กล่าวคือเป็นอำนาจตามกฎหมายในอันที่จะกระทำการต่าง ๆ โดยปราศจากการรบกวนขัดขวางของรัฐนั่นเอง

2.2 ประเภทของสิทธิและเสรีภาพ

ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งรัฐเสรีประชาธิปไตย ในเรื่องสิทธิและเสรีภาพ (สารจอร์น สาลีรัตน์. 2543 : 23-26) สามารถจำแนกประเภท ได้ดังนี้

2.2.1 สิทธิและเสรีภาพจำแนกตามเนื้อหา ซึ่งสิทธิและเสรีภาพดังกล่าวนี้แบ่งออกเป็น 6 ประเภท ได้แก่

2.2.1.1 สิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล เช่น ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและร่างกาย ซึ่งรัฐธรรมนูญบัญญัติให้คุ้มครองจากการใช้อำนาจรัฐป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดทางอาญา เช่น บทบัญญัติที่ว่า บุคคลจะต้องรับโทษทางอาญาเว้นแต่จะได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้น บัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าโทษที่กำหนดไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความผิดมิได้ ซึ่งเป็นการรองรับหลัก “ไม่มีความผิดและไม่มีโทษโดยไม่มีกฎหมาย” บทบัญญัติที่ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด ก่อนจะมีคำพิพากษาอันถึงที่สุด แสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้ บทบัญญัติที่ห้ามจับกุม คမ်းขัง หรือตรวจค้นตัวบุคคล เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ฯลฯ

2.2.1.2 สิทธิและเสรีภาพในทางความคิด ได้แก่ เสรีภาพในการถือศาสนา นิกายศาสนา หรือลัทธินิยมทางศาสนา และในการปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อถือของตนเมื่อไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อหน้าที่พลเมืองและไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน สิทธิในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เสรีภาพในการฝึกอบรม เสรีภาพทางวิชาการ เสรีภาพในการพูด การเขียน การพิมพ์

2.2.1.3 สิทธิเสรีภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ ได้แก่ สิทธิในทรัพย์สิน สิทธิที่จะได้รับค่าทดแทนที่เป็นธรรมในกรณีที่อยู่อาศัยหรือทรัพย์สินถูกเวนคืน หรือกิจการถูกโอนเป็นของชาติ เสรีภาพในการทำสัญญาก่อตั้งนิติสัมพันธ์ระหว่างกัน สิทธิในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ การแข่งขันกันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม สิทธิที่จะได้รับบริการสาธารณสุขที่ได้มาตรฐาน สิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาลโดยไม่คิดมูลค่าในกรณีเป็นผู้ยากไร้

2.2.1.4 สิทธิและเสรีภาพในการรวมกลุ่ม ได้แก่ เสรีภาพในการรวมกันเป็นสมาคม สหภาพ สหพันธ์ สหกรณ์ หรือหมู่คณะ

2.2.1.5 สิทธิและเสรีภาพทางการเมือง ได้แก่ เสรีภาพในการรวมตัวกันเป็นพรรคการเมือง เพื่อดำเนินกิจกรรมทางการเมืองตามวิถีทางการปกครองระบบประชาธิปไตย สิทธิ

เลือกตั้งและสมัครรับเลือกตั้ง เสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ สิทธิในการสมัครเข้ารับราชการ

2.2.1.6 สิทธิที่จะได้รับการปฏิบัติจากรัฐอย่างเท่าเทียมกัน ได้แก่ บทบัญญัติที่รับรองว่า บุคคลย่อมเสมอภาคกันในกฎหมาย และได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน บทบัญญัติที่คุ้มครองบุคคลมิให้รัฐกระทำการใด ๆ อันเป็นการลิดรอนสิทธิหรือทำให้เสียประโยชน์อันควรมีควรได้ เพราะเหตุที่ถือศาสนา นิกายศาสนา หรือลัทธินิยมทางศาสนา หรือปฏิบัติพิธีกรรมความเชื่อที่แตกต่างจากคนอื่น

2.2.2 สิทธิและเสรีภาพจำแนกตามการกำเนิด เมื่อพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญของประเทศไทยหรือรัฐเสรีประชาธิปไตยแล้ว อาจจำแนกสิทธิและเสรีภาพตามการกำเนิดหรือการเกิด ได้เป็น 2 ประเภท คือ

2.2.2.1 สิทธิมนุษยชน ได้แก่ บรรดาสิทธิและเสรีภาพที่ถือว่าติดตัวมนุษย์ทุกคนมาแต่กำเนิด และไม่อาจถูกพรากไปจากราษฎรได้โดยไม่เป็นการทำลายความเป็นมนุษย์ของราษฎร สิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล เช่น สิทธิในชีวิต ร่างกาย เสรีภาพในเคหสถาน เสรีภาพในการเดินทางและการเลือกถิ่นที่อยู่ เสรีภาพในการติดต่อสื่อสารกัน สิทธิในครอบครัว สิทธิในเกียรติยศ ชื่อเสียง และความเป็นอยู่ส่วนตัว ฯลฯ เสรีภาพในทางความคิดและการแสดงออกซึ่งความคิด เช่น เสรีภาพในการนับถือศาสนา นิกายศาสนา หรือลัทธินิยมทางศาสนา และในการปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อของตน เสรีภาพในการศึกษาอบรม เสรีภาพในการพูด ฯลฯ สิทธิและเสรีภาพทางเศรษฐกิจบางประการ เช่น สิทธิในทรัพย์สิน เสรีภาพในการทำสัญญาก่อตั้งนิติสัมพันธ์ระหว่างกัน ฯลฯ เป็นต้น

2.2.2.2 สิทธิของพลเมือง คือ สิทธิในอันที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการสร้างเจตนารมณ์ของรัฐ หรืออีกนัยหนึ่งบรรดาสิทธิและเสรีภาพทางการเมือง อันได้แก่ เสรีภาพในการรวมตัวกันเป็นพรรคการเมืองเพื่อดำเนินกิจกรรมทางการเมืองตามวิถีทางการปกครองระบอบประชาธิปไตย สิทธิเลือกตั้งและสมัครรับเลือกตั้ง เสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ สิทธิในการสมัครเข้ารับราชการ ฯลฯ

2.2.3 สิทธิและเสรีภาพจำแนกตามอาการที่ใช้ เมื่อพิจารณาจากการใช้แล้ว อาจจำแนกสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

2.2.3.1 สิทธิและเสรีภาพในมโนธรรม หรือสิทธิและเสรีภาพในทางความคิดนี้ ไม่ได้หมายถึงแต่เสรีภาพในการนับถือศาสนา นิกายศาสนา หรือลัทธิทางศาสนาเท่านั้น แต่รวมถึงเสรีภาพในอันที่จะไม่เชื่อถือศาสนา นิกายศาสนา หรือลัทธิในทางศาสนาใด ๆ เลย และเสรีภาพในการที่จะเชื่อหรือไม่เชื่อลัทธิทางการเมือง เศรษฐกิจและคำสอนทางศีลธรรมแนวใดแนวหนึ่งด้วย เสรีภาพในการศึกษาอบรม เสรีภาพทางวิชาการจึงอาจสงเคราะห์เข้าอยู่ในความหมายของสิทธิและเสรีภาพในมโนธรรมได้เช่นกัน โดยสภาพแล้ว การใช้สิทธิและเสรีภาพเหล่านี้เป็นเรื่องที่อยู่ภายใน

จิตใจ ไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่นหรือสังคม ดังนั้นจึงควรถือว่าสิทธิและเสรีภาพในมโนธรรมเป็นสิทธิเสรีภาพที่สัมบูรณ์ (Absolute) ราษฎรควรมีอิสระที่จะคิดและจินตนาการได้อย่างไม่มีขอบเขตจำกัด ความพยายามอย่างใด ๆ ที่จะบังคับให้ราษฎรคิดหรือเชื่อทางใดทางหนึ่งก็ดี นอกจากจะไม่ประสบผลสำเร็จแล้ว ยังเปิดช่องให้มีการยัดเยียดความผิดให้ราษฎรกันได้ง่าย ๆ และเป็นการทำลายความเป็นมนุษย์เพราะเมื่อใดที่มนุษย์หยุดคิดก็ไม่ต่างจากสัตว์เดรัจฉาน เพราะมนุษย์ต่างกับสัตว์เดรัจฉานตรงที่คิดเป็น

2.2.3.2 สิทธิและเสรีภาพในการกระทำ คือ สิทธิและเสรีภาพในอันที่จะเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายตามที่คิดและตกลงใจไว้ ดังนั้น จึงได้แก่บรรดาสหิทธิและเสรีภาพทั้งหลายอื่น นอกจากสิทธิและเสรีภาพในมโนธรรมนั่นเอง การใช้สิทธิและเสรีภาพเหล่านี้เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในโลกภายนอก อาจมีผลกระทบกระเทือนต่อประโยชน์ของผู้อื่น หรือของสังคมได้ไม่มากนักน้อย ดังนั้น รัฐจึงต้องจัดระเบียบแห่งการใช้สิทธิและเสรีภาพประเภทนี้ของราษฎรแต่ละคน ทั้งนี้เพื่อป้องกันมิให้แต่ละคนใช้สิทธิและเสรีภาพของตนกระทำการใด ๆ ที่จะผลกระทบกระเทือนต่อสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่นหรือต่อประโยชน์ส่วนรวม

2.3 สิทธิส่วนบุคคลหรือสิทธิในความเป็นส่วนตัว

สิทธิส่วนบุคคล หรืออีกความหมายหนึ่ง คือ สิทธิความเป็นส่วนตัว (Right of Privacy) อันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของความเป็นมนุษย์ เป็นสิทธิของบุคคลที่จะอยู่โดยลำพัง (To be let alone) โดยปราศจากการแทรกแซงหรือถือเอาหรือแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบในเรื่องส่วนตัวหรือกิจกรรมส่วนตัวโดยแท้จริงของเขา หรือการนำข้อเท็จจริงส่วนตัวของเขาไปเผยแพร่แก่บุคคลอื่น หรือต่อสาธารณชน อันทำให้เขาได้รับความเดือดร้อน รำคาญ อับอายหรือทุกข์ทรมานใจรวมถึงการเข้าถึงเอาชื่อ หรือภาพของเขาไปใช้เพื่อประโยชน์ของบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยมิได้รับความยินยอมจากเขา

สิทธิดังกล่าวนี้มีมานานแล้วในสหรัฐอเมริกา ตั้งแต่ปลายศตวรรษที่ 19 โดยหลักกฎหมายในเรื่องนี้ ห้ามบุคคลใดหรือสื่อมวลชนใดกระทำการดังต่อไปนี้คือ การใช้ชื่อหรือรูปถ่ายของบุคคลอื่นเพื่อการโฆษณา โดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของภาพหรือชื่อนั้นหรือตีพิมพ์เรื่องราวของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง โดยปราศจากความยินยอมของบุคคลเหล่านั้น แม้เรื่องราวที่ตีพิมพ์จะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชื่อเสียงและเกียรติยศของเขาก็ตามแต่ถ้าจะทำให้เขาเป็นที่สนใจต่อสาธารณชนในเรื่องที่เป็นส่วนตัวโดยแท้แล้วจะกระทำไม่ได้ หรือแม้แต่การตีพิมพ์ข้อความหรือภาพของบุคคลในรูปแบบข่าว เหล่านี้เป็นต้น จะเห็นว่าเป็นการละเมิดในเรื่องส่วนตัวของบุคคล และเนื่องจากปัจจุบันนี้มีความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสูงขึ้น กว้างไกลขึ้น ดังนั้นการคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนตัวตามรัฐธรรมนูญอเมริกายังรวมถึง การดักฟังเสียงสนทนาโดยเครื่องมือใด ๆ ก็ตาม การแอบถ่ายภาพหรือบันทึกภาพทัศนเอาไว้ การเปิดเผยเรื่องราวของบุคคลอื่นในเรื่องที่ตนเข้าไป

เกี่ยวข้องในฐานะ แพทย์ ลูกจ้าง ทนายความ นักบวช หรือการก่อความอึดอัดรำคาญแก่บุคคลอื่น ในการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวของเขา เหล่านี้เป็นต้น (กิตติพันธ์ เกียรติสุนทร. 2538 : 4-5)

ความในมาตรา 34 ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 ได้กำหนดการคุ้มครองสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคลไว้ว่า “สิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียงหรือความเป็นอยู่ส่วนตัว ย่อมได้รับความคุ้มครอง การกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลายซึ่งข้อความหรือภาพไม่ว่าด้วยวิธีใดไปยังสาธารณชน อันเป็นการละเมิดหรือกระทบถึงสิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียงหรือความเป็นอยู่ส่วนตัว จะกระทำได้ เว้นแต่กรณีที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน”

เวสดิน (สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ. 2549 : ออนไลน์ ; อ้างอิงจาก Adam F. Westin. Privacy and Freedom.) ได้ให้ความหมายของคำว่า “ความเป็นส่วนตัว” หมายถึง สิทธิของแต่ละบุคคล กลุ่ม หรือองค์กรในการตัดสินใจว่าข้อมูลข่าวสารของตนนั้นจะถูกเปิดเผยต่อบุคคลอื่น เมื่อใด อย่างไร และมีขอบเขตมากน้อยเพียงใด

กุลพล พลวัน (2548 : 17-18) กล่าวว่า สิทธิในความเป็นส่วนตัว (Right of Privacy) เป็นสิทธิประเภทหนึ่งที่ต่างประเทศให้ความสำคัญและคุ้มครองมาช้านาน ในทางวิชาการหมายความว่า สิทธิที่จะอยู่ตามลำพัง (to be let alone) โดยปราศจากการสอดแทรกความเป็นส่วนตัว ทำให้ได้รับความอับอาย เดือดร้อนรำคาญใจ หรือนำภาพหรือชื่อไปใช้ประโยชน์ในทางแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์ (เครือข่ายกฎหมายมหาชนไทย.2549 : ออนไลน์.) ได้อธิบายความหมายของคำว่า “สิทธิส่วนบุคคล” ว่าหมายถึงสิทธิของบุคคลที่ประกอบไปด้วย สิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง หรือความเป็นอยู่ส่วนตัว ในเรื่องดังกล่าวจะจัดอยู่ในเรื่องของความเป็นอยู่ส่วนตัวซึ่งหมายความว่า สถานะที่บุคคลจะรอดพ้นจากการสังเกต การรู้เห็น การสืบความลับ การรบกวนต่าง ๆ และความมีสันโดษไม่ติดต่อกัมพันธ์กับสังคม โดยทั้งนี้ ขอบเขตที่บุคคลควรได้รับการคุ้มครองและการเคารพในสิทธิส่วนบุคคลก็คือการดำรงชีวิตอย่างเป็นอิสระ มีการพัฒนาบุคลิกลักษณะตามที่ต้องการ สิทธิที่จะแสวงหาความสุขในชีวิตตามวิถีทางที่อาจเป็นไปได้และเป็นการพอใจทราบเท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน และไม่เป็นการล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น

สุภัทธ์ บุญญานนท์ (2545 : 65-74) ได้กล่าวถึง ความเป็นส่วนตัว ว่า ความเป็นส่วนตัว หรือ Privacy เป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ที่สังคมยุคใหม่เกือบทุกประเทศให้ความสำคัญอย่างมาก และคำว่า “ความเป็นส่วนตัว” นี้เป็นคำที่มีความหมายกว้างและครอบคลุมถึงสิทธิต่าง ๆ หลายประการ ได้แก่

1. ความเป็นส่วนตัวเกี่ยวกับข้อมูล (Information Privacy) คือการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลโดยการวางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเก็บรวบรวมและการบริหารจัดการข้อมูลส่วนบุคคล

2. ความเป็นส่วนตัวในชีวิตร่างกาย (Bodily Privacy) คือการให้ความคุ้มครองในชีวิตร่างกายบุคคลในทางกายภาพที่จะไม่ถูกดำเนินการใด ๆ อันละเมิดความเป็นส่วนตัว

3. ความเป็นส่วนตัวในการติดต่อสื่อสาร (Communication Privacy) คือการให้ความคุ้มครองในความปลอดภัยและความเป็นส่วนตัวในการติดต่อสื่อสารทางจดหมาย โทรศัพท์ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีการติดต่อสื่อสารอื่นใด ที่ผู้อื่นจะล่วงรู้มิได้

4. ความเป็นส่วนตัวในเคหสถาน (Territorial Privacy) คือการกำหนดของเขตหรือข้อจำกัดที่บุคคลอื่นจะบุกรุกเข้าไปในเคหสถานที่ส่วนตัวมิได้ ทั้งนี้ รวมทั้งการติดตั้งกล้องวิดีโอ และการตรวจสอบรหัสประจำตัวบุคคล (ID checks) และกล่าวต่อไปว่าความเป็นส่วนตัวที่ประเทศที่เจริญก้าวหน้าให้ความสำคัญอย่างมากต่อพัฒนาการทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีบทบาทสำคัญต่อสังคมยุคใหม่ คือ “ความเป็นส่วนตัวในข้อมูลส่วนบุคคล” เนื่องจากพัฒนาการทางคอมพิวเตอร์ที่สามารถเผยแพร่ และเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ได้โดยไม่จำกัดเวลา สถานที่ ทำให้การประมวลผลจัดเก็บหรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลสามารถทำได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว นับเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี หลาย ๆ ประเทศจึงเกิดแนวความคิดในการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลอย่างจริงจัง

รูปแบบของการให้ความคุ้มครองความเป็นส่วนตัว

จากผลกระทบต่างๆ ที่เกิดขึ้น ทำให้หลายประเทศทั่วโลกเกิดแนวความคิดในการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลอย่างจริงจัง เพื่รองรับกระแสการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ซึ่งการให้ความคุ้มครองนั้นอาจมีรูปแบบแตกต่างกันไปในแต่ละ ประเทศ โดยอาจใช้วิธีการออกกฎหมาย หรือวิธีการอื่น ๆ เพื่อป้องกันมิให้เกิดการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลหรือนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ในทางมิชอบ โดยมีวิธีการที่สำคัญพอสังเขป ดังนี้

1. บัญญัติเป็นกฎหมายทั่วไป หลายประเทศส่วนใหญ่มีการบัญญัติกฎหมายโดยเป็นกฎหมายที่วางหลักการทั่วไปครอบคลุมการเก็บรวบรวม การใช้ และการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลทั้งของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน และมีหน่วยงานกลางดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งรวมทั้งการที่ ภาครัฐกิจอุตสาหกรรมอาจกำหนดหลักเกณฑ์ในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลขึ้นเพื่อใช้บังคับกันเอง และมีหน่วยงานกลางทำหน้าที่ ดูแลให้มีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว วิธีการในรูปแบบนี้เป็นวิธีการที่ประเทศส่วนใหญ่นำไปใช้

2. บัญญัติเป็นกฎหมายคุ้มครองแต่ละเรื่องไว้โดยเฉพาะ วิธีการนี้เป็นวิธีการที่บางประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา ดำเนินอยู่ กล่าวคือ การหลีกเลี่ยงการบัญญัติกฎหมายที่เป็นการ

วางหลักการทั่วไป แต่มีกฎหมายคุ้มครองแต่ละเรื่องไว้เป็นการเฉพาะ เช่น การเก็บบันทึกข้อมูลการเข้า-ยืมวิดีโอ หรือข้อมูลทางการเงิน ซึ่งการบังคับใช้กฎหมายในรูปแบบนี้ต้องอาศัยกลไกหลายประการร่วมกัน นอกจากนี้อุปสรรคที่สำคัญสำหรับการบัญญัติกฎหมายในรูปแบบนี้ คือต้องมีการบัญญัติกฎหมายใหม่เพื่อรองรับให้ทันกับเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาซึ่งเป็นเรื่องยาก และไม่มีหน่วยงานที่ดูแลชัดเจน

3. การกำกับดูแลตนเอง ในทางทฤษฎีนั้น การให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลอาจทำได้โดยกลไกการกำกับดูแลตนเอง (self-regulation) กล่าวคือ การที่ผู้ประกอบการภาคธุรกิจกำหนดประมวลจริยธรรมของตนเองขึ้น และดูแลให้มีการปฏิบัติตามกันเองไม่มีหน่วยงานกลางกำกับดูแล ซึ่งการดำเนินการในรูปแบบนี้ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญ คือ ประมวลจริยธรรมให้ความคุ้มครองเพียงพอหรือไม่ และการนำไปใช้มีประสิทธิผลเพียงพอหรือไม่ (สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ.2549 : ออนไลน์)

ความจำเป็นในการให้ความคุ้มครองความเป็นส่วนตัว

เวสติน (สุรางคณา แก้วจำนงค์ 2543 : 1-6 ; อ้างอิงจาก Alam F. Westin.) ได้กล่าวถึงความจำเป็น 4 ประการในการให้ความคุ้มครองความเป็นส่วนตัวและการเชื่อมผลระหว่างความเป็นส่วนตัวและส่วนรวมไว้ ดังนี้

1. ความเป็นส่วนตัวที่จะช่วยให้เกิดอิสระเสรี (Personal Autonomy) ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่ประชาชนมีอิสระเสรี (Autonomy) ปราศจากการครอบงำและการแทรกแซงจากบุคคลอื่น
2. ความเป็นส่วนตัวจะช่วยให้บุคคลมีโอกาสที่จะปลดปล่อยความรู้สึกได้ตามที่ต้องการ (Emotion Release)
3. ความเป็นส่วนตัวจะช่วยให้เกิดจินตนาการสร้างสรรค์ ความเชื่อ และการพัฒนาความคิดในด้านต่างๆ ได้อย่างเสรี
4. ความเป็นส่วนตัวจะส่งผลให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นรวมทั้งการสร้างความคุ้นเคยระหว่างบุคคลโดยการติดต่อสื่อสารระหว่างกันโดยได้รับความคุ้มครองในความปลอดภัยเกี่ยวกับความเป็นส่วนตัว

3. แนวคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

3.1 ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ ได้รวบรวมคำจำกัดความของคำว่า “ข้อมูลส่วนบุคคล” จากประเทศต่าง ๆ ไว้ในหนังสือ ประเทศไทยกับการพัฒนา

กฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศ (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศ.ไม่ระบุปีที่พิมพ์ : ไม่ระบุเลขหน้า) ไว้ดังนี้

องค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาเศรษฐกิจ (Organization for economic Co-operation and Development หรือ OECD) ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า ข้อมูลส่วนบุคคลว่า หมายถึง “สารสนเทศใด ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือสามารถบ่งชี้ตัวบุคคลได้อย่างชัดเจน”

คณะมนตรีแห่งยุโรป (Council of Europe) ให้ความหมายของ ข้อมูลส่วนบุคคลไว้ว่า “สารสนเทศใด ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือสามารถบ่งชี้ตัวบุคคลได้อย่างชัดเจน”

พระราชบัญญัติว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลสหราชอาณาจักร ค.ศ.1984 ระบุว่า ข้อมูลส่วนบุคคล หมายถึง “ข้อมูลซึ่งประกอบด้วยสารสนเทศที่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของส่วนตัวที่สามารถบ่งชี้ให้เห็นได้จากสารสนเทศนั้น (หรือจากสารสนเทศนั้น หรือจากสารสนเทศอื่น ๆ ในความครอบครองของผู้ใช้ข้อมูล) รวมถึงการแสดงความคิดเห็นใด ๆ ที่เกี่ยวกับความเป็นส่วนตัว แต่จะไม่มีเครื่องบ่งชี้ใด ๆ แสดงถึงเจตนาของผู้ใช้ข้อมูลในความเป็นส่วนตัวเช่นนั้น”

พระราชบัญญัติว่าด้วยการคุ้มครองการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลโดยองค์กรฝ่ายบริหารแห่งประเทศญี่ปุ่น และพระราชบัญญัติว่าด้วยการคุ้มครองการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลโดยองค์กรเอกชนแห่งประเทศญี่ปุ่น ได้ให้ความหมายของข้อมูลส่วนบุคคลว่าหมายถึง “ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแต่ละบุคคล ซึ่งจำแนกแต่ละบุคคลจากกัน โดยชื่อ วัน เดือน ปีเกิด หรือข้อมูลอื่น ๆ ทั้งที่เป็นข้อความ ตัวเลข สัญลักษณ์ รวมทั้งเครื่องหมายบ่งชี้อื่น ๆ ซึ่งเกี่ยวโยงสัมพันธ์กัน”

สำหรับประเทศไทย ตามร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ได้ระบุไว้กว้าง ๆ ว่า ข้อมูลส่วนบุคคล หมายถึง “ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบุคคลซึ่งทำให้สามารถระบุตัวบุคคลนั้นได้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม”

กาญจน์ วังษารอด (2547 : 53-55) กล่าวว่าข้อมูลส่วนบุคคลสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป (Normal Data)
2. ข้อมูลส่วนบุคคลที่ต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษ (Sensitive Data) เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ สถานะทางการเงิน ความเชื่อในลัทธิศาสนาหรือปรัชญา พฤติกรรมทางเพศ ประวัติอาชญากรรม ประวัติสุขภาพ หรือข้อมูลอื่นใดที่กระทบความรู้สึกของผู้อื่นหรือประชาชนตามที่คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลกำหนด ข้อมูลส่วนนี้ถือเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญอย่างมากต่อเจ้าของข้อมูลเนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคล การเปิดเผยอาจมีผลต่อสถานภาพทางครอบครัว สถานะทางการเงินและชื่อเสียง

3.2 แนวทางการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของต่างประเทศ

นับจากช่วงทศวรรษที่ 1960 และ 1970 การให้ความสำคัญคุ้มครองสิทธิความเป็นส่วนตัวเพิ่ม

ความสำคัญมากขึ้นอันเป็นผลมาจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) โดยเฉพาะประสิทธิภาพในการประมวลผลและสืบค้นข้อมูลของระบบคอมพิวเตอร์ทำให้จำเป็นต้องมีกฎเกณฑ์ที่ใช้บังคับควบคุมเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมและการดำเนินการต่างๆ เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล กฎหมายฉบับแรกที่ถูกยกร่างขึ้นเพื่อใช้บังคับควบคุมในเรื่องนี้ คือ กฎหมายของ The Land of Hesse ค.ศ. 1970 ของประเทศเยอรมัน ต่อมาได้มีกฎหมายลักษณะเดียวกันนี้ในประเทศอื่นๆ ออกตามมา เริ่มจากกฎหมายของประเทศสวีเดนในปี ค.ศ. 1973 กฎหมายของสหรัฐอเมริกาในปี ค.ศ. 1974 กฎหมายระดับสหพันธรัฐเยอรมัน กฎหมายของประเทศฝรั่งเศสในปี ค.ศ. 1978

นอกจากนี้ยังมีองค์กรระหว่างประเทศสององค์กรที่ได้ออกกฎเกณฑ์สำคัญๆ เกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล กล่าวคือ The Council of Europe ได้ออก Convention for the Protection of Individual with regard to the Automatic Processing of Personal Data ในปี ค.ศ. 1981 และ The Organization for Economic Cooperation and Development (OECD) ได้ออก Guidelines Governing the Protection of Privacy and Transborder Data Flows of Personal Data ซึ่งกฎเกณฑ์ทั้งสองฉบับนี้ได้กำหนดกฎเกณฑ์เฉพาะเพื่อใช้บังคับกับการดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ โดยวางหลักการสำคัญไว้ว่า ข้อมูลส่วนบุคคลต้องได้รับการคุ้มครองที่เหมาะสม ในทุกขั้นตอนตั้งแต่การเก็บรวบรวม การเก็บรักษา และการเปิดเผย

3.2.1 แนวทางการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Co-operation and Development : OECD)

OECD ได้กำหนดแนวทางในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Recommendation of the Council concerning guidelines governing the protection of privacy and transborder flows of personal data) ที่สำคัญไว้ ดังนี้

1. หลักข้อจำกัดในการเก็บข้อมูล (Collection Limitation Principle) ในการจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลที่ได้รับจะต้องได้มาโดยวิธีการที่ถูกต้องและชอบด้วยกฎหมาย โดยต้องให้บุคคลผู้เป็นเจ้าของข้อมูลรับทราบและยินยอม
2. หลักคุณภาพของข้อมูล (Data Quality Principle) ข้อมูลสารสนเทศที่จัดเก็บควรเป็นข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ในการใช้ และต้องเป็นข้อมูลที่ถูกต้อง สมบูรณ์ และปรับปรุงให้ตรงตามความเป็นจริงอยู่เสมอ

3. หลักการกำหนดวัตถุประสงค์ (Purpose Specification Principle) ต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดเก็บข้อมูลก่อนที่จะมีการจัดเก็บข้อมูลนั้น

4. หลักการใช้ข้อมูลอย่างจำกัด (Use Limitation Principle) การเปิดเผยข้อมูลจะกระทำโดยขัดต่อวัตถุประสงค์ในการจัดเก็บมิได้ เว้นแต่

ก. ได้รับความยินยอมจากบุคคลผู้เป็นเจ้าของข้อมูล

ข. ได้รับอนุญาตตามกฎหมายที่กำหนด

5. หลักการรักษาความปลอดภัย (Security Safeguard Principle) จะต้องจัดให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในการจัดเก็บข้อมูลเพื่อป้องกันความเสี่ยง การเข้าถึง การทำลาย ใช้ เปลี่ยนแปลงแก้ไข หรือเปิดเผยข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต

6. หลักการเปิดเผยข้อมูล (Openess Principle) จะต้องกำหนดนโยบายทั่วไปในการเปิดเผยข้อมูล วิธีการเปิดเผยข้อมูลหลักฐานที่ต้องใช้เพื่อแสดงในการขอให้มีการเปิดเผยข้อมูล และที่อยู่ของผู้ทำหน้าที่เก็บรักษาข้อมูล

7. หลักการมีส่วนร่วมของปัจเจกชน (Individual Participation Principle) กำหนดให้ปัจเจกชนมีสิทธิที่จะ

ก. ได้รับข้อมูลจากผู้เก็บรักษาข้อมูล หรือได้รับคำตอบจากผู้เก็บรักษาข้อมูล ไม่ว่าจะมิข้อมูลหรือไม่ก็ตาม

ข. หากมีการจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลเช่นนั้น บุคคลดังกล่าวจะต้องได้รับการติดต่อจากผู้จัดเก็บข้อมูลในเวลาที่เหมาะสม หากมีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมจะต้องไม่สูงเกินไปนัก โดยวิธีการที่เหมาะสม และข้อมูลที่รับจะต้องเข้าใจได้โดยง่าย

ค. ต้องมีการชี้แจงเหตุผลกรณีได้รับการปฏิเสธคำขอและสามารถอุทธรณ์คำปฏิเสธดังกล่าวได้

ง. กรณีมีการพิจารณาตามคำขอของผู้อุทธรณ์ หากมีการพิจารณาและเห็นชอบตามคำขออุทธรณ์ ก็อาจต้องลบล้าง แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือทำข้อมูลดังกล่าวให้สมบูรณ์ ตามมติในการพิจารณาอุทธรณ์นั้น

8. หลักความรับผิดชอบ (Accountability Principle) ผู้เก็บรักษาข้อมูลจะต้องรับผิดชอบหากไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลข้างต้น (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ. 2544 : 96-98)

3.2.2 แนวทางการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของสหภาพยุโรป (The EU Directive 95/46/EC)

คณะกรรมการ (European Commission) แห่งประชาคมเศรษฐกิจยุโรป (European Economic Community) ได้มีข้อเสนอแนะ (Recommendation) เกี่ยวกับการให้ความ

คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับอนุสัญญาของคณะมนตรีแห่งยุโรป (Commission Recommendation : Relating to the Council of Europe Convention for the Protection of individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data) ทั้งนี้ เพื่อประกันสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน ดังนั้น EU จึงได้กำหนดให้ประเทศสมาชิกให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในระดับที่เทียบเท่ากันในยุโรป โดยใช้อนุสัญญาของคณะมนตรีแห่งยุโรปเป็นแนวทางในการยกร่างกฎหมาย ทั้งนี้ เพื่อให้กฎหมายอยู่ในลักษณะเป็นเอกภาพทั่วทั้งยุโรป (for the purpose of creation aniform level of data protection in Europe)

ข้อกำหนดของ EU ได้กำหนดให้รัฐสมาชิกอนุญาตให้มีการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลภายใต้หลักทั่วไป ดังนี้

1. ได้รับความยินยอมโดยชัดแจ้งจากเจ้าของข้อมูล
2. การประมวลผลจะกระทำได้เท่าที่จำเป็นในการทำนิติกรรมสัญญาใด ๆ ของผู้เป็นเจ้าของข้อมูลเท่านั้น
3. การประมวลผลข้อมูลต้องอยู่ภายใต้กรอบของกฎหมาย
4. การประมวลผลข้อมูลจะต้องกระทำเพื่อปกป้องผลประโยชน์สำคัญของผู้เป็นเจ้าของข้อมูล
5. การประมวลผลจำเป็นที่จะต้องกระทำเพื่อผลประโยชน์ของสาธารณะ หรือในการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ควบคุมข้อมูล หรือเปิดเผยข้อมูลต่อบุคคลที่สาม
6. การประมวลผลที่จำเป็นและอยู่ภายใต้กรอบของกฎหมายจะต้องไม่กระทบต่อผลประโยชน์ หรือสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้เป็นเจ้าของข้อมูล

นอกจากหลักเกณฑ์ทั่วไปข้างต้น ข้อกำหนดของ EU ยังได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับความลับและความมั่นคง รวมถึงข้อยกเว้นในการเปิดเผยข้อมูลที่มีได้นำข้อมูลไปใช้ประโยชน์สาธารณะ แต่นำไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว และกำหนดเกี่ยวกับเรื่องความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อผู้เป็นเจ้าของข้อมูล เมื่อมีการประมวลผลโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และการเปิดเผยข้อมูลจะต้องไม่ละเมิดต่อความมั่นคงของรัฐ (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ. 2544 : 99-100)

3.2.3 แนวทางในการประมวลผลเพิ่มข้อมูลส่วนบุคคลทางคอมพิวเตอร์ของสหประชาชาติ

(Guidelines Concerning Computerized Personal Data Files)

เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 1990 สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติได้มีมติกำหนดแนวทางในการประมวลผลเพิ่มข้อมูลส่วนบุคคลทางคอมพิวเตอร์ขึ้น เพื่อให้ประเทศสมาชิกปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำเกี่ยวกับการบัญญัติกฎหมายภายในของรัฐ ดังนี้

1. หลักเกี่ยวกับความชอบธรรมในการประมวลผลข้อมูล (Principle of Lawfulness and Fairness) ข้อมูลที่ได้รับการประมวลผลจะต้องได้มาโดยชอบธรรม และชอบด้วยกฎหมาย ทั้งนี้ โดยไม่ขัดหรือแย้งกับกฎบัตรสหประชาชาติ (Charter of the United Nations)

2. หลักความถูกต้อง (Principle of Accuracy) บุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บรักษาข้อมูลจะต้องทำการตรวจสอบข้อมูลตลอดเวลาเพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลที่จัดเก็บนั้นถูกต้อง เพื่อมิให้เกิดความผิดพลาด

3. หลักในการกำหนดวัตถุประสงค์พิเศษในการจัดเก็บข้อมูล (Principle of the Purpose-specification)

ก. ข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องจัดเก็บและรวบรวมอย่างเพียงพอ ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เป็นพิเศษ

ข. ห้ามมิให้มีการใช้ข้อมูลหรือเปิดเผยข้อมูลโดยไม่ได้รับความยินยอมจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ค. ระยะเวลาในการจัดเก็บจะต้องไม่เกินไปกว่าวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เป็นพิเศษ

4. หลักในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล (Principle of Intersted-person Access) บุคคลมีสิทธิที่จะเข้าถึงข้อมูลของตนเองโดยการแสดงหลักฐานสำคัญเพื่อแสดงว่าตนเป็นใคร

5. หลักในการไม่เลือกปฏิบัติ (Principle of Non-discrimination) ในการจัดทำข้อยกเว้น จะต้องไม่เลือกปฏิบัติไม่ว่าบุคคลนั้นจะมีสัญชาติ เชื้อชาติ ศาสนา เพศ ความเห็นทางการเมือง ความคิด ความเชื่อ หรือความเป็นสมาชิกภาพสถาบัน หรือสมาชิกองค์กรแตกต่างกันก็ตาม

6. การกำหนดข้อยกเว้น (Power to make exceptions) ข้อยกเว้นในการเปิดเผยข้อมูล จะไม่นำไปบังคับใช้หากกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยของประชาชน การสาธารณสุข หรือศีลธรรม รวมทั้งเสรีภาพของบุคคลอื่น

7. หลักความปลอดภัย (Principle of Security) จะต้องมีการนำมาตรการที่เหมาะสมมาใช้เพื่อป้องกันแฟ้มข้อมูลส่วนบุคคล ทั้งจากเหตุอันเกิดขึ้นตามธรรมชาติ ความเสียหายอันเกิดจากการกระทำของมนุษย์ เช่น การเข้าถึงข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต การนำข้อมูลไปใช้โดยไม่ชอบหรือการใส่โปรแกรมไวรัสเข้าไปในระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อทำลายล้างข้อมูล

8. หลักการตรวจสอบและบทลงโทษ (Supervision and Sanctions) กฎหมายภายในของทุกประเทศจะต้องกำหนดให้มีระบบการตรวจสอบการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้างต้น และจะต้องกำหนดบทลงโทษทั้งทางอาญาและบทปรับในกรณีที่มีการล่วงละเมิดเกิดขึ้น

9. หลักการส่งข้อมูลไปต่างประเทศ (Transborder Data Flows) ใน การส่งข้อมูลข้ามไปต่างประเทศจะต้องทำโดยเสรี และมีหลักประกันความปลอดภัยสำหรับข้อมูลดังกล่าว

10. หลักการบังคับใช้ (Field of Application) หลักการข้างต้นจะต้อง ถูกใช้บังคับกับทั้งการประมวลผลของภาครัฐและภาคเอกชน (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการ เทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ. 2544 : 100-102)

3.2.4 พระราชบัญญัติการคุ้มครองข้อมูลของประเทศสวีเดน (The Data Act)

ประเทศสวีเดนมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการคุ้มครองข้อมูล ในปี ค.ศ.1974 และฉบับปรับปรุง เมื่อ ค.ศ. 1992 มีเนื้อหาสรุปได้ ดังนี้

“ข้อมูลส่วนบุคคล” หมายถึง ข่าวสารซึ่งเกี่ยวกับเฉพาะบุคคล

“แฟ้มส่วนบุคคล” หมายถึง แฟ้มชนิดใด รายการหรือบันทึกอื่น ๆ ที่ จัดเก็บรักษาโดยวิธีอัตโนมัติและบรรจุข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งอ้างอิงเกี่ยวเฉพาะบุคคลแต่ละบุคคล

“ทะเบียนบุคคล หมายถึง บุคคลผู้ซึ่งมีข้อมูลส่วนบุคคลในแฟ้มส่วนบุคคล

“เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเก็บรักษาแฟ้ม” หมายถึง บุคคลหนึ่งบุคคลใดซึ่ง รักษาดูแลแฟ้มส่วนบุคคล ถ้าแฟ้มอยู่ในอำนาจจัดการของเขา

การอนุญาต

1. แฟ้มส่วนบุคคลจะต้องจัดทำขึ้นและเก็บรักษาโดยบุคคลผู้ซึ่ง คณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลเห็นชอบและได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการให้ทำการดังกล่าว การอนุญาตของคณะกรรมการจะต้องเป็นไปเพื่อจัดทำขึ้นและจัดเก็บรักษาแฟ้มส่วนบุคคล ซึ่งบรรจุ

1) ข่าวสารตามที่บัญญัติ

2) ข่าวสารเกี่ยวกับบุคคลผู้ซึ่งเกี่ยวข้องข้องในการเป็นสมาชิก ใน การทำงาน ความสัมพันธ์กับลูกค้าหรือความสัมพันธ์อื่นๆ

3) ข้อมูลส่วนบุคคลที่จัดหาจากแฟ้มส่วนบุคคลอื่นๆ

2. การอนุญาตของคณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลไม่จำเป็นต้องมี สำหรับแฟ้มส่วนบุคคลที่จัดทำขึ้นโดยข้อตกลงของรัฐบาล ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ ข้อมูลนำมาซึ่งการพิจารณาแฟ้ม ซึ่งบรรจุข่าวสารตามที่บัญญัติไว้ดังนี้

1) ชมรม หรือกลุ่ม หรือสมาคมอาจจัดทำและเก็บแฟ้มข้อมูล ซึ่งบรรจุข่าวสารเกี่ยวกับทัศนคติทางการเมืองของสมาชิกของบริษัท ความเชื่อทางศาสนา หรือ ความเชื่อถือในสิ่งอื่นๆ ตามองค์ประกอบขั้นพื้นฐานสำหรับการเป็นสมาชิก

2) สิทธิหรืออำนาจในส่วนที่เกี่ยวกับสุขภาพและการบริการทาง การแพทย์ อาจจะถูกเก็บโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการรักษาพยาบาล โดยจัดทำขึ้นและเก็บแฟ้มส่วนบุคคลที่บรรจุข่าวสารเกี่ยวกับความเจ็บป่วยของบุคคล

3) สิทธิหรืออำนาจในการบริการทางสังคม อาจจะจัดทำขึ้นและเก็บรักษาแฟ้มส่วนบุคคลซึ่งบรรจุข่าวสารของบุคคลที่ได้รับความช่วยเหลือทางการเงินหรือให้ความดูแลจากบริการทางด้านสังคม

4) แพทย์หรือทันตแพทย์อาจจะจัดทำหรือจัดเก็บรักษาแฟ้มส่วนบุคคลซึ่งมีข่าวสารเกี่ยวกับความเจ็บป่วยของบุคคล ซึ่งเกี่ยวข้องกับวิชาชีพ

5) นายจ้างอาจจะจัดทำหรือเก็บรักษาแฟ้มส่วนบุคคลซึ่งบรรจุข้อมูลลูกจ้างเกี่ยวกับความเจ็บป่วยเพื่ออ้างถึงการลาหยุดงาน ถ้าโดยปกติ นายจ้างจะต้องจ่ายค่าจ้างอยู่แล้วหรือเพื่อให้ นายจ้างได้ตัดสินใจตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกันชีวิตแห่งชาติ

3. คณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลจะรับรองการอนุญาต จัดทำขึ้นและเก็บรักษาแฟ้มส่วนบุคคล ถ้าไม่มีเหตุอันจะสันนิษฐานได้ว่า มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องของข้อกำหนดดังกล่าวไว้ล่วงหน้าละเมิดในสิทธิส่วนบุคคลของทะเบียนบุคคล

4. ในกรณีการล่วงละเมิดเกินการอาจเกิดจากเจตนาเฉพาะ จะต้องได้รับการพิจารณาตามที่เป็นจริงเกี่ยวกับบุคคลที่มีการบันทึกในแฟ้ม ในกรณีที่จะพิจารณาว่ามีการล่วงละเมิดหรือไม่ จะต้องให้ความสนใจต่อลักษณะและปริมาณของข้อมูลส่วนบุคคลที่เก็บไว้ในแฟ้มข้อมูลว่าเก็บรวบรวมอย่างไร เก็บรวบรวมและแฟ้มข้อมูลมีวัตถุประสงค์ในการเก็บอย่างไร ใครเป็นผู้จัดทำทะเบียน ในการจัดเก็บจะต้องระบุอย่างชัดเจนว่าไม่มีการจัดเก็บข้อมูลของบุคคลนอกเหนือจากที่จดทะเบียนไว้ตามวัตถุประสงค์ที่ขอไว้

5. การอนุญาตจัดทำหรือเก็บรักษาแฟ้มส่วนบุคคลที่ไม่ใช่สมาชิก ลูกจ้างหรือลูกค้า ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในแฟ้มหรือบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับผู้ที่มีความใดบุคคลหนึ่งรับผิดชอบเก็บรวบรวมข้อมูล อาจจะได้รับการอนุญาตในกรณีที่มีเหตุการณ์เฉพาะสำหรับที่ ดังนั้น

6. การขออนุญาตจัดทำขึ้นและเก็บรักษาแฟ้มส่วนบุคคลนั้น บุคคลหนึ่งบุคคลใดซึ่งถูกสงสัยหรือถูกลงโทษในความผิดทางอาญา หรือได้รับคำพิพากษาหรือถูกลงโทษสำหรับความผิดทางอาญาหรืออยู่ในอำนาจการบังคับภายใต้กฎหมายอื่นอาจจะทำได้ นอกจากมีเหตุผลที่ชัดเจนที่จะได้รับการลงโทษ

7. การอนุญาตจัดทำขึ้นและเก็บรักษาแฟ้มส่วนบุคคลในประการอื่นซึ่งได้บรรจุข่าวสารเกี่ยวกับความเจ็บป่วยของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง บันทึกเกี่ยวกับสุขภาพหรือชีวิตความสัมพันธ์ทางเพศ หรือข่าวสารซึ่งบุคคลใดบุคคลหนึ่งได้รับความช่วยเหลือทางการเงิน หรือได้รับการดูแลภายใต้บริการทางสังคมหรือได้รับการดูแลภายใต้พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง อาจจะทำได้ถ้ามีเหตุผลที่ชัดเจนเพื่อที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลเหล่านี้

8. การอนุญาตจัดทำขึ้นและเก็บรักษาแฟ้มส่วนบุคคลซึ่งบรรจุข่าวสารเกี่ยวกับเชื้อชาติของบุคคล ทศนคติทางการเมือง ความเชื่อทางศาสนา การนับถือศาสนาหรือความเชื่อในด้านต่าง ๆ อาจจะได้รับการพิจารณาถ้ามีเหตุการณ์พิเศษ สำหรับที่จะทำดังนั้น

9. ในการอนุญาตเพื่อจัดทำขึ้นและเก็บรักษาแฟ้มส่วนบุคคล คณะกรรมการตรวจข้อมูล จะออกข้อบังคับเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการจัดเก็บ การอนุญาตอาจจะถูกจำกัดระยะเวลาที่แน่นอน ถ้ามีเหตุการณ์พิเศษสำหรับที่จะทำดังนั้น

10. ถ้าการอนุญาตถูกรับรองให้จัดทำขึ้นและเก็บรักษาแฟ้มส่วนบุคคล คณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลจะออกข้อบบังคับของรัฐเกี่ยวกับ

- 1) จัดข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่สำหรับแฟ้มส่วนบุคคล
- 2) ข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งอาจจะถูกบันทึกในแฟ้มส่วนบุคคล
- 3) วิธีพิจารณากระบวนการประมวลผลข้อมูลอัตโนมัติ
- 4) อุปกรณ์ทางด้านเทคนิคในการจัดเก็บ
- 5) การปฏิบัติการเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลในแฟ้มส่วนบุคคลนั้น ซึ่งอาจจะใช้กระบวนการประมวลผลข้อมูลอัตโนมัติ
- 6) การระบุเกี่ยวกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง
- 7) ข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งอาจจะถูกละเมิด
- 8) การเผยแพร่และการใช้ข้อมูลส่วนบุคคลวิธีอื่น ๆ
- 9) การรักษาและการแยกประเภทข้อมูลส่วนบุคคล
- 10) การควบคุมและรักษาความปลอดภัย
- 11) การตรวจ แก้ไขและกระทำการอื่นใดในกรณีที่ข่าวสารไม่ถูกต้อง

หรือทำให้เกิดการเข้าใจผิด

11. ในกรณีที่กฎข้อบังคับมีข้อกำหนดอาจจะนำมาซึ่งการตัดสินใจพิเศษเกี่ยวกับแฟ้มส่วนบุคคล ซึ่งบรรจุข้อมูลส่วนบุคคลประกอบคำพิพากษาหรือประเมินค่าของทะเบียนบุคคล

12. การพิจารณาข้อบังคับสำหรับการเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคล จะแยกออกจากอำนาจหน้าที่ของสาธารณะภายใต้พระราชบัญญัติเสรีภาพของสื่อมวลชน (Freedom of the Press Act)

หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ที่จัดเก็บรักษาแฟ้มส่วนบุคคล

1. แฟ้มส่วนบุคคลจะถูกจัดทำให้มีขึ้นและถูกเก็บรักษาไว้ในทางใดทางหนึ่งที่จะไม่มีการล่วงละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของทะเบียนบุคคล โดยมีประเด็นดังต่อไปนี้

- 1) แฟ้มส่วนบุคคลถูกเก็บโดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะเจาะจง
- 2) ไม่มีสิ่งอื่นถูกบันทึกมากกว่าที่ระบุไว้ตามวัตถุประสงค์ในการจัดเก็บแฟ้ม

3) สิ่งที่เกิดขึ้นในแฟ้มส่วนบุคคลต้องไม่ถูกขาย โดยอำนาจ
สาธารณะโดยปราศจากความยินยอมของผู้ที่อยู่ในทะเบียนบุคคล เว้นแต่จะบัญญัติไว้โดยออก
กฎหมายหรือมติพิเศษของรัฐบาล

4) สิ่งที่เกิดขึ้นในแฟ้มส่วนบุคคลไม่ถูกจัดเป็นหมวดหมู่
เปิดเผยหรือถูกใช้ในทางอื่น ๆ เกินกว่าข้อตกลงตามวัตถุประสงค์ที่ได้จดทะเบียนไว้ หรือ
บทบัญญัติของกฎหมายหรือที่ได้กำหนดไว้โดยพระราชบัญญัติหรือได้รับความยินยอมโดยบุคคลที่
อยู่ในทะเบียนบุคคล

5) สิ่งที่เกิดขึ้นในแฟ้มส่วนบุคคลได้รับการป้องกันจากการ
ทำลายโดยไม่มีเจตนา หรือไม่ถูกกฎหมายหรือจากการดัดแปลง แก้ไขหรือเผยแพร่โดยไม่ถูกต้อง
ตามกฎหมาย

2. บุคคลผู้มีหน้าที่จัดเก็บรักษาแฟ้มส่วนบุคคลจะต้องจัดทำรายการ
ในแฟ้มส่วนบุคคลซึ่งตนเองมีความรับผิดชอบอยู่ให้ทันสมัยโดยรายการจะบรรจุสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้

1) ชื่อของแฟ้ม
2) วัตถุประสงค์ของแฟ้ม
3) หลักการซึ่งกระบวนการประมวลข้อมูลอัตโนมัติสามารถ
ทำงานให้สำเร็จได้มากที่สุด

4) จำนวนของใบอนุญาตของผู้มีหน้าที่รับผิดชอบจัดเก็บรักษา
จากคณะกรรมการตรวจสอบข้อมูล

5) ขอบเขตของข้อมูลส่วนบุคคลถูกนำไปเผยแพร่โดย
คณะกรรมการประมวลผลข้อมูลอัตโนมัติในต่างประเทศ

6) ขอบเขตซึ่งสำนักทะเบียนแห่งชาติได้จดทะเบียนไว้

3. หลักการของอำนาจสาธารณะให้สิทธิส่วนบุคคล ดังนั้นรายการ
จะรวมถึงบันทึกการยินยอมของผู้ที่อยู่ในทะเบียนบุคคล หรือมติพิเศษของรัฐบาลที่ให้อำนาจ

4. รายการจะถูกเก็บรักษาโดยที่สามารถเรียกดูได้โดยคณะกรรมการ
ที่มีชื่อเรียกว่า คณะกรรมการตรวจสอบข้อมูล (Data Inspection Board) เมื่อผู้มีหน้าที่รับชอบ
เก็บรักษาแฟ้มส่วนบุคคลส่งเอกสาร ซึ่งบรรจุข้อมูลส่วนบุคคลจากแฟ้มส่วนบุคคลถึงผู้อยู่ใน
ทะเบียนบุคคล จะต้องแจ้งให้ทราบระดับของผู้มีหน้าที่รับผิดชอบจัดเก็บรักษาซึ่งออกโดย
คณะกรรมการตรวจสอบข้อมูล

5. ข้อบัญญัติของมาตรานี้ ไม่นำมาใช้กับแฟ้มส่วนบุคคลซึ่งถูกเก็บ
รักษาโดยแต่ละบุคคลสำหรับใช้ส่วนบุคคล หรือได้รับอนุญาตโดยอำนาจสาธารณะเพื่อการคุ้มครอง

6. ในกรณีที่มีเหตุอันสมควรสงสัยว่าข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแฟ้มส่วนบุคคลไม่ถูกต้องหรือเป็นไปในทางที่ผิด ผู้มีหน้าที่เก็บรักษาแฟ้มจะจัดให้มีการไต่สวนทันที ข่าวสารที่ไม่ถูกต้อง หรือเป็นไปในทางที่ผิดจะต้องถูกแก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือลบออก นอกจากนี้ไม่มีเหตุผลที่จะสันนิษฐานได้ว่า มีการละเมิดเกิดการต่อสิทธิส่วนบุคคลของผู้ที่อยู่ในทะเบียนบุคคล

7. ข่าวสารที่มีการจดทะเบียนซึ่งได้รับการแก้ไข เปลี่ยนแปลงหรือลบออกโดยบุคคลที่สาม ผู้มีหน้าที่ดูแลจัดเก็บรักษาแฟ้มจะต้องแจ้งการแก้ไข จัดแปลงหรือลบออกของบุคคลที่สาม ถ้าบุคคลที่ถูกจดทะเบียนได้ร้องขอหรือถ้ามีความเสี่ยงสำหรับการลวงละเมิดสิทธิส่วนบุคคลมากเกินไป

8. บุคคลผู้ที่อยู่ในทะเบียนบุคคลซึ่งได้รายงานข้อสงสัยว่า ข่าวสารส่วนบุคคลไม่ถูกต้องหรือเป็นไปในทางที่ผิด ต้องแจ้งการกระทำที่เป็นผลของรายงานต่อผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบจัดเก็บแฟ้มส่วนบุคคล ซึ่งจะแต่งตั้งบุคคลหนึ่งหรือมากกว่านั้นเพื่อช่วยเหลือบุคคลผู้ที่อยู่ในทะเบียนบุคคลนั้น เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวข้องกับข่าวสารส่วนบุคคลที่ไม่ถูกต้องหรือเป็นไปในทางที่ผิดและรายงานการกระทำที่เกิดขึ้นดังกล่าวชื่อของบุคคลที่ถูกแต่งตั้งจะเปิดเผยต่อสาธารณะ

9. ถ้าแฟ้มส่วนบุคคลบรรจุข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งเมื่อพิจารณาตามวัตถุประสงค์แฟ้มได้รับการตัดสินใจว่าไม่สมบูรณ์ หรือถ้าแฟ้มส่วนบุคคลซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดของบุคคลละเลยบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งในมุมมองของวัตถุประสงค์ของแฟ้มมีการคาดหวังเพื่อให้บันทึกไว้ ผู้เก็บรักษาแฟ้มจะต้องรับผิดชอบให้เพิ่มเติม ถ้ามีการละเลยอาจจะสันนิษฐานไว้ก่อนถึงการนำไปสู่การลวงล้ำความเป็นส่วนตัวของบุคคลเกินการหรือเสียหรือสูญหายของสิทธิ

10. ตามการร้องขอของผู้ที่อยู่ในทะเบียน ผู้รับผิดชอบเก็บรักษาแฟ้มส่วนบุคคลจะต้องแจ้งให้ผู้ที่อยู่ในทะเบียนทราบเร็วที่สุดเกี่ยวกับข้อมูลของตนเองที่มีการจัดเก็บในแฟ้มข้อมูล การร้องขอจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรโดยผู้เป็นเจ้าของ และการแจ้งจะทำภายใน 12 เดือน ในช่วงนี้จะไม่มีการแจ้งอีกจนกระทั่งผ่านไป 12 เดือนแล้ว ในกรณีที่เจ้าหน้าที่รัฐบาลได้รับสิทธิเพื่อขยายรายละเอียดจากทะเบียน การแจ้งจะรวมรายการที่บ่งชี้ว่าการขยายนี้ได้รับการยินยอมจากผู้ที่อยู่ในทะเบียนบุคคลหรือรายการที่แจ้งว่าได้รับการอนุญาตตามกฎหมายหรือรัฐบาลลงมติให้ขยาย

11. การประกาศจะไม่มี การเก็บค่าธรรมเนียมในการร้องขอจากผู้ที่อยู่ในทะเบียนบุคคล อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการตรวจสอบอาจจะอนุญาตให้จัดเก็บค่าธรรมเนียมในบางชนิดของข้อมูลส่วนบุคคลหรือในการประกาศ ถ้ามีเหตุผลพิเศษที่จะทำดังนั้น

12. ข้อมูลส่วนบุคคลในแฟ้มส่วนบุคคลจะไม่ถูกเปิดเผย นอกจากถ้ามีเหตุพอสันนิษฐานได้ว่า ข้อมูลจะถูกใช้เพื่อกระบวนการประมวลผลข้อมูลอัตโนมัติตรงข้ามกับพระราชบัญญัตินี้ หรือถ้ามีเหตุที่จะสันนิษฐานได้ว่าข้อมูลจะถูกใช้สำหรับกระบวนการประมวลผลข้อมูลอัตโนมัติในต่างประเทศ ข้อมูลอาจจะถูกเปิดเผยภายหลังจากได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ

ตรวจสอบข้อมูลแล้วเท่านั้น การอนุญาตแต่ละครั้งอาจทำได้แต่ถ้ามีเหตุอันสันนิษฐานได้ว่าการเปิดเผยข้อมูลจะไม่นำไปสู่การล่วงล้ำสิทธิความเป็นส่วนตัวของบุคคลจนเกินไป การอนุญาตไม่ต้องกำหนดไว้

13. ข้อมูลส่วนบุคคลที่อ้างถึงบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อมูล จะถูกเคลื่อนย้ายจากแฟ้มส่วนบุคคล เมื่อข้อมูลนั้นไม่เป็นที่ต้องการเป็นเวลายาวนาน เพื่อเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของแฟ้ม นอกจากว่าข้อมูลจะได้ถูกรักษาไว้โดยเหตุผลของบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือสถานภาพอื่นหรือโดยการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐบาล และในทำนองเดียวกันเมื่อผู้รับผิดชอบเก็บรักษาแฟ้มส่วนบุคคลยุติการเก็บรักษา ถ้าผู้รับผิดชอบเก็บรักษาแฟ้มส่วนบุคคลเลิกเก็บรักษาแฟ้มส่วนบุคคลซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลได้อนุญาตไว้จะต้องแจ้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อมูล

การตรวจตราดูแล

1. คณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลจะตรวจตราว่า กระบวนการประมวลผลข้อมูลอัตโนมัติไม่ล่วงล้ำเกินการต่อความเป็นส่วนตัวของบุคคล

2. การดูแลตรวจตราที่ปฏิบัติจะต้องไม่มีเหตุให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายหรือยุ่งยากไม่สะดวกมากเกินไปเกินกว่าความจำเป็น

3. ตามวัตถุประสงค์ของการตรวจตราดูแล คณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลมีสิทธิในการยอมรับข้อสัญญาใดๆ ซึ่งกระบวนการประมวลผลข้อมูลอัตโนมัติทำบรรลุผลสำเร็จ คณะกรรมการมีสิทธิเข้าถึงเอกสารเกี่ยวกับกระบวนการข้อมูลอัตโนมัติ

4. ผู้รับผิดชอบเก็บรักษาแฟ้มจะส่งมอบข่าวสารที่เกี่ยวกับกระบวนการประมวลผลข้อมูลอัตโนมัติแก่คณะกรรมการตรวจสอบข้อมูล

5. ถ้าการคุ้มครองต้องการล่วงล้ำหรือล่วงละเมิดต่อความเป็นส่วนตัวของบุคคลไม่สามารถทำสำเร็จวิธีการใด ๆ คณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลอาจห้ามการเก็บรักษาแฟ้ม หรือยกเลิกการรับรองการอนุญาต

บทลงโทษและความเสียหาย

1. บุคคลใดโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ

1) จัดทำหรือเก็บรักษาแฟ้มส่วนบุคคล โดยปราศจากใบอนุญาตหรือขออนุญาตภายใต้กฎหมายนี้ตามที่กำหนด

2) ผิดข้อตกลงหรือข้อห้ามที่ออกไว้

3)เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลในลักษณะฝ่าฝืน

4) ส่งมอบข่าวสารไม่ถูกต้องในการปฏิบัติตามหน้าที่ จะถูกปรับ

หรือระวางโทษ จำคุกไม่เกิน 1 ปี

2. บุคคลที่ทำผิดกฎหมายโดยดำเนินการบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อใช้ในกระบวนการประมวลผลข้อมูลอัตโนมัติ หรือผู้ซึ่งดัดแปลงหรือลบ หรือสอดแทรกบันทึก

ในแฟ้มส่วนบุคคลโดยผิดกฎหมาย จะถูกระวางโทษสำหรับการล่วงล้ำข้อมูล โดยปรับหรือจำคุกไม่เกินกว่า 2 ปี นอกจากการกระทำผิดถูกลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา หรือภายใต้พระราชบัญญัติการคุ้มครองความลับทางธุรกิจ (Protection of Business Secrets Act 1990) สำหรับวัตถุประสงค์เหล่านี้ข้อความ รายการ พาดพิงถึงข่าวสารในกระบวนการของการสื่อสารโดยอิเล็กทรอนิกส์ด้วย หรือในความหมายสำหรับการใช้กระบวนการประมวลผลข้อมูลอัตโนมัติ

3. บุคคลใดผู้ซึ่งพยายามหรือเตรียมการล่วงล้ำทางอาญากับข้อมูล จะต้องถูกระวางโทษตามบทที่ 23 ของประมวลกฎหมายอาญา แต่อย่างไรก็ดีการกระทำความผิดถ้าทำไม่สำเร็จจะถูกพิจารณาโทษสถานเบาเท่านั้น ผู้กระทำผิดไม่ถูกระวางโทษตามที่กล่าวไว้

4. ถ้าผู้ที่อยู่ในทะเบียนบุคคลอาจจะได้รับความเสียหายโดยเหตุที่แฟ้มส่วนบุคคลซึ่งบรรจุข่าวสารที่ผิด โดยความรับผิดชอบของผู้เก็บรักษาจะต้องหาเงินค่าปรับไว้สำหรับความเสียหายดังกล่าวนี้

5. การตัดสินใจโดยคณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลตามพระราชบัญญัตินี้ อาจได้รับการโต้แย้งโดยการอุทธรณ์ต่อรัฐบาล การโต้แย้งการตัดสินใจกระทำเพื่อป้องกันรักษาอำนาจของสาธารณะ (ปทีป เมธาคุณวุฒิ. 2539 : 22-29)

3.2.5 พระราชบัญญัติสิทธิส่วนบุคคลของประเทศสหรัฐอเมริกา (Privacy Act)

ในประเทศสหรัฐอเมริกาภายหลังจากที่ได้มีการอภิปรายโต้เถียงและแสดงความคิดเห็นกันแล้ว กฎหมายที่เรียกว่า พระราชบัญญัติสิทธิส่วนบุคคล (Privacy Act) ได้รับการลงมติเห็นชอบจากรัฐสภา และลงนามโดยประธานาธิบดีใน ค.ศ. 1974 พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษา เรียกว่า คณะกรรมการศึกษาการคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล ประกอบด้วยกรรมการ 7 คน (3 คนแต่งตั้งโดยประธานาธิบดี, 2 คนโดยสภาสูง และอีก 2 คนโดยสภาผู้แทนราษฎร) ซึ่งทำหน้าที่ในการจัดทำข้อเสนอต่อรัฐสภาและประธานาธิบดี โดยการจัดทำขึ้นเป็นรายงานภายใน 2 ปี รายงานดังกล่าวได้ทำขึ้นในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1977 รายงานฉบับนี้ได้ระบุถึงการขยายพระราชบัญญัติให้มีการบังคับให้ไปถึงการจัดเก็บข้อมูลในภาคเอกชน แนวทางหลักของกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลในสังคมมีดังนี้

1. ข้อมูลข่าวสารนั้นต้องได้มาโดยตรงจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
2. ต้องแจ้งให้บุคคลซึ่งถูกขอข้อมูลข่าวสารหรือถูกเก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสารทราบหน่วยงานใดเป็นผู้อนุมัติให้มีการรวบรวมข้อมูลดังกล่าว และจะต้องบอกให้รู้ถึงลักษณะเฉพาะของข้อมูลข่าวสารนั้น จะต้องบอกว่าข้อมูลข่าวสารดังกล่าวใช้ไปเพื่อวัตถุประสงค์ใด รวมทั้งผลใด ๆ ที่จะเกิดขึ้นถ้าไม่ให้อข้อมูลตามที่ร้องขอ และแจ้งขอเงื่อนไขในการที่จะมีการส่งข้อมูลนั้นไปยังหน่วยงานอื่น ๆ

3. จะต้องพยายามปรับปรุงให้ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวให้ทันสมัยอยู่เสมอ รวมทั้งต้องมีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ อีกด้วย ถ้าหากจะมีการเผยแพร่ หรือสื่อไปยังบุคคลภายนอก

4. ต้องมีการแจ้งให้ทราบตามสมควร เมื่อต้องมีการสื่อหรือเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ ไปยังบุคคลอื่น ๆ ตามกระบวนการที่กฎหมายบังคับไว้ และกระบวนการนั้น เป็นเรื่องเกี่ยวกับเอกสารมหาชน

5. ต้องจัดตั้งกฎระเบียบทางการบริหารด้านเทคนิคและทางกายภาพเพื่อ คัดกรองด้านความลับและการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลหรือเอกสารนั้น ๆ และเพื่อคัดกรอง ป้องกันต่อการคุกคามหรืออันตรายใด ๆ ต่อความมั่นคงปลอดภัยที่จะมีผลเป็นอันตราย หรือทำให้ ได้รับความอับอายหรือไม่เหมาะสม หรือไม่ยุติธรรมต่อบุคคลผู้ถูกเก็บข้อมูล

พันธะหน้าที่ในการใช้ข้อมูล

บันทึกเอกสารที่สำคัญนี้จะต้องได้รับความเห็นชอบจากบุคคลผู้ถูก เก็บบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรก่อนที่จะมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ ออกไป ไม่ว่าจะเป็น การเผยแพร่ภายในหรือภายนอกหน่วยงาน ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบุคคลนั้นไว้ มี ข้อยกเว้นในกรณีต่อไปนี้ที่ไม่ต้องมีการอนุมัติจากบุคคลผู้ถูกเก็บข้อมูลนั้นคือ

1. กรณีการสื่อหรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่รวบรวมไว้นั้นเป็นไป ตามวัตถุประสงค์ดั้งเดิมในการเก็บรวบรวมหรือบันทึกข้อมูลข่าวสารนั้น
2. การเผยแพร่ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจในการที่จะใช้ข้อมูล ข่าวสารดังกล่าวและการใช้ข้อมูลดังกล่าวจำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่นั้น ๆ
3. การเผยแพร่ต่อสถาบันหรือองค์กรซึ่งมีสิทธิที่จำใช้ข้อมูลข่าวสาร ได้โดยไม่ต้องอนุมัติ ได้แก่ รัฐสภา ศาล สำนักงานสถิติ สำนักงานสำรวจสำมะโนประชากร ฝ่าย เอกสารสิ่งพิมพ์แห่งชาติ รวมทั้งองค์กรทั้งหลายที่มีหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายและในการ ดำเนินการในกรณีที่มีการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย

4. ข่าวสารซึ่งกฎหมาย FOIC (Freedom of Information Act) ระบุไว้ว่าสามารถสื่อหรือแพร่หลายได้ เว้นแต่จะมีข้อบัญญัติในทางนิติบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ถ้า เป็นข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องทางสุขภาพของบุคคล บุคคลทุกคนสามารถจะคัดค้านมิให้มีการสื่อสารหรือ ใช้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับลักษณะทางสุขภาพของตน

ตามกฎหมายว่าด้วยสิทธิในชีวิตส่วนบุคคลได้ให้การรับรองคุ้มครอง สิทธิของบุคคลหนึ่ง ๆ ที่จะรู้ถึงสถานที่เก็บและลักษณะของเนื้อหาของข้อมูลข่าวสารเหล่านั้นไว้ใน ระบบการจัดเก็บบันทึกข่าวสารของหน่วยงานนั้น ๆ โดยกำหนดวิธีการให้บุคคลหนึ่งสามารถรู้ได้ว่า หน่วยงานของรัฐบาลกลางได้มีการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลหรือไม่ รวมทั้งกล่าวถึงลักษณะ เนื้อหาไว้ 3 ประการ คือ

1. กำหนดให้มีการจัดพิมพ์แจ้งถึงความมีอยู่และลักษณะของระบบการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดเก็บเหล่านี้ลงใน Federal Register ซึ่งเป็นวิธีการประกาศแจ้งให้ทราบเป็นทางการ หน่วยงานที่เก็บรักษาระบบบันทึกข้อมูลข่าวสารต้องทำดังต่อไปนี้

ภายใต้บทบัญญัติอนุมาตราของบทบัญญัตินี้ จัดพิมพ์แจ้งให้ทราบถึงความมีอยู่และลักษณะของระบบการจัดเก็บบันทึกข่าวสารที่มีการจัดเก็บหรือแก้ไขปรับปรุงขึ้นใหม่ลงใน Federal Register การแจ้งให้ทราบต้องรวมถึง

- 1) ชื่อและสถานที่ตั้งของระบบการจัดเก็บบันทึกข่าวสาร
- 2) บุคคลประเภทใดซึ่งบันทึกข่าวสารที่เกี่ยวกับตัวเองจะถูกเก็บรักษาไว้ในระบบการจัดเก็บ

- 3) ประเภทของบันทึกข่าวสารที่จะเก็บรักษาในระบบ
- 4) การใช้บันทึกข่าวสารที่เก็บไว้ในระบบตามระเบียบงาน

รวมทั้งประเภทของผู้ใช้และวัตถุประสงค์ที่จะใช้

- 5) นโยบายและข้อปฏิบัติของหน่วยงานเกี่ยวกับการเก็บสะสม การแก้ไข การควบคุมการเข้าถึง การรักษาและการจัดการเกี่ยวกับบันทึกข่าวสาร

- 6) ตำแหน่งและที่ทำงานของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบระบบบันทึกข้อมูลข่าวสาร

- 7) ขั้นตอนของหน่วยงานที่บุคคลคนหนึ่งจะได้รับการแจ้งให้ทราบตามคำร้องขอของตน ถ้าระบบบันทึกข่าวสารนั้น ๆ ได้มีการบันทึกข่าวสารอันเกี่ยวกับตนเอง

- 8) ขั้นตอนของหน่วยงานที่บุคคลคนหนึ่งจะได้รับการแจ้งให้ทราบตามคำร้องขอของตนว่าจะสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับตน รวมทั้งจะได้แยงเนื้อหาของข้อมูลข่าวสารดังกล่าวที่จัดเก็บไว้ในระบบจัดเก็บนั้น ได้อย่างไร

- 9) ประเภทของแหล่งที่มีของบันทึกในระบบนั้น ๆ

ตามบทบัญญัติข้างต้น หากบุคคลคนหนึ่ง ๆ ต้องการทราบว่าหน่วยงานของรัฐบาลหน่วยงานหนึ่งอาจมีบันทึกข่าวสารประเภทใดบ้างก็สามารถพิจารณาได้จาก การประกาศแจ้งให้ทราบตามที่กำหนดไว้ข้างต้นจาก Federal Register เมื่อคาดว่าหน่วยงานใด อาจมีข่าวสารอันเกี่ยวกับตนก็สามารถร้องขอ เพื่อให้หน่วยงานนั้น ๆ แจ้งให้ทราบว่ามียุติกรข่าวสารที่เกี่ยวกับตนหรือไม่

2. กำหนดให้มีการบอกกล่าวแก่บุคคลที่หน่วยงานนั้น ๆ ขอให้บุคคลดังกล่าวให้ข้อมูลข่าวสารแก่หน่วยงานถึงรูปแบบที่หน่วยงานนั้นจะใช้ในการจัดเก็บข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งวัตถุประสงค์ในการใช้ข้อมูลข่าวสารดังกล่าว (วิธีการแจ้งให้ทราบเป็นรายบุคคล)

3. บอกกล่าวแก่บุคคลผู้ที่หน่วยงานได้ขอข้อมูลข่าวสารในแบบสอบถามนั้น ทำให้บุคคลนั้นสามารถจะเก็บไว้โดยการบอกถึงรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 1) การร้องขอข้อมูลข่าวสารอาศัยอำนาจกฎหมายหรือกฎระเบียบใดและการเปิดเผยข้อมูลนั้นเป็นไปตามข้อกำหนดหรือเป็นโดยความสมัครใจหรือไม่
- 2) วัตถุประสงค์หลักคาดว่าจะมีการใช้ข้อมูลข่าวสารนั้น
- 3) การใช้ตามระเบียบที่อาจมีขึ้นต่อข้อมูลข่าวสารนั้นตามที่จัดพิมพ์ไว้

4) จะมีผลใด ๆ กับบุคคลนั้นหรือไม่ หากไม่ให้ข้อมูลอื่น ๆ ทั้งหมดหรือให้ข้อมูลบางส่วนตามที่หน่วยงานดังกล่าวร้องขอ

จากบทบัญญัตินี้ทำให้บุคคลหนึ่ง ๆ ที่ถูกหน่วยงานของรัฐบาลขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับตนเองได้ทราบว่า ข้อมูลข่าวสารนั้นมีการจัดเก็บและใช้ในรูปแบบใดบ้าง และอาจคาดเดาถึงผลที่จะเกิดจากการให้ข้อมูลตามที่หน่วยงานของรัฐบาลกลางขอตามบทบัญญัติของ Privacy Act นั้นได้ก่อให้เกิดพันธะหน้าที่แก่เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐในการเอื้ออำนวยต่อการเข้าสู่ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลนั้น เมื่อมีคำร้องขอจากบุคคลคนหนึ่งเพื่อจะเข้าสู่ข่าวสารหรือข้อมูลของตนที่อยู่ในระบบหน่วยงานดังกล่าวจะต้องอนุญาตตามคำร้องขอให้บุคคลนั้นหรือบุคคลที่ได้รับเลือกให้มาด้วยเพื่อตรวจดูบันทึกข่าวสารและได้รับสำเนาทันทีที่ข่าวสารนั้น ๆ บางส่วนหรือทั้งหมด ในรูปแบบที่บุคคลนั้นสามารถเข้าใจได้ เว้นแต่หน่วยงานดังกล่าวอาจกำหนดให้บุคคลนั้นให้ข้อความอนุญาตเป็นหนังสือเกี่ยวกับการให้บุคคลที่มาด้วยพิจารณาเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของบุคคลนั้น และบุคคลคนหนึ่ง ๆ ซึ่งเป็นประชาชนชาวอเมริกัน หรือมีภูมิสำเนาถาวรตามกฎหมายในประเทศอเมริกา จะสามารถเข้าสู่ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับตนเองได้ โดยร้องขอต่อหน่วยงานที่ตนคาดว่าจัดเก็บข้อมูลข่าวสารของตน เพื่อขอเข้าสู่ข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ ดังนั้นหากข้อมูลข่าวสารนั้นเป็นรหัสทางคอมพิวเตอร์หรือมีข้อสังเกตใด ๆ ที่ไม่อาจเข้าใจได้ จะต้องมีการแปลให้เป็นภาษาที่เข้าใจได้

โดยหลักการ แม้กรณีที่เป็นเอกสารทางการแพทย์ก็ตาม เมื่อบุคคลหนึ่งร้องขอตรวจดูเอกสารดังกล่าว ก็จะได้รับอนุญาตให้ตรวจดูด้วยตนเอง เว้นแต่ปรากฏว่าข้อมูลข่าวสารในบันทึกเอกสารทางการแพทย์นั้นอาจสามารถก่อให้เกิดผลร้ายแก่บุคคลผู้ตรวจดูด้วยตนเอง หน่วยงานของรัฐจะวางกฎระเบียบโดยให้บุคคลใด ๆ ก็ตามที่บุคคลผู้ขอตรวจดูเอกสารในทางการแพทย์ได้ เช่น นายแพทย์ประจำครอบครัวเต็มใจที่จะตรวจเนื้อหาของบันทึกเอกสารนั้นและอธิบายให้บุคคลผู้นั้นทราบตามที่เห็นสมควร

ข้อยกเว้นการเข้าสู่ข้อมูลข่าวสาร

ข้อยกเว้นกรณีนี้ใช้กับหน่วยงานของรัฐบาลกลางที่มีชื่อว่า Central Intelligence Agency (CIA) และหน่วยงานที่มีหน้าที่บังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอาญา โดย

หน่วยงานดังกล่าวจะได้รับการยกเว้นจากบทบัญญัติต่าง ๆ ของกฎหมายนี้หลายกรณีด้วยกัน รวมทั้งยกเว้นจากการใช้สิทธิในการเข้าสู่ข้อมูลสารสนเทศของบุคคล อย่างไรก็ตามหน่วยงานนี้ ยังคงอยู่ภายใต้บทบัญญัติพื้นฐานตามกฎหมายนี้ ข้อยกเว้นสำหรับข้อมูลข่าวสารที่จัดเก็บโดย อนุญาตให้หัวหน้าของ CIA ยกเว้นระบบจัดเก็บข้อมูลข่าวสารภายในหน่วยงานของตนจาก ข้อกำหนดต่าง ๆ ตามกฎหมาย บทบัญญัติที่ได้รับการยกเว้นเบื้องต้นคือ บทบัญญัติเกี่ยวกับการ เข้าสู่ข้อมูลข่าวสาร ข้อยกเว้นโดยหน่วยงานที่มีหน้าที่บังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอาญาของ รัฐบาลกลางที่มีการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารดังกล่าวถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานนั้น ๆ เกี่ยวกับการ บังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอาญา การดำเนินการต่าง ๆ เพื่อป้องกัน ควบคุมหรือลด อาชญากรรมหรือเพื่อจับกุมอาชญากรรมและกิจกรรมด้านการฟ้อรง การศาล การตัดสินดาน การคุมประพฤติ อกยโทษ หรือการให้ทัณฑ์บน ซึ่งประกอบไปด้วยบันทึกข้อมูลข่าวสาร 3 ประเภทคือ

1. ข้อมูลข่าวสารที่เก็บรวบรวมไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการเก็บ รูปพรรณของผู้กระทำความผิดอาญา ผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดอันประกอบด้วยข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับรูปพรรณ บันทึกการจับกุมการกำหนดค่าปรับ คำพิพากษา กำหนดโทษ การคุม ขัง การปล่อยตัวและการให้ทัณฑ์บนและสภาพการคุมประพฤติ

2. ข้อมูลข่าวสารที่จัดเก็บไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการสอบสวน สืบสวนอาชญากรรม รวมทั้งรายงานของผู้ให้ข่าวสาร นักสืบและการติดต่อกับบุคคลอันอาจจะบื้อชื่อ ได้

3. รายงานที่อาจชี้ถึงตัวบุคคลผู้ดำเนินการในระดับต่าง ๆ ใน กระบวนการด้านการบันทึกตามกฎหมายอาญาเกี่ยวกับการจับกุมหรือการพิพากษาลงโทษ ตลอด จนถึง การปล่อยจากการสอดส่องดูแล

ข้อยกเว้นเฉพาะกรณี

ข้อยกเว้นกรณีนี้ใช้กับหน่วยงานของรัฐบาลกลางทั่วไป ภายใต้ พฤติการณ์ที่ระบุไว้ ซึ่งมีอยู่ 7 ประการ หัวหน้าหน่วยงานสามารถยกเว้นระบบการจัดเก็บข้อมูล ข่าวสารบางกรณี การเข้าสู่ข้อมูลข่าวสารและบทบัญญัติเกี่ยวกับการคัดค้านต่าง ๆ ตามกฎหมาย นอกจากบทบัญญัติพื้นฐานที่กล่าวถึงในข้อยกเว้นทั่วไปแล้ว ระบบข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในข้อยกเว้น ใด ๆ ใน 7 ประการดังต่อไปนี้

1. กรณีที่ข้อมูลข่าวสารที่จัดเก็บไว้ในระบบจัดเก็บข้อมูลข่าวสาร ที่เกี่ยวกับการป้องกันประเทศและนโยบายต่างประเทศ

2. การจัดเก็บข้อมูลข่าวสารนั้นเป็นการจัดเก็บสิ่งที่รวบรวมไว้ใน สืบสวนสอบสวน เพื่อวัตถุประสงค์ในการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย นอกเหนือจากที่กำหนด ไว้ในข้อยกเว้นทั่วไป แต่ถ้การจัดเก็บนี้ก่อให้เกิดบุคคลใด ๆ ถูกปฏิเสธสิทธิคุ้มครองหรือประโยชน์ซึ่ง

ต้องได้รับตามกฎหมาย เว้นแต่การเปิดเผยดังกล่าวจะเป็นการเปิดเผยถึงแหล่งที่ให้ข้อมูล
ข่าวสารซึ่งรัฐบาลสัญญาว่าจะปิดไว้เป็นความลับ

3. ข้อมูลข่าวสารนั้นจัดเก็บไว้เพื่อใช้ในการให้ความคุ้มครองต่อ
ประธานาธิบดีหรือบุคคลใด ๆ ภายใต้การคุ้มครองของหน่วยงานที่มีชื่อว่า Secret Service

4. ข้อมูลข่าวสารนั้นถูกกำหนดไว้ในกฎหมายให้ใช้เพียงเพื่อ
วัตถุประสงค์ทางด้านสถิติ

5. ข้อมูลข่าวสารนั้นเป็นสิ่งที่เกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนที่เก็บ
รวบรวมไว้เพื่อใช้ในการวินิจฉัยเกี่ยวกับความเหมาะสม ได้รับเลือกหรือคุณสมบัติในการจ้าง
ข้าราชการพลเรือน การให้บริการเกี่ยวกับทางทหาร การทำสัญญากับรัฐบาล หรือการเข้าสู่บันทึก
ข้อมูลข่าวสารที่ระบุไว้เหล่านี้ในขอบเขตที่การเปิดเผยสิ่งที่จัดเก็บไว้นั้นจะเป็นการเปิดเผยถึงแหล่งที่
ให้ข้อมูลข่าวสารซึ่งรัฐบาลได้สัญญาไว้ว่าจะปิดเป็นความลับ

6. ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งที่ใช้ในการตรวจสอบหรือทดสอบซึ่ง
ใช้เพื่อวินิจฉัยคุณสมบัติของบุคคลที่จะได้รับเลือก หรือสนับสนุนในการให้บริการของรัฐ ถ้าการ
เปิดเผยดังกล่าวจะเป็นการขัดต่อวัตถุประสงค์หรือความเป็นธรรมในกระบวนการตรวจสอบหรือ
ทดสอบนั้น

7. ข้อมูลข่าวสารนั้นเป็นสิ่งที่ใช้ในการประเมิน วินิจฉัยถึงความ
น่าจะเป็นไปได้ในการสนับสนุนการดำเนินการทางการเมือง ในขอบเขตที่ว่า การเปิดเผยถึงสิ่ง
ดังกล่าวจะเป็นการเปิดเผยแหล่งที่ให้ข้อมูลข่าวสารซึ่งรัฐบาลสัญญาว่าจะปิดเป็นความลับ

ถ้ามีการยกเว้นตามอนุมาตราเหล่านี้ หน่วยงานนั้น ๆ จะต้องมีเหตุผล
ในการอ้างว่าเหตุใดจึงได้ยกเว้นระบบบันทึกข่าวสารนั้น ๆ

เมื่อบุคคลหนึ่งได้ดำเนินการยื่นคำร้องขอตาม Privacy Act เพื่อจะเข้าสู่
ข้อมูลข่าวสารของตน ซึ่งอยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐบาลกลาง ถ้าปรากฏว่า
หน่วยงานดังกล่าวปฏิเสธคำร้องขอที่จะเข้าสู่ข้อมูลข่าวสารของตนตามกฎหมายแต่ละฉบับ บุคคล
นั้นสามารถดำเนินการอุทธรณ์ได้

การแก้ไขเพิ่มเติมข้อมูลข่าวสาร

ในภาครัฐ บุคคลหนึ่งสามารถแก้ไขเพื่อเพิ่มเติมข้อมูลข่าวสารของตนใน
ครอบครองของหน่วยงานของรัฐบาลกลางได้ โดยเป็นไปตามบทบัญญัติของ Privacy Act

ตามบทบัญญัติของกฎหมายฉบับนี้ได้ให้สิทธิแก่บุคคลที่จะร้องขอแก้ไข
ข้อมูลข่าวสารที่ตนเห็นว่าไม่ถูกต้อง ไม่เกี่ยวข้อง ไม่ทันสมัยหรือไม่สมบูรณ์ รวมทั้งหากมีการ
ปฏิเสธการร้องขอแก้ไขจะต้องยอมให้มีการทำบันทึกข้อโต้แย้งของบุคคลผู้ร้องขอแก้ไขในบันทึก
ข้อมูลข่าวสารและในการเปิดเผยบันทึกข่าวสารนั้นจะต้องเปิดเผยข้อความโต้แย้งนั้น ๆ ประกอบ
รวมไปด้วยดังนี้

หน่วยงานผู้เก็บรักษาระบบข้อมูลข่าวสารจะต้อง

1. ยอมให้เอกชนคนหนึ่ง ๆ ร้องแก้ไขเพิ่มเติมข้อมูลข่าวสารของตน จะต้องแจ้งให้ทราบเป็นหนังสือว่าได้รับคำร้องขอแล้ว โดย

1) หลังจากได้รับคำร้องขอเช่นนั้นไม่เกินสิบวัน (ไม่รวมวันหยุด) จะต้องแจ้งให้ทราบเป็นหนังสือว่าได้รับคำร้องขอแล้ว

2) ในทันทีแล้วแต่กรณี

ก. ทำการแก้ไขเพิ่มเติมส่วนหนึ่งส่วนใดของข้อมูลข่าวสาร นั้นที่บุคคลผู้ร้องขอเชื่อว่าไม่ถูกต้อง ไม่เกี่ยวข้อง ไม่ทันสมัย หรือไม่สมบูรณ์

ข. บอกกล่าวถึงการปฏิเสธที่จะแก้ไขข้อมูลข่าวสารนั้น ตามที่มีคำร้องขอ รวมทั้งเหตุผลที่ปฏิเสธและขั้นตอนหรือกระบวนการของหน่วยงานนั้นที่บุคคลนั้น สามารถร้องขอให้ทำการทบทวนการปฏิเสธ

ค. ยอมให้บุคคลผู้ร้องขอ ซึ่งไม่เห็นด้วยกับคำปฏิเสธขอ แก้ไขเพิ่มเติมของตน ที่จะร้องขอให้ทบทวนการปฏิเสธนั้นและในช่วงเวลาไม่เกินสามสิบวัน (ไม่รวมวันหยุด) นับจากมีคำร้องขอจะต้องดำเนินการทบทวนและทำคำวินิจฉัยชี้ขาดผลการทบทวน เว้นแต่มีเหตุอันรับฟังได้ จึงอาจขยายระยะเวลาดังกล่าวไปได้อีกสามสิบวัน และหากผลที่ได้รับ ยังคงเป็นการปฏิเสธ จะต้องยอมให้มีการบันทึกเหตุผลโดยย่อในการโต้แย้งคัดค้านไม่เห็นด้วยของ บุคคลผู้ร้องขอลงในบันทึกข่าวสารดังกล่าวและบอกกล่าวให้ทราบถึงบทบัญญัติในการทบทวนโดย ศาลในคำวินิจฉัยปฏิเสธดังกล่าว

ง. เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว ซึ่งมีการบันทึกข้อความ โต้แย้งของบุคคล ตาม ค. แล้ว ต้องสังเกตว่าส่วนใดของข้อมูลข่าวสารที่มีการโต้แย้งคัดค้านพร้อม ด้วยข้อความที่โต้แย้งนั้น และหากหน่วยงานนั้นเห็นสมควรให้ข้อความโดยสรุปถึงเหตุผลที่ปฏิเสธ แก่บุคคลหรือหน่วยงานที่ได้รับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีการโต้แย้งคัดค้านนั้น

2. ตามบัญญัติข้างต้นเมื่อบุคคลผู้หนึ่งได้ตรวจดูบันทึกข้อมูลข่าวสารของตนหากต้องการแก้ไข ลบหรือเพิ่มเติมข้อมูลนั้น ๆ สามารถทำได้โดยร้องขอต่อหน่วยงานที่ได้ให้ ข้อมูลข่าวสารนั้นแก่ตน โดยให้เหตุผลว่าเหตุใดจึงต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงและพยานเอกสาร ใด ๆ ที่อาจพิสูจน์ได้ถึงการเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ หน่วยงานที่ได้รับการร้องขอจะต้องตอบเป็นหนังสือ ว่าได้รับคำร้องขอนั้นภายในสิบวันหลังจากได้รับคำร้องขอ รวมทั้งแจ้งให้ทราบว่าจะดำเนินการใด กับคำร้องขอ นั้น และต้องมีการดำเนินการต่าง ๆ ให้เสร็จสิ้นภายในสามสิบวันนับแต่ได้รับคำร้องขอ

3. หากหน่วยงานที่ได้รับการร้องได้ปฏิเสธที่จะดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติม หน่วยงานนั้น ๆ ต้องแจ้งเหตุผลที่ปฏิเสธรวมทั้งกระบวนการต่าง ๆ ที่บุคคลผู้ร้องขอสามารถจะ อุทธรณ์ให้มีการพิจารณาทบทวนและบุคคลใดจะเป็นผู้พิจารณาทบทวนซึ่งมักจะเป็นหัวหน้า หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งหัวหน้าหน่วยงานแต่งตั้ง

คำอุทธรณ์นั้นต้องประกอบด้วยสำเนาคำร้องขอและสำเนาคำปฏิเสธที่จะแก้ไขรวมทั้งข้อมูลข่าวสารใด ๆ เพื่อจะสนับสนุนข้ออ้างที่จะขอให้มีการแก้ไขเพิ่มเติม โดยทั่วไปจะต้องมีการทบทวนและคำวินิจฉัยชี้ขาดภายใน สามสิบวัน เว้นแต่เป็นกรณีที่มีเหตุผลที่รับฟังได้ สามารถขยายระยะเวลาได้อีกสามสิบวัน

หากหน่วยงานดังกล่าวยังคงปฏิเสธคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติม บุคคลผู้ร้องมีสิทธิบันทึกข้อความโต้แย้งโดยสรุปลงในข้อมูลข่าวสารนั้น และเมื่อมีการสื่อสารข้อมูล ข่าวสารนั้น ๆ จะต้องสื่อข้อความที่โต้แย้งออกไปด้วย ซึ่งหน่วยงานนั้น ๆ อาจบันทึกคำอธิบายการ ปฏิเสธของตนโดยสรุปประกอบไปด้วยก็ได้

อย่างไรก็ตามทางเลือกอื่นของบุคคลผู้ร้องขอข้างต้น หากมีการ ปฏิเสธอุทธรณ์ขอแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวหรือไม่ดำเนินการหรือไม่ดำเนินการให้แล้วเสร็จตาม ระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้คือ การนำคดีขึ้นสู่ศาล

คำแนะนำของคณะกรรมการศึกษาการคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนบุคคล

คณะกรรมการดังกล่าวพบว่าข้อกำหนดตาม Privacy Act ในเรื่อง การให้ดำเนินการเผยแพร่การแก้ไขเพิ่มเติมไม่เพียงพอต่อคำวินิจฉัยที่ทำขึ้นโดยอาศัยข้อมูล ข่าวสารเป็นพื้นฐานจะทำขึ้นจากข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ทันสมัย สมบูรณ์ และเกี่ยวข้อง เช่น ตาม กฎหมายไม่ได้กำหนดให้มีการเผยแพร่แก้ไขเพิ่มเติมไปยังหน่วยงานภายในหรือแหล่งข้อมูลข่าวสาร ที่ผิดพลาด นอกจากนี้การแก้ไขเพิ่มเติมที่หน่วยงานได้กระทำขึ้นเองไม่อาจจะสำคัญเพียงไรที่ไม่ได้ รับเผยแพร่เลย คณะกรรมการจึงเห็นว่าควรจะได้มีการกำหนดขึ้นพอสรุปได้ดังนี้

1. กำหนดให้มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม ไม่ว่าการแก้ไขนั้นจะทำขึ้นโดยหน่วยงานหรือเอกชนคนหนึ่ง ๆ เป็นผู้ร้องขอ โดยจะต้องเผยแพร่ โดยอัตโนมัติไปยังแหล่งข้อมูลข่าวสารและผู้ที่เคยได้รับข้อมูลข่าวสารนั้น รวมทั้งเผยแพร่ไปยัง บุคคลหรือองค์กรที่เอกชนผู้เกี่ยวข้องได้ระบุไว้

2. จัดให้มีการรับผิดชอบพื้นฐานในการเผยแพร่การแก้ไขเพิ่มเติมโดยหน่วยงาน ต่าง ๆ และเพื่อสะดวกแก่การเผยแพร่จะต้องจัดให้มีการเก็บรายละเอียดในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร แต่ละครั้งไม่ว่าเปิดเผยแก่ใคร รวมทั้งเหตุผลในการเปิดเผยโดยหน่วยงานนั้น ๆ มีอิสระที่จะ พิจารณาวินิจฉัยว่าจะเก็บไว้นานเท่าใด (ปทีป เมธาคูณวุฒิ. 2539: 29-38)

3.2.6 กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของประเทศอิตาลี (Protection of individuals and other subjects with regard to the processing of personal data Act no.675 of 31.12.1996)

กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของประเทศอิตาลี บัญญัติขึ้นเพื่อให้ การประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลกระทำโดยคำนึงถึงสิทธิขั้นพื้นฐานและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของ บุคคลธรรมดา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวกับความเป็นอยู่ส่วนตัวและลักษณะเฉพาะบุคคล

(Privacy and personal identity) และเพื่อให้ความคุ้มครองสิทธิต่าง ๆ ของนิติบุคคล องค์กร และสมาคมด้วย ทั้งนี้เป็นไปตามแนวทางของ European Directive of 1995 ที่กำหนดให้กลุ่มประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป จำนวน 15 ประเทศ จะต้องดำเนินการออกกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลขึ้นบังคับใช้ในประเทศตนภายในปี 1998 ตามกฎหมายฉบับนี้กำหนดให้ใช้บังคับกับการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลที่กระทำขึ้นในประเทศอิตาลี ไม่ว่าจะเป็นวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอัตโนมัติ เว้นแต่เป็นการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลโดยบุคคลธรรมดาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นการส่วนตัว (exclusively personal purposes) ในลักษณะที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลนั้น และการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลโดยหน่วยงานของรัฐในกรณีพิเศษ เช่น การประมวลผลข้อมูลเกี่ยวกับการบันทึกทางอาญา การประมวลผลข้อมูลตามบทบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา การประมวลผลข้อมูลเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เป็นต้น ทั้งนี้สาระสำคัญของกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของประเทศอิตาลีได้กำหนดหลักการและกลไกในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามแนวทางของ European Directive 1995 โดยการกำหนดขอบเขตการประมวลผลข้อมูล (Processing) ในความหมายอย่างกว้าง เริ่มตั้งแต่ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล การบันทึกข้อมูล การเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อมูล การเปิดเผยข้อมูล ไปจนถึงการลบหรือการทำลายข้อมูล ทั้งนี้ เพื่อควบคุมการกระทำหรือการดำเนินการทุกชนิดของผู้ควบคุมข้อมูล (Controller) หรือผู้ประมวลผลข้อมูล (Processor) อันเป็นการป้องกันมิให้บุคคลดังกล่าวนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ในลักษณะที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เป็นเจ้าของข้อมูลได้ รวมทั้งการกำหนดให้ผู้ที่ต้องประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องแจ้ง (Notification) ให้คณะกรรมการทราบ

นอกจากนี้ยังได้มีการแบ่งประเภทของข้อมูลออกเป็น 2 ประเภท คือ ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป (Personal Data) และข้อมูลส่วนบุคคลชนิดพิเศษ (Sensitive Data) เนื่องจากความสำคัญของข้อมูลส่วนบุคคลนั้นไม่เท่ากัน โดยกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์บางประการในการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลชนิดพิเศษเพิ่มเติมจากการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป กล่าวคือ การประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไปนั้น กฎหมายกำหนดให้ต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูล แต่การประมวลผลข้อมูลชนิดพิเศษนั้น กฎหมายกำหนดให้ต้องได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าของข้อมูลและได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ สำหรับกลไกการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลนั้น กฎหมายกำหนดให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลขึ้นทำหน้าที่ควบคุมและกำกับดูแลให้การประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ได้กำหนดให้คณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่อย่างกว้างขวาง เพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นอำนาจในการส่งเสริมสนับสนุน คุ้มครอง ปกป้อง และมีคำสั่งหรือวินิจฉัยกรณีที่มีการละเมิดกฎหมายขึ้น นอกจากนี้ยังให้อำนาจคณะกรรมการเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายอาญ่อีกด้วย สำหรับส่วนของการดำเนินการและมาตรการในการเยียวยาความเสียหายนั้น กฎหมายกำหนดให้ผู้ได้รับความเสียหายดำเนินการได้ 2

วิธีคือ ยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการเพื่อให้วินิจฉัยชี้ขาด หรือดำเนินการฟ้องร้องคดีต่อศาลก็ได้ โดยกฎหมายได้กำหนดความรับผิดชอบสำหรับบุคคลที่กระทำฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมายทั้งในทางแพ่งและทางอาญา (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ. 2544 : 103-105)

3.2.7 กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของฮ่องกง (Personal Data (Privacy) Ordinance)

กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของฮ่องกงมุ่งคุ้มครองความเป็นส่วนตัว (Privacy) ในการดำรงชีวิตของบุคคลธรรมดา (Living individual) ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคล โดยพิจารณาได้จากคำนิยาม คำว่า “ข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Data)” ที่กำหนดเอาไว้ว่า เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยตรงหรือโดยอ้อมกับการดำรงชีวิตของบุคคลหนึ่ง ๆ (Living individuals) และข้อมูลนี้สามารถที่จะระบุหรือบ่งชี้ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมถึงตัวบุคคลดังกล่าว โดยการพิจารณาว่าข้อมูลใดสามารถระบุตัวบุคคลหนึ่ง ๆ ได้หรือไม่ต้องพิจารณาว่ามีความสมเหตุสมผลมากน้อยเพียงใดในการทำให้ข้อมูลนั้นระบุหรือบ่งชี้ตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้นได้ (Reasonable practicable) กฎหมายฉบับนี้ใช้บังคับกับบุคคลใดก็ตามที่ควบคุมการเก็บรวบรวม การครอบครอง การประมวลผล หรือการใช้ข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งการบังคับดังกล่าวกระทำโดยการกำหนดสิทธิและหน้าที่ให้แก่ผู้ใช้ข้อมูล (Data Users) และเจ้าของข้อมูล (data subjects) สาระสำคัญของกฎหมาย เป็นการให้ความคุ้มครองความเป็นส่วนตัวของบุคคลโดยอาศัยวิธีการจัดการกับข้อมูลส่วนบุคคลในสามแนวทาง ดังนี้

ก. การวางหลักการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล 6 ประการ ในการควบคุมการกระทำเกี่ยวกับข้อมูลซึ่งถูกเก็บรวบรวม ครอบครอง ประมวลผล หรือใช้ โดยมีกลไกควบคุมที่สำคัญคือ กรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Privacy Commissioner for Personal Data) ซึ่งมีอำนาจไต่สวนและลงโทษผู้ใช้ข้อมูลที่กระทำการฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติตามกฎหมายนี้ โดยมีหลักการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล 6 ประการ ได้แก่

- วัตถุประสงค์และพฤติการณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล (purpose and manner of collection of personal data)
- การเก็บรักษาข้อมูลส่วนบุคคลให้มีความถูกต้องแท้จริงอยู่เสมอ (accuracy and duration of retention of personal data)
- การใช้ข้อมูล (use of personal data)
- ความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล (security of personal data)
- การให้ข้อมูลทั่วไป (information to be generally available)
- การเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล (access to personal data)

ข. กำหนดให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตซึ่งเป็นสมาชิกของประเภทของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตตามที่กรรมการกำหนดส่งรายการอันเป็นรายละเอียดตามที่กฎหมายกำหนดต่อกรรมการ

ค. ให้สิทธิแก่เจ้าของข้อมูลที่จะได้รับสำเนาข้อมูลเกี่ยวกับตนที่อยู่ในความครอบครองของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตโดยการทำคำร้องขอ

กฎหมายฉบับนี้ใช้บังคับกับข้อมูลที่เก็บทั้งโดยอาศัยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์และวิธีการอย่างอื่น และใช้บังคับกับผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทั้งที่เป็นองค์กรหรือหน่วยงานภาครัฐและเอกชน อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่ากลไกการคุ้มครองตามกฎหมายฉบับนี้แม้ว่าจะใช้บังคับกับองค์กรหรือหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนก็ตาม แต่ไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ให้ทุกหน่วยงานต้องแจ้ง (Notification) ให้กรรมการทราบเช่นเดียวกับกลไกการคุ้มครองตามกฎหมายของประเทศอิตาลีแต่อย่างใด เพียงแต่บุคคลใดก็ตามที่ถูกละเมิดและร้องเรียนไปยังกรรมการแล้ว กรรมการมีอำนาจในการไต่สวนข้อเท็จจริง รวมทั้งมีคำวินิจฉัยเพื่อให้หน่วยงานปฏิบัติตามได้ (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ. 2544 : 106-107)

3.3 กฎหมายไทยที่มีบทบัญญัติเกี่ยวข้องกับการคุ้มครองความเป็นส่วนตัวและข้อมูลส่วนบุคคล

ปัจจุบันกฎหมายที่มีบทบัญญัติเกี่ยวข้องกับการคุ้มครองความเป็นส่วนตัวและข้อมูลส่วนบุคคลมีอยู่หลายฉบับด้วยกัน แต่ยังไม่มียกกฎหมายฉบับใดที่บัญญัติขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของเอกชนโดยเฉพาะ กฎหมายปัจจุบันที่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล เช่น

3.3.1 พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.2540

เหตุผลสำคัญของการตราพระราชบัญญัตินี้ ปรากฏตามคำอธิบายเหตุผลประกอบท้ายพระราชบัญญัติ มีด้วยกันสามประการ ดังนี้

1. เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐ เพื่อจะได้แสดงความคิดเห็นและใช้สิทธิทางการเมืองได้อย่างถูกต้องกับความเป็นจริง และส่งเสริมให้รัฐบาลเป็นรัฐบาลของประชาชนมากยิ่งขึ้น

2. เพื่อกำหนดข้อยกเว้นในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ชัดเจนและจำกัดการปกปิดเฉพาะข้อมูลข่าวสารที่หากเปิดเผยแล้วจะเกิดความเสียหายต่อประเทศชาติหรือประโยชน์ที่สำคัญของเอกชนโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องให้เหตุผลด้วยว่าที่เปิดเผยไม่ได้เพราะเหตุใด

3. เพื่อคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารของราชการไม่ให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลต่อผู้อื่น (กิตติศักดิ์ ปรกติ.2541 : 11-12)

หลักสำคัญของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.2540 ที่คู่เคียงกับหลักการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของทางราชการก็คือหลักที่กำหนดว่า หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลต่อหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นหรือต่อบุคคลอื่นไม่ได้ เว้นแต่เป็นกรณีนี้

กฎหมายกำหนดไว้โดยเฉพาะ อย่างไรก็ตามก็มีข้อสังเกตว่าบุคคลที่ได้รับการคุ้มครองด้านข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้จำกัดเฉพาะบุคคลธรรมดาสัญชาติไทย หรือมีถิ่นฐานอยู่ในประเทศไทยคือมีสิทธิอยู่อาศัยโดยถาวรเท่านั้น ไม่รวมถึงนิติบุคคลด้วย (มาตรา 21)

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการได้นิยามความหมายของคำว่า "ข้อมูลข่าวสาร" หมายความว่า สิ่งที่สามารถให้ความหมายให้รู้เรื่องราวข้อเท็จจริง ข้อมูล หรือสิ่งใด ๆ ไม่ว่าการสื่อความหมายนั้นจะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการใด ๆ และไม่ว่าจะได้จัดทำไว้ในรูปของเอกสารแฟ้ม รายงาน หนังสือ แผนผัง แผนที่ ภาพวาด ภาพถ่าย ฟิล์ม การบันทึกภาพหรือเสียง การบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งที่บันทึกไว้ปรากฏได้

"ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล" หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล เช่น การศึกษา ฐานะการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรม หรือประวัติการทำงาน บรรดาที่มีชื่อของผู้นั้น หรือหมายเลข รหัส หรือสิ่งบอกลักษณะอื่นที่ทำให้รู้ตัวผู้นั้นได้ เช่น ลายพิมพ์นิ้วมือ แผ่นบันทึกลักษณะเสียงของบุคคลหรือรูปถ่าย และให้หมายรวมถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ที่ถึงแก่กรรมแล้วด้วย

"ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ" หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐ หรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการมีหลักการปฏิบัติต่อข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลอยู่ด้วยกันอย่างน้อย 5 ประการ คือ

1. หน่วยงานของรัฐจะต้องดูแลให้มีการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเท่าที่จำเป็นและให้ถูกต้องอยู่เสมอ ทั้งจะต้องยกเลิกการจัดให้มีระบบข้อมูลดังกล่าวเมื่อหมดความจำเป็น (มาตรา 23)

2. หน่วยงานของรัฐจะต้องจัดระบบคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไม่ให้นำไปใช้โดยไม่เหมาะสมหรือเกิดผลร้ายต่อเจ้าของข้อมูล (มาตรา 23)

3. หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลในความควบคุมดูแลของตนต่อผู้อื่นโดยปราศจากความยินยอมของเจ้าของข้อมูลมิได้ เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดยกเว้นไว้โดยเฉพาะ (มาตรา 24)

4. หน่วยงานของรัฐต้องยอมให้เจ้าของข้อมูลขอข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตน (มาตรา 25 วรรคแรก)

5. หน่วยงานของรัฐต้องแก้ไขข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลในครอบครองของตนให้ถูกต้องตามที่จริงตามคำขอของเจ้าของข้อมูล (มาตรา 25 วรรคสาม) (กิตติศักดิ์ ปรกติ 2541 : 73-76.)

3.3.2 พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 17) พ.ศ. 2547

พระราชบัญญัติฉบับนี้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งระบุไว้ในมาตรา 269/1 – 269/7 ความว่า

มาตรา 269/1 ผู้ใดทำบัตรอิเล็กทรอนิกส์ปลอมขึ้นทั้งฉบับหรือแต่ส่วนหนึ่งส่วนใด เติมหรือตัดทอนข้อความ หรือแก้ไขด้วยประการใดๆ ในบัตรอิเล็กทรอนิกส์ที่แท้จริง โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ถ้าได้กระทำให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นบัตรอิเล็กทรอนิกส์ที่แท้จริงหรือเพื่อใช้ประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใด ผู้นั้นกระทำความผิดฐานปลอมบัตรอิเล็กทรอนิกส์ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปีและปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

มาตรา 269/2 ผู้ใดทำเครื่องมือหรือวัตถุสำหรับปลอมหรือแปลง หรือสำหรับให้ได้ข้อมูลในการปลอมหรือแปลงสิ่งใดๆ ซึ่งระบุไว้ใน มาตรา 269/1 หรือมีเครื่องมือหรือวัตถุเช่นนั้น เพื่อใช้หรือให้ได้ข้อมูลในการปลอมหรือแปลง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

มาตรา 269/3 ผู้ใดนำเข้าในหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งสิ่งใดๆ ตาม มาตรา 269/1 หรือ มาตรา 269/2 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

มาตรา 269/4 ผู้ใดใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ซึ่งสิ่งใดๆ ตาม มาตรา 269/1 อันได้มาโดยรู้ว่าเป็นของที่ทำปลอมหรือแปลงขึ้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดจำหน่ายหรือมีไว้เพื่อจำหน่ายซึ่งสิ่งใดๆ ที่ทำปลอมหรือแปลงขึ้นตาม มาตรา 269/1 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคแรกหรือวรรคสองเป็นผู้ปลอมซึ่งบัตรอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา 269/1 ให้ลงโทษตามมาตรานี้แต่กระหนเดียว

มาตรา 269/5 ผู้ใดใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของผู้อื่นโดยมิชอบ ในประการที่น่าจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 269/6 ผู้ใดมีไว้เพื่อนำออกใช้ซึ่งบัตรอิเล็กทรอนิกส์ของผู้อื่นโดยมิชอบตาม มาตรา 269/5 ในประการที่น่าจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 269/7 ถ้าการกระทำความผิดในหมวดนี้ เป็นการกระทำเกี่ยวกับบัตรอิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้ออกได้ออกให้แก่ผู้มีสิทธิใช้ เพื่อใช้ประโยชน์ในการชำระค่าสินค้า

ค่าบริการหรือหนี้แทนการชำระด้วยเงินสด หรือใช้เบิกถอนเงินสด ผู้กระทำได้ระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้นๆ กึ่งหนึ่ง" (สมาคมผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ไทย 2549: ออนไลน์)

นอกจากนี้ยังมีกฎหมายไทยที่มีบทบัญญัติเกี่ยวข้องกับการคุ้มครองความเป็นส่วนตัวอีกหลายฉบับ ได้แก่

- พระราชบัญญัติคุ้มครองความลับของทางราชการ พ.ศ.2483
- พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ.2534
- พระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พ.ศ.2478
- พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535
- พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ.2522
- พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ.2505
- ข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ.2526 ออกตามความในพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ.2525
- กฎกระทรวง ฉบับที่ 8 พ.ศ.2529 ออกตามความในพระราชบัญญัติวิชาชีพวิศวกรรม พ.ศ.2505
- ข้อบังคับสภานายความว่าด้วยมารยาททนายความ พ.ศ.2529 ออกตามความในพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ.2528
- กฎกระทรวง ฉบับที่ 8 พ.ศ.2534 ออกตามความในพระราชบัญญัติวิชาชีพสถาปัตยกรรม พ.ศ.2508
- กฎกระทรวง ฉบับที่ 4 พ.ศ.2534 ออกตามความในพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ.2505

3.4 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลกับบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์

ในยุคปัจจุบันคนไทยได้ใช้บัตรประชาชนรุ่นล่าสุดซึ่งเป็นบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ หรือที่เรียกกันว่า Smart Card ซึ่งเป็นแนวคิดของรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ด้วยเหตุผลที่ว่าเพื่อให้คนไทยมีบัตรเพียงใบเดียวสามารถใช้ติดต่อขอรับบริการต่าง ๆ จากภาครัฐ บัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) เป็นนวัตกรรมใหม่ที่มีลักษณะพิเศษคือมีการฝังไมโครชิป (Micro Chip) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการจัดเก็บข้อมูล ใช้เป็นกุญแจในการพิสูจน์ตัวบุคคลผู้เป็นเจ้าของบัตร และใช้แสดงตนเพื่อขอรับบริการต่าง ๆ จากภาครัฐ

โดยรวมข้อมูลหน่วยงานภาครัฐไว้ด้วยกัน เช่น ข้อมูลทะเบียนราษฎร ข้อมูลสวัสดิการสังคม ข้อมูลการรักษาพยาบาล เป็นต้น (กรมการปกครอง 2548 : คำนำ)

ลักษณะของบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) ลักษณะของตัวบัตรเป็นพลาสติกมีความยืดหยุ่นและแข็งแรง ขนาดกว้าง 5.4 เซนติเมตร ยาว 8.6 เซนติเมตร หนา 0.76 มิลลิเมตร พื้นทั้ง 2 ด้านเป็นสีขาวลายสีฟ้าบาง ๆ ด้านหน้าของบัตรมีรูปถ่ายของเจ้าของบัตรอยู่ด้านล่างขวามือพร้อมเลขรหัสแสดงสถานที่จัดทำบัตรตามที่กรมการปกครองกำหนดจำนวน 4 หลัก เลขแสดงจำนวนครั้งที่ทำบัตรของแต่ละคน จำนวน 2 หลัก และเลขรหัสที่กำหนดขึ้นเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการออกบัตร จำนวน 8 หลัก ปรากฏอยู่ใต้รูปถ่าย พร้อมรายการเกี่ยวกับประวัติเจ้าของบัตร ได้แก่ เลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก ชื่อตัว ชื่อสกุล วันเดือนปีเกิดทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน วันที่ออกบัตร วันหมดอายุ ลายมือชื่อเจ้าพนักงานผู้ออกบัตร และมีตำแหน่งสำหรับติดแถบบันทึกข้อมูล (Micro Chip) และแท่งรหัสตรวจสอบบัตร (barcode) ด้านหลังของบัตรมีรหัสการผลิตบัตร แถบแม่เหล็ก รูปธงชาติ พร้อมคำว่า ประเทศไทย และ THAILAND มีสัญลักษณ์ตรวจสอบบัตรและรูปแผนที่ประเทศไทย นอกจากนี้จะมีรหัสกำกับบัตร ซึ่งเป็นชุดตัวเลขผสมตัวอักษรภาษาอังกฤษ เพื่อควบคุมกำกับการออกบัตรของแต่ละสำนักทะเบียน ด้านล่างเป็นตำแหน่งสำหรับอักษรและตัวเลขสำหรับใช้อ่านเพื่อบันทึกข้อมูลการเดินทางแบบเดียวกับหนังสือเดินทาง

สำหรับข้อมูลส่วนบุคคลที่เก็บในบัตรประชาชนแบบอเนกประสงค์ในระยะแรก (สุรชัย ศรีสารคาม, 2549 : ออนไลน์) จะประกอบด้วยข้อมูลต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลผู้ถือบัตร คือเลขประจำตัวประชาชน ชื่อ สกุล คำนำหน้านาม วันเดือนปีเกิด เพศ สัญชาติ ที่อยู่ ศาสนา หมู่โลหิต
 2. ข้อมูลด้านบัตรประชาชน คือหมายเลขบัตร/คำร้อง หน่วยงานที่ออกบัตร ข้อมูลผู้รับผิดชอบในการออกบัตรทุกขั้นตอน
 3. ข้อมูลด้านการทะเบียนราษฎร คือ ชื่อ สกุล บิดา-มารดา ข้อมูลบ้าน
 4. ข้อมูลทางชีวภาพ คือลักษณะลายนิ้วมือ
 5. ข้อมูลด้านสุขภาพ คือ ยาที่แพ้ ยาที่ใช้ประจำ โรคประจำตัว
- สถานพยาบาลที่เลือก ข้อมูลการเข้ารับรักษาผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน คือ จำนวนครั้งที่รักษา โรคที่เข้ามารักษา วันที่เข้ารับการรักษา สถานพยาบาลที่เข้ารับรักษา แพทย์ที่รักษา โรคตาม DRG จำนวนเงินที่รักษาต่อครั้ง ชื่อสำนักงานประกันสังคมจังหวัดที่จัดสถานพยาบาลให้แก่ผู้ประกันตน ข้อมูลการรักษากรณีเกิดอุบัติเหตุ ข้อมูลการรักษาฉุกเฉิน ข้อมูลการรักษาโรคราคาแพง โรคเรื้อรัง การคลอดบุตร

6. ข้อมูลสำหรับผู้ประกันตนในระบบประกันสังคม คือ เงินสมทบ
ย้อนหลัง 24 เดือน ยอดเงินสมทบสุดท้าย

7. ข้อมูลด้านการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกัน คือ การตรวจร่างกาย
ตรวจฟัน ออกกำลังกาย การสูบบุหรี่ ปัจจัยเสี่ยง การบริจาคเลือด การดื่มเหล้า ได้รับน้ำนมแม่
ที่แม่เป็นโรคเอดส์ การให้วัคซีนคัมภ์กัน การวางแผนครอบครัว

และในอนาคตข้อมูลที่จัดเก็บในบัตร Smart Card จะเพิ่มขึ้นเพราะเป็น
การรวบรวมข้อมูลทุกบัตรของรัฐไว้ในบัตรใบนี้

ด้วยลักษณะเด่นของบัตรประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) คือ
การรวมข้อมูลมากมายเกี่ยวกับบุคคลคนหนึ่งไว้ในบัตรเพียงใบเดียว แต่ก็มีข้อเสียในเรื่องการ
ประกันความเป็นส่วนตัว (Privacy) และการประกันความปลอดภัย เพราะฉะนั้น ไซ้จะมั่นใจได้ว่า
ข้อมูลในบัตรจะไม่รั่วไหล หรือเผยแพร่ออกไปได้ โดยที่เจ้าของบัตรไม่ยินยอม หรือเรียกได้ว่าละเมิด
ความเป็นส่วนตัว ซึ่งการละเมิดความเป็นส่วนตัวนี้เคยเกิดขึ้นมาแล้วจากการใช้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตสมัย
ไม่ว่าจะเป็นการคิดค้นสร้างโปรแกรมไวรัสคอมพิวเตอร์ชนิดต่าง ๆ ออกมาทำลายข้อมูล หรือการ
ถอดรหัสบัตรเครดิตของบุคคลอื่นมาใช้ในการถอนเงินหรือโอนเงินของบุคคลนั้น ๆ มาเป็นของตนเอง
การซื้อขายข้อมูลของลูกค้าจากบริษัทเอกชน การเจาะระบบ (Hacking) คือการเข้าไปทำการสำรวจ ทั้ง
ข้อความ เปิดโปรแกรม ลบ แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือขโมยข้อมูล เพราะฉะนั้น การพิจารณาเรื่องการออก
กฎหมายคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในสังคมสารสนเทศเช่นปัจจุบัน

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้มีผู้ทำการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์นโยบาย
สาธารณะและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ไว้ดังนี้

4.1 งานวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ

วีรพงศ์ ฤทธิ์รอด (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิเคราะห์นโยบายการกำหนด
ตำแหน่งและระดับตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนไทย ผลการศึกษาพบว่า ประการแรกการกำหนด
ตำแหน่งและระดับตำแหน่งตามระบบหน้าที่ความรับผิดชอบของข้าราชการตามที่บัญญัติไว้ใน
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2535 มีข้อเสียมากกว่าข้อดี ประการที่สองเกณฑ์
ในการพิจารณากำหนดตำแหน่งของทุกตำแหน่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ลักษณะงานที่
ปฏิบัติ ทักษะที่ใช้ในการปฏิบัติงาน การศึกษา การฝึกอบรม และเอกสารรับรองการประกอบ
วิชาชีพหรือการได้รับยกย่องในวิชาชีพ ตรงตามแนวทางการกำหนดตำแหน่งของระบบมาตรฐานการ
จำแนกประเภทสายวิชาชีพ ยกเว้นตำแหน่งเจ้าหน้าที่ธุรการและเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ที่มี
องค์ประกอบพิจารณาเพียง 4 องค์ประกอบ ประการที่สามการพิจารณากำหนดระดับตำแหน่ง
ทุกตำแหน่งมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ คือ ความรู้ ทักษะในการ
ปฏิบัติงาน ความยุ่งยากซับซ้อนของงาน การตัดสินใจ ความสามารถในการปกครองบังคับบัญชา

ตนเอง ความสามารถในการรับผิดชอบงาน การติดต่อสื่อสาร และการวางแผน ตรงตามแนวทางการกำหนดระดับตำแหน่งของมลรัฐฟลอริดา สหรัฐอเมริกา ยกเว้นตำแหน่งเจ้าหน้าที่ธุรการและเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลที่มีองค์ประกอบในการพิจารณา กำหนดโครงสร้างการกำหนดระดับตำแหน่งเพียง 6 องค์ประกอบ และ 5 องค์ประกอบตามลำดับ และประการสุดท้ายการกำหนดตำแหน่งและระดับตำแหน่งแบบ Broadbanding สามารถแก้ปัญหาการจำแนกตำแหน่งและระดับตำแหน่งได้ดีกว่าระบบที่ใช้อยู่ปัจจุบัน

วิไลลักษณ์ ธีปฏิกานนท์ (2533 : 47-48) ได้ศึกษาการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ : ศึกษากรณีนโยบายยกเลิกสัมปทานป่าไม้ ปี 2532 จากการศึกษาสรุปได้ว่า นโยบายยกเลิกสัมปทานป่าไม้ เกิดขึ้นจากปัจจัยที่สำคัญสามประการ คือ ประการแรก การเกิดอุทกภัยครั้งใหญ่ที่ภาคใต้ ประการที่สอง การเรียกร้องของประชาชนที่ให้รัฐบาลดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อแก้ปัญหาป่าไม้ของชาติที่เกิดขึ้น และประการสุดท้าย ความจำเป็นของรัฐบาลที่จะต้องแก้ไขปัญหาเพื่อรักษาทรัพยากรป่าไม้เอาไว้ เพราะสถานการณ์ป่าไม้ของไทยที่ถึงขั้นวิกฤต จากผลของการประกาศนโยบายยกเลิกสัมปทานป่าไม้ ทำให้เกิดผลกระทบทั้งที่คาดหวังและไม่คาดหวัง เช่น การเพิ่มขึ้นของพื้นที่ป่าไม้ ภาพพจน์และเสถียรภาพของรัฐบาลดีขึ้น อุตสาหกรรมป่าไม้ต้องหยุดชะงักลง ผลกระทบต่อการค้าระหว่างประเทศ ผู้วิจัยได้กล่าวว่านโยบายยกเลิกสัมปทานป่าไม้เป็นนโยบายที่ประสบผลสำเร็จหรือบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยประเมินผลจากประชาชนซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการดำเนินนโยบายดังกล่าว

4.2 งานวิจัยเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

นคร เสรีรักษ์ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพข้อเท็จจริงในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในประเทศไทย ขณะเดียวกันได้สำรวจ ศึกษาแนวความคิดตลอดจนความเป็นมา และปัญหาในทางปฏิบัติจากประเทศที่มีการพัฒนาเรื่องนี้มาก่อนแล้ว คือ สหรัฐอเมริกา แคนาดา ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส และเยอรมัน โดยการวิจัยนี้มีสมมุติฐานว่าการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลภายใต้ระบบบริหารนโยบายขององค์กรแบบราชการในปัจจุบัน ยังไม่เพียงพอสำหรับการคุ้มครองสิทธิของประชาชนและงานวิจัยนี้ได้เสนอรูปแบบสำหรับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในประเทศไทยที่เหมาะสมกว่าระบบและองค์กรที่ดำเนินอยู่ในปัจจุบัน ผลการศึกษา แนวความคิด ปรัชญา ตลอดจนการวิเคราะห์กฎหมาย นโยบาย รูปแบบและประสบการณ์จากในและต่างประเทศ เห็นว่า ข้อมูลส่วนบุคคลมีฐานะเป็นสิทธิชนิดหนึ่งของสิทธิในความเป็นส่วนตัวและมีฐานะเป็นเครื่องบ่งชี้ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ รัฐจึงต้องให้ความคุ้มครองประชาชนในเรื่องสิทธิความเป็นส่วนตัวในเชิงข้อมูล (Information Privacy) อย่างเต็มที่โดยรัฐต้องรับประกันว่าประชาชนเป็นผู้มีสิทธิที่จะตัดสินใจว่าจะให้มีการดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผล และใช้ประโยชน์ รัฐและบุคคลทั่วไปต้องให้ความเคารพและไม่เข้าไปแทรกแซงในสิทธิความเป็นส่วนตัวดังกล่าว นอกจากนี้ผู้วิจัยยังกล่าวว่าการออกมาตรการ

ทางกฎหมายเพื่อการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นในระดับนโยบายแห่งรัฐ (National Policy) โดยเฉพาะมาตรการทางกฎหมายเป็นข้อเสนอสำคัญเพื่อการคุ้มครองป้องกันการรุกรานชีวิตส่วนตัว การละเมิดในสิทธิประโยชน์ส่วนตัวและการทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงหรือความเป็นอยู่ในชีวิตส่วนตัวอันเป็นการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และควรมีการดำเนินการพัฒนาและเสริมสร้างจิตสำนึกและความตระหนักรู้ของสังคม (Public Awareness) แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและแก่ประชาชนควบคู่ไปกับการใช้มาตรการทางกฎหมาย โดยมีสื่อมวลชนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการสร้างการเรียนรู้ในเรื่องนี้แก่สังคม ในส่วนขององค์กรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการให้เป็นไปตามกฎหมายนั้นงานวิจัยเห็นว่ารูปแบบองค์กรอิสระมีความเหมาะสมกับการจัดตั้งองค์กรเพื่อคุ้มครองสิทธิในความเป็นส่วนตัวและโดยที่การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเป็นบริบทความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับประชาชน การใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายขององค์กรจะบรรลุเป้าหมายของการคุ้มครองสิทธิของประชาชนได้อย่างแท้จริงก็ต่อเมื่อองค์กรได้รับประกันความเป็นอิสระจากระบบราชการทั้งฝ่ายบริหารและการเมือง

ไตรภพ วงศ์ไตรรัตน์ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวความคิดและความสัมพันธ์ระหว่างสิทธิความเป็นส่วนตัว ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล และการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบทางธุรกิจต่าง ๆ ตลอดจนความจำเป็นของการที่ประเทศไทยต้องมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิในข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลจากการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ การศึกษานี้ได้นำกฎหมายคุ้มครองสิทธิและข้อมูลส่วนบุคคลในประเทศต่างๆ อาทิ ประเทศสวีเดน ซึ่งเป็นประเทศแรกที่มีกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษ ประเทศฝรั่งเศส ประเทศญี่ปุ่น รวมถึงอนุสัญญาขององค์การสหประชาชาติระหว่างประเทศ มาเป็นตัวแบบว่ามีประเด็นเนื้อหาสาระและวิธีคุ้มครองอย่างไร เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับประเทศไทยได้ ผลการวิจัยสรุปได้ว่าประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลโดยตรงและเพียงพอต่อภาคธุรกิจและเศรษฐกิจในยุคเทคโนโลยีข้อมูลสารสนเทศนี้ เนื่องจากกฎหมายที่ใช้ปัจจุบัน เช่น พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.2540 ประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ฯลฯ ยังไม่ครอบคลุมและทันสมัยกับการทำธุรกิจสมัยใหม่ซึ่งใช้อุปกรณ์และข้อมูลการสื่อสารที่เป็นอิเล็กทรอนิกส์ นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบต่อการควบคุมและสืบสวนเรื่องการทำผิดนั้นก็ยังไม่มีความรู้และเครื่องมือทางเทคโนโลยีด้านนี้ ดังนั้นการก่ออาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ที่ใช้ระยะเวลารวดเร็วจึงมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นจำนวนมากและง่ายตายยิ่งขึ้น ด้วยเหตุนี้ทำให้ประเทศไทยจำเป็นต้องมีกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองต่อสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลและกฎหมายทางเทคโนโลยีสารสนเทศอื่น ๆ ออกมาควบคุมการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบต่าง ๆ

พระมหาปัญญา เประยะโพธิ์เดช (2544 : 144-145) ได้ศึกษาเชิงวิเคราะห์เรื่องสิทธิส่วนบุคคลในพระไตรปิฎก ได้สรุปความหมายของสิทธิส่วนบุคคล (The Rights of the Individuals) ว่ามีความหมายหลักอยู่ 2 ประการ คือ สิทธิในเชิงผลประโยชน์และสิทธิในเชิงอำนาจ

หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งว่า สิทธิที่จะได้รับและสิทธิที่จะกระทำ ซึ่งสิทธิแต่ละประการดังกล่าวนั้นก็มียู่ 2 ลักษณะ คือ สิทธิในเชิงสังคมและสิทธิในทางธรรม ผู้วิจัยได้กล่าวถึงสิทธิส่วนบุคคลตามแนวคิดแบบตะวันตกว่ามีลักษณะครอบคลุมในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. สิทธิในความเป็นส่วนตัวด้านร่างกายเลือดเนื้อของตนเอง
2. สิทธิในความเป็นส่วนตัวด้านทรัพย์สินสมบัติ
3. สิทธิในความเป็นส่วนตัวด้านพฤติกรรม และวิถีการดำรงชีวิต
4. สิทธิในความเป็นส่วนตัวด้านข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล
5. สิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครองสิทธิต่าง ๆ ตามข้อ 1-4 และสิทธิอื่น ๆ

ที่สังคมเห็นควรว่าปัจเจกชนควรได้รับ

ส่วนผลการศึกษาข้อมูลในประไตรปิฎกผู้วิจัยได้สรุปเกี่ยวกับแนวคิดเรื่องสิทธิส่วนบุคคลตามทัศนะในพระพุทธศาสนา ดังนี้

1. กรอบคิดเรื่อง “สิทธิส่วนบุคคล” จากคำสอนในพระไตรปิฎก หากพิจารณาในเชิงสังคมจะสะท้อนแนวคิดออกมาจากคำต่าง ๆ เช่น คำว่า อาณิสสฺส ผล วิบาก หรือ ประโยชน์ เป็นต้น แทนคำว่า “สิทธิ” แต่หากพิจารณาในเชิงธรรมก็ถือว่ามีความหมายมาจาก ขบวนการแห่งกฎธรรมชาติของชีวิตนั่นเอง

2. จากบทสรุปในข้อที่ 1 ทำให้ทราบว่าแนวคิดที่เป็นหลักกำหนดเรื่องสิทธิส่วนบุคคลในเชิงสังคมก็คือคำสอนเรื่องการทำหน้าที่ของปัจเจกบุคคลตามสภาพที่เป็นอยู่นั่นเอง เพราะแท้จริงแล้วการปฏิบัติต่อบุคคลผู้เป็นคู่กรณีที่ต้องปฏิสัมพันธ์กันทางสังคมเป็นสิ่งสะท้อนให้ทราบถึงสิทธิที่ฝ่ายตรงข้ามหรือคู่ปฏิสัมพันธ์กันจะพึงได้รับการทำหน้าที่ของฝ่ายตรงข้ามกับตน สิทธิส่วนบุคคลจึงเกิดขึ้นมาในท่ามกลางระหว่างการทำหน้าที่ของตนกับการทำหน้าที่ของคนอื่น ส่วนในทางธรรมนั้นมีหลักมาจากคำสอนเรื่องกฎความจริงเกี่ยวกับมนุษย์และธรรมชาติ ซึ่งหากบุคคลกำหนดเงื่อนไขในจิตอย่างถูกต้องจะนำไปสู่เป้าหมายสูงสุดคือสันติสุขอย่างแท้จริง โดยปราศจากเงื่อนไขใด ๆ อีก (ไม่ว่าจะมีสังคมหรือไม่ก็ตาม)

3. จากบทสรุปตามข้อ 2 จะเห็นว่าหลักสำคัญที่มาจากการที่ปัจเจกบุคคลได้ตระหนักถึงเป้าหมายชีวิตที่ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป คือประโยชน์สุขที่ยั่งยืน จึงนำไปสู่การปฏิบัติหน้าที่เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในเชิงคุณภาพ (คือด้านจิตใจ)

4. จากแนวคิดทั้งหมดจึงสรุปได้ว่าสิทธิต่าง ๆ ในทัศนะทางพระพุทธศาสนา ถือว่าไม่ได้เกิดขึ้นหรือมีอยู่เพียงลอย ๆ หากแต่อยู่ในลักษณะอิงอยู่บนเงื่อนไขแห่งเหตุปัจจัยหลายอย่างร่วมกัน โดยเฉพาะสิทธิทางด้านจิตใจนั้นเป็นเรื่องส่วนบุคคลโดยแท้จริงที่จะกำหนดค่าให้ตนเอง หรือกับผลที่จะได้รับ

เฉลิมพงศ์ เอกเผ่าพันธุ์ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญโดยสารรัฐธรรมนูญ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประเทศไทยว่าศาลรัฐธรรมนูญในประเทศไทยให้การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนโดยเป็นไปตามหลักการประกันสิทธิ เสรีภาพที่รัฐธรรมนูญให้การบัญญัติรับรองไว้หรือไม่ อย่างไร โดยศึกษาจากการคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพจากต่างประเทศทั้งในประเทศฝรั่งเศสและประเทศเยอรมัน จากการศึกษาพบว่าปัญหาในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญโดยศาลรัฐธรรมนูญในประเทศไทย มี อยู่ 2 ประการ คือ ปัญหาเกี่ยวกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญที่ไม่อาจทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญเป็นไปได้อย่างเต็มที่นักทั้งในส่วนของกรณีไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดให้อำนาจแก่ประชาชนสามารถนำคดีฟ้องต่อศาลรัฐธรรมนูญได้โดยตรง หรือการที่ศาลรัฐธรรมนูญมีเพียงองค์คณะเดียวสำหรับการพิจารณาตัดสินคดีทุกเรื่องอันทำให้เกิดความล่าช้าในการป้องกันหรือเยียวยาแก่ประชาชนผู้ถูกระทบสิทธิและปัญหาจากการวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญของศาลรัฐธรรมนูญเองที่ปรากฏตามคำวินิจฉัยที่ผ่านมาที่ไม่แสดงหลักการวิเคราะห์ปัญหาในข้อเท็จจริงประกอบหลักกฎหมายตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 29 และบทบัญญัติในกฎหมายที่มีการกล่าวอ้างถึงความไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญตามมาตราต่าง ๆ รวมทั้งประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญหลีกเลี่ยงที่จะไม่วินิจฉัยไปถึงเนื้อหาของบทบัญญัติที่ได้มีการกล่าวอ้างกันขึ้นในกรณีที่ยังไม่มีกฎหมายให้เป็นไปตามการนั้น ศาลรัฐธรรมนูญกลับกล่าวอ้างเพียงลอย ๆ ว่า เมื่อยังไม่มียกเว้นให้ไปเป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดถือว่าบทบัญญัติที่ยังมีผลบังคับใช้อยู่ไม่ขัดกับรัฐธรรมนูญ ทั้ง ๆ ที่บทบัญญัติที่มีอยู่บังคับใช้อยู่อาจจะขัดหรือแย้งกับศาลรัฐธรรมนูญก็ได้ แต่ศาลรัฐธรรมนูญกลับไม่มีคำวินิจฉัยในประเด็นดังกล่าว นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้มีข้อเสนอแนะทั้งในส่วนของการสร้างกระบวนการคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพของประชาชนโดยศาลรัฐธรรมนูญให้ทั่วถึง เช่น การเพิ่มกระบวนการนำเรื่องสู่ศาลรัฐธรรมนูญโดยประชาชนผ่านทางองค์กรคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือการสร้างบทบัญญัติที่สร้างความคล่องตัวกับศาลรัฐธรรมนูญให้มีหลายองค์คณะเพื่อให้การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนโดยไม่ชักช้า

กิตติพันธ์ เกียรติสุนทร. (2538.บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องมาตรการทางอาญาในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล โดยผู้วิจัยได้กล่าวว่าในปัจจุบันประเทศไทยกำลังอยู่ในระหว่างการเปลี่ยนแปลงของสังคมไปสู่สังคมข้อมูลและข่าวสาร การสื่อสารในลักษณะต่าง ๆ เช่น การโฆษณา ถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลาย การแสวงหาการเก็บรักษาข้อมูลและการใช้ข่าวสารเหล่านี้ย่อมมีผลกระทบต่อสิทธิความเป็นส่วนตัวในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้อื่นได้ บุคคลจะถูกล่วงละเมิดสิทธิความเป็นส่วนตัวมากขึ้น ยิ่งไปกว่านี้ด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอันทันสมัย ยังเอื้อให้มีการกระทำอันมิชอบต่อข่าวสารอันเกี่ยวกับความเป็นส่วนตัวได้ง่ายขึ้น ผู้วิจัยได้ศึกษารูปแบบการกระทำอันมิชอบต่อข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล รวมทั้งรูปแบบการคุ้มครองข้อมูลและข่าวสารตามกฎหมายไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

ตามกฎหมายของประเทศอังกฤษ สหรัฐอเมริกา สิงคโปร์ และพบว่ากฎหมายที่ให้ความคุ้มครอง
แก่ข้อมูลส่วนบุคคลในส่วนที่เกี่ยวกับกฎหมายอาญาของประเทศไทยยังขาดความสมบูรณ์ หรือใน
บางกรณีไม่สามารถนำมาปรับใช้กับการกระทำที่เป็นการละเมิดต่อข้อมูลส่วนบุคคลที่เพิ่งเกิดขึ้นได้
และผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะให้มีมาตรการทางอาญาและกระบวนการในการคุ้มครองข้อมูลส่วน
บุคคลในประเทศไทย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่องการกำหนดนโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ศึกษาเฉพาะกรณี บัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

- เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในฝ่ายทะเบียน สังกัดสำนักงานเขต ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร
- ประชาชนในหลากหลายอาชีพ เช่น ผู้มีอาชีพรับราชการ รับจ้าง นักธุรกิจ

นักวิชาการ นักศึกษา หรืออาชีพอื่น ๆ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 5,658,953 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

- เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในฝ่ายทะเบียน สังกัดสำนักงานเขต ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

โดยเลือกจากเขตฝั่งธนบุรี จำนวน 1 เขต และเขตฝั่งพระนคร จำนวน 2 เขต ซึ่งได้มาจากการที่ผู้วิจัยได้แบ่งพื้นที่เขตของกรุงเทพมหานครออกเป็นฝั่งธนบุรีกับฝั่งพระนคร ซึ่งมีสัดส่วนของพื้นที่เขตฝั่งธนบุรีต่อฝั่งพระนครเท่ากับ 15 : 35 หรือประมาณ 1 : 2

- ประชาชนในหลากหลายอาชีพ เช่น ผู้มีอาชีพรับราชการ รับจ้าง นักธุรกิจ นักวิชาการ นักศึกษา หรืออาชีพอื่น ๆ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 ราย ซึ่งได้มาจากการใช้สูตรคำนวณจำนวนตัวอย่างของยามาเนที่มีความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างร้อยละ 5 ดังนี้

$$N = N / 1 + N (e)^2$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

N = จำนวนสมาชิกประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มร้อยละ 5

แทนค่าในสูตร จะได้

$$n = 5,658,953 / 1 + 5,658,953 (0.05)^2$$

$$n = 399.97 (\sim 400)$$

จากการคำนวณพบว่าปริมาณกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณจากสูตรของยามาเน พบว่าใช้กลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลเป็นตัวอย่างในการวิจัย คือ 400 ตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งถามเกี่ยวกับสาระของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ที่ควรเป็น ที่ผู้ศึกษาวิจัยได้สร้างขึ้น ประกอบด้วย ข้อคำถาม รวม 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านโครงสร้างของข้อมูล 2) ด้านวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 3) ด้านคุณภาพของข้อมูล 4) ด้านการใช้และการเปิดเผยข้อมูล 5) ด้านสิทธิของเจ้าของข้อมูล 6) ด้านความปลอดภัยของข้อมูล โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ และการนับถือศาสนา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสาระของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ที่ควรเป็น ได้แก่ 1) ด้านโครงสร้างของข้อมูล 2) ด้านวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 3) ด้านคุณภาพของข้อมูล 4) ด้านการใช้และการเปิดเผยข้อมูล 5) ด้านสิทธิของเจ้าของข้อมูล 6) ด้านความปลอดภัยของข้อมูล

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้ศึกษาวิจัยได้ดำเนินการในการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้เป็นแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถามสาระของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ที่ควรเป็น

2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. เขียนนิยามคุณลักษณะที่จะใช้วัด
4. สร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นการสร้างคำถามโดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบจากข้อความที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ให้เลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นการสร้างคำถาม โดยให้มีลักษณะคำถามเป็นแสดงความคิดเห็นโดยมีคำตอบให้เลือก 5 คำ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

5. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ ชี้แนะ แนะนำถึงความครอบคลุมของเนื้อหาสาระ และความเป็นไปได้ในการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

6. นำแบบสอบถามความคิดเห็นเรื่องการทำหนดนโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลศึกษาเฉพาะกรณีบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ไปทำการแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา และให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้ง

7. นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขปรับปรุงแล้ว ตามข้อ 6. ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง 30 คน ก่อนนำไปใช้จริง

8. นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษาวิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการทำหนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามไปยังสำนักทะเบียนท้องถิ่นเขตฝั่งธนบุรี จำนวน 1 เขต ได้แก่ สำนักงานเขตคลองสาน และเขตฝั่งพระนคร จำนวน 2 เขต ได้แก่สำนักงานเขตสวนหลวง และสำนักงานเขตประเวศ โดยรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การประมวลผลข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) โดยมีขั้นตอนดังนี้

- 1.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม
- 1.2 บันทึกข้อมูลที่เป็นรหัสลงในแบบบันทึกข้อมูลและเครื่องคอมพิวเตอร์ตามลำดับ
- 1.3 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์
- 1.4 ประมวลผลข้อมูลตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย

2. การวิเคราะห์ข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานดังนี้

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ในการวิเคราะห์จากค่าความถี่ และค่าร้อยละ

2.2 วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล จากค่าเฉลี่ยความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ โดยมีการวัดระดับจากค่าเฉลี่ยดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับ
4.21 – 5.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.41 – 4.20	เห็นด้วย
2.60 – 3.40	ไม่แน่ใจ
1.80 – 2.59	ไม่เห็นด้วย
1.00 – 1.79	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

2.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อมูลระหว่างสถานะของกลุ่มตัวอย่าง กับความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน คือ t-test ในกรณีที่เป็น การเปรียบเทียบระหว่างสองกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระจากกัน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษา การกำหนดนโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ศึกษาเฉพาะกรณีบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ หลังจากผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในฝ่ายทะเบียน สังกัดสำนักงานเขตในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 41 คน ได้รับแบบสอบถามคืนมา 41 ชุด คิดเป็น 100 % และประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ได้รับแบบสอบถามคืนมา 394 ชุด คิดเป็น 98.5 % ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามไปประมวลผลด้วยโปรแกรม SPSS (The Statistical Package for the Social Sciences) และนำเสนอผลการศึกษารูปตารางและค่าสถิติ พร้อมกับคำอธิบายเชิงพรรณนาและวิเคราะห์ข้อมูลจากสถิติประกอบกัน

การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า โดยแยกเป็น 3 ส่วนตามลำดับ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 สารของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

โดยในแต่ละส่วนแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือกลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานกลุ่มประชาชน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

ตาราง 1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	12	29.3
หญิง	29	70.7
รวม	41	100.0

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่าง เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเพศหญิงมีมากถึงร้อยละ 70.7

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มประชาชนจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	200	50.8
หญิง	194	49.2
รวม	394	100.0

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีสัดส่วนของเพศชายและหญิงใกล้เคียงกัน โดยเพศชายมีร้อยละ 50.8 และเพศหญิงร้อยละ 49.2

2. อายุ

ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30 ปี	13	31.7
30 – 40 ปี	11	26.8
41 – 50 ปี	12	29.3
51 – 60 ปี	5	12.2
รวม	41	100.0

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอายุต่ำกว่า 30 ปี มากที่สุด รองลงมาคือ ช่วงอายุระหว่าง 41 – 50 ปี และ 30 – 40 ปี ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน และมีอายุอยู่ในช่วง 51 – 60 ปี น้อยที่สุด

ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มประชาชนจำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30 ปี	195	49.4
30 – 40 ปี	107	27.2
41 – 50 ปี	75	19.0
51 – 60 ปี	16	4.1
มากกว่า 60 ปี	1	0.3
รวม	394	100.0

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอายุต่ำกว่า 30 ปี มากที่สุด รองลงมาคือ ช่วงอายุระหว่าง 30 – 40 ปี , 41 – 50 ปี , 51 – 60 ปี และมากกว่า 60 ปี ตามลำดับ

3. อาชีพ

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	41	100.0
รวม	41	100.0

เนื่องจากกลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีอาชีพรับราชการทั้งสิ้น จึงมีสัดส่วนของอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ เป็นร้อยละ 100.0

ตาราง 6 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มประชาชนจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	38	9.6
รับจ้าง	156	39.6
ธุรกิจส่วนตัว	67	17.0
นักวิชาการ	1	0.3
นักศึกษา	84	21.3
ค้าขาย	45	11.4
เกษตรกร	3	0.8
รวม	394	100.0

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีอาชีพรับจ้างมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.6 รองลงมาคือ อาชีพนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 21.3 ส่วนอาชีพนักวิชาการมีน้อยที่สุด คือ 1 ราย

4. ระดับการศึกษา

ตาราง 7 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มเจ้าหน้าที่ที่จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มัธยมศึกษาตอนต้น	4	9.8
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	9	22.0
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	4	9.8
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	24	58.4
รวม	41	100.0

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า คิดเป็นร้อยละ 58.4 รองลงมาคือ มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ส่วนมัธยมศึกษาตอนต้น และอนุปริญญาหรือเทียบเท่า น้อยที่สุดในสัดส่วนที่เท่ากัน

ตาราง 8 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มประชาชนจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	50	12.7
มัธยมศึกษาตอนต้น	82	20.8
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	71	18.0
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	62	15.7
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	129	32.7
รวม	394	100.0

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า คิดเป็นร้อยละ 32.7 รองลงมาคือ มัธยมศึกษาตอนต้นคิดเป็นร้อยละ 20.8 มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าคิดเป็นร้อยละ 18.0 อนุปริญญาหรือเทียบเท่าคิดเป็นร้อยละ 15.7 ส่วนการศึกษาระดับประถมศึกษา มีน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 12.7

5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตาราง 9 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มเจ้าหน้าที่จำแนกตามระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	3	7.3
5,000 – 10,000 บาท	12	29.3
10,001 – 15,000 บาท	10	24.4
15,001 – 20,000 บาท	6	14.6
มากกว่า 20,000 บาท	10	24.4
รวม	41	100.0

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,000 – 10,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.3 รองลงมาคือ 10,001 – 15,000 บาท และมากกว่า 20,000 บาท ในสัดส่วนที่เท่ากัน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 5,000 บาท มีจำนวนน้อยที่สุด คือร้อยละ 7.3

ตาราง 10 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มประชาชนจำแนกตามระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	94	23.8
5,000 – 10,000 บาท	135	34.2
10,001 – 15,000 บาท	68	17.3
15,001 – 20,000 บาท	29	7.4
มากกว่า 20,000 บาท	68	17.3
รวม	394	100.0

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,000 – 10,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.2 รองลงมาคือ รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.8 ส่วนรายได้ 10,001 – 15,000 และ มากกว่า 20,000 บาท มีสัดส่วนที่เท่ากันคือร้อยละ 17.3 ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุดคือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 – 20,000 บาท

6. ศาสนา

ตาราง 11 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มเจ้าหน้าที่จำแนกตามศาสนา

ศาสนา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พุทธ	36	87.8
อิสลาม	5	12.2
รวม	41	100.0

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างนับถือศาสนาพุทธมากที่สุดถึงร้อยละ 87.8 และนับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 12.2

ตาราง 12 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มประชาชนจำแนกตามศาสนา

ศาสนา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พุทธ	315	79.9
คริสต์	21	5.4
อิสลาม	56	14.2
พราหมณ์-ฮินดู	2	0.5
รวม	394	100.0

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างนับถือศาสนาพุทธมากที่สุดถึงร้อยละ 79.9 และนับถือศาสนาพราหมณ์-ฮินดู น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.5

7. ข้อมูลในบัตรประจำตัวประชาชนที่พบข้อผิดพลาดบ่อยครั้งที่สุด

ตาราง 13 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มเจ้าหน้าที่จำแนกตามความคิดเห็นในเรื่องข้อมูลในบัตรประจำตัวประชาชนที่พบข้อผิดพลาดบ่อยครั้งที่สุด

ข้อมูลในบัตรประชาชนที่พบข้อผิดพลาดบ่อยครั้งที่สุด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
คำนำหน้านาม	5	12.2
ชื่อ - นามสกุล	4	9.7
ที่อยู่	2	4.9
หมู่โลหิต	16	39.0
วัน เดือน ปีเกิด	5	12.2
ศาสนา	9	22.0
รวม	41	100.0

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าข้อมูลในบัตรประชาชนที่พบข้อผิดพลาดบ่อยครั้งที่สุด คือ หมูโลहित คิดเป็นร้อยละ 39.0 ส่วนข้อมูลที่พบข้อผิดพลาดน้อยที่สุดคือ ที่อยู่ คิดเป็นร้อยละ 4.9

ตาราง 14 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มประชาชนจำแนกตามความคิดเห็นในเรื่องข้อมูลในบัตรประจำตัวประชาชนที่พบข้อผิดพลาดบ่อยครั้งที่สุด

ข้อมูลในบัตรประชาชนที่พบ ข้อผิดพลาดบ่อยครั้งที่สุด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
คำนำหน้านาม	62	15.7
ชื่อ - นามสกุล	127	32.3
ที่อยู่	37	9.4
หมูโลहित	111	28.2
เลขประจำตัว 13 หลัก	12	3.0
วัน เดือน ปีเกิด	21	5.3
ศาสนา	24	6.1
รวม	394	100.0

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าข้อมูลในบัตรประชาชนที่พบข้อผิดพลาดบ่อยครั้งที่สุด คือ ชื่อ - นามสกุล คิดเป็นร้อยละ 32.3 รองลงมาคือ หมูโลहित คิดเป็นร้อยละ 28.2 ส่วนข้อมูลที่พบข้อผิดพลาดน้อยที่สุดคือ เลขประจำตัว 13 หลัก คิดเป็นร้อยละ 3.0

8. ข้อมูลในบัตรที่มีการลักลอบนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้มากที่สุด

ตาราง 15 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มเจ้าหน้าที่จำแนกตามความคิดเห็นในเรื่องข้อมูลในบัตรใดที่มีการลักลอบนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้มากที่สุด

ข้อมูลในบัตรที่มีการลักลอบนำ ข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้มากที่สุด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
บัตรประจำตัวประชาชน	20	48.8
บัตรเครดิต	14	34.1
บัตรเอทีเอ็ม	2	4.9
บัตรเข้าซื้อสินค้า	5	12.2
รวม	41	100.0

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าบัตรที่มีการลักลอบนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้มากที่สุดได้แก่ บัตรประจำตัวประชาชน คิดเป็นร้อยละ 48.8 รองลงมาคือบัตรเครดิต คิดเป็นร้อยละ 34.1 บัตรเข้าซื้อสินค้าคิดเป็นร้อยละ 12.2 และบัตรที่มีการลักลอบนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้น้อยที่สุดคือบัตรเอทีเอ็ม

ตาราง 16 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มประชาชนจำแนกตามความคิดเห็นในเรื่องข้อมูลในบัตรใดที่มีการลักลอบนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้มากที่สุด

ข้อมูลในบัตรที่มีการลักลอบนำ ข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้มากที่สุด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
บัตรประจำตัวประชาชน	190	48.2
บัตรเครดิต	129	32.7
บัตรเอทีเอ็ม	33	8.4
บัตรเข้าซื้อสินค้า	42	10.7
รวม	394	100.0

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าบัตรที่มีการลักลอบนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้มากที่สุดได้แก่ บัตรประจำตัวประชาชน คิดเป็นร้อยละ 48.2 รองลงมาคือบัตรเครดิต คิดเป็นร้อยละ 32.7 บัตรเข้าซื้อสินค้าคิดเป็นร้อยละ 10.7 และบัตรที่มีการลักลอบนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้น้อยที่สุดคือบัตรเอทีเอ็ม คิดเป็นร้อยละ 8.4

9. การจัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์

ตาราง 17 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มเจ้าหน้าที่จำแนกความคิดเห็นในเรื่องหากจะมีการจัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ควรดำเนินการอย่างไร

วิธีดำเนินการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ	20	48.8
กระทรวงเทคโนโลยี ๙ เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ	8	19.5
ดำเนินการโดยกลุ่มตัวแทนจากหลากหลายอาชีพ	4	9.8
ควรทำประชาพิจารณ์	9	22.0
รวม	41	100.0

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าจะมีการจัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ควรให้กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.8 รองลงมาคือควรมีการทำประชาพิจารณ์ คิดเป็นร้อยละ 22.0 ให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ 19.5 และกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าจะดำเนินการโดยกลุ่มตัวแทนจากหลากหลายอาชีพน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 9.8

ตาราง 18 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มประชาชนจำแนกตามความคิดเห็นในเรื่องหากจะมีการจัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ควรดำเนินการอย่างไร

วิธีดำเนินการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ	144	36.5
กระทรวงเทคโนโลยี ฯ เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ	96	24.4
ดำเนินการโดยกลุ่มตัวแทนจากหลากหลายอาชีพ	63	16.0
ควรทำประชาพิจารณ์	91	23.1
รวม	394	100.0

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าจะมีการจัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ควรให้กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.5 รองลงมาคือให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ 24.4 ควรมีการทำประชาพิจารณ์ คิดเป็นร้อยละ 23.1 และกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าจะดำเนินการโดยกลุ่มตัวแทนจากหลากหลายอาชีพน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 16.0

ส่วนที่ 2 สารของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

1. โครงสร้างของข้อมูล

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ ของความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างของข้อมูลของกลุ่มเจ้าหน้าที่

ประเด็น	ความเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1. ข้อมูลใดควรจัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบเบ็ดเสร็จ			
1.1 สัญชาติ	4.44	.71	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1.2 หมู่โลหิต	4.32	.91	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1.3 ข้อมูลลายนิ้วมือ	4.41	.77	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1.4 เชื้อชาติ	4.17	.83	เห็นด้วย
1.5 ศาสนา ลัทธิ	4.24	.86	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1.6 ประวัติอาชญากรรมร้ายแรง	3.68	1.25	เห็นด้วย
1.7 ประวัติการเป็นโรคร้ายแรง	3.34	1.30	ไม่แน่ใจ
1.8 ข้อมูลประกันสังคม	4.02	1.08	เห็นด้วย
1.9 ข้อมูลการเสียภาษีอากร	4.19	.93	เห็นด้วย
1.10 หนังสือเดินทาง (พาสพอร์ท)	4.15	1.08	เห็นด้วย
1.11 บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ	4.17	1.07	เห็นด้วย
1.12 ใบอนุญาตขับรถ	4.22	.99	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1.13 บัตรเครดิต	3.41	1.28	เห็นด้วย
1.14 สถานะทางการเงิน	3.10	1.26	ไม่แน่ใจ
1.15 เผ่าพันธุ์ พันธุกรรม	3.10	1.24	ไม่แน่ใจ
1.16 บัตรเอทีเอ็ม	3.24	1.28	ไม่แน่ใจ

ข้อมูลใดควรจัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบเบ็ดเสร็จที่กลุ่มตัวอย่างให้ความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับสัญชาติ หมู่โลหิต ข้อมูลลายนิ้วมือ ศาสนา ใบอนุญาตขับรถ ส่วนข้อมูลที่กลุ่มตัวอย่างให้ความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย ได้แก่ ข้อมูล เชื้อชาติ ประวัติอาชญากรรมร้ายแรง ข้อมูลประกันสังคม ข้อมูลการเสียภาษีอากร หนังสือเดินทาง (พาสพอร์ท) บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ และบัตรเครดิต ส่วนข้อมูลที่กลุ่มตัวอย่างไม่แน่ใจว่าควรจัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบเบ็ดเสร็จหรือไม่ ได้แก่ ข้อมูลประวัติการเป็นโรคร้ายแรง ข้อมูลสถานะทางการเงิน เผ่าพันธุ์ พันธุกรรม และบัตรเอทีเอ็ม

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ ของความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างของ ข้อมูลของกลุ่มประชาชน

ประเด็น	ความเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1. ข้อมูลใดควรจัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์			
1.1 สัญชาติ	4.49	.64	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1.2 หมู่โลหิต	4.28	.65	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1.3 ข้อมูลลายนิ้วมือ	4.22	.82	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1.4 เชื้อชาติ	4.30	.72	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1.5 ศาสนา ลัทธิ	4.26	.73	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1.6 ประวัติอาชญากรรมร้ายแรง	2.46	1.18	ไม่เห็นด้วย
1.7 ประวัติการเป็นโรคร้ายแรง	2.47	1.16	ไม่เห็นด้วย
1.8 ข้อมูลประกันสังคม	4.10	.81	เห็นด้วย
1.9 ข้อมูลการเสียภาษีอากร	3.95	.88	เห็นด้วย
1.10 หนังสือเดินทาง (พาสพอร์ท)	3.99	.91	เห็นด้วย
1.11 บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ	3.81	.94	เห็นด้วย
1.12 ใบอนุญาตขับรถ	4.00	.87	เห็นด้วย
1.13 บัตรเครดิต	2.60	1.14	ไม่แน่ใจ
1.14 สถานะทางการเงิน	2.60	.99	ไม่แน่ใจ
1.15 เผ่าพันธุ์ พันธุกรรม	2.67	1.09	ไม่แน่ใจ
1.16 บัตรเอทีเอ็ม	2.79	1.13	ไม่แน่ใจ

ข้อมูลที่ควรจัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ที่กลุ่มตัวอย่างให้ความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับสัญชาติ หมู่โลหิต ข้อมูลลายนิ้วมือ เชื้อชาติ ศาสนา,ลัทธิ ส่วนข้อมูลที่กลุ่มตัวอย่างให้ความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย ได้แก่ ข้อมูลประกันสังคมข้อมูลการเสียภาษีอากร หนังสือเดินทาง (พาสพอร์ท) บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ และใบอนุญาตขับรถ ส่วนข้อมูลที่กลุ่มตัวอย่างไม่เห็นด้วยให้มีการจัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ได้แก่ ประวัติการเป็นโรคติดต่อร้ายแรง และประวัติอาชญากรรมร้ายแรง ส่วนข้อมูลบัตรเครดิต สถานะทางการเงิน เผ่าพันธุ์ พันธุกรรม และบัตรเอทีเอ็ม กลุ่มตัวอย่างไม่แน่ใจว่าควรจัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์หรือไม่

2. วัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความคิดเห็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มเจ้าหน้าที่

ประเด็น	ความเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1. ใครมีหน้าที่ระบุว่าข้อมูลใดควรจัดเก็บหรือไม่ควรจัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์			
1.1 คณะรัฐมนตรี	3.60	1.04	เห็นด้วย
1.2 กระทรวงมหาดไทย	4.07	.84	เห็นด้วย
1.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น	4.29	.87	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1.4 เจ้าของข้อมูล	4.21	.82	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1.5 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	3.63	.88	เห็นด้วย
2. หน่วยงานใดควรเป็นหน่วยงานกลางในการเก็บรวบรวมข้อมูล			
2.1 กระทรวงมหาดไทย	4.36	.76	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2.2 กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศฯ	3.87	1.02	เห็นด้วย
2.3 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	3.58	1.02	เห็นด้วย
3. ในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ควรมีการเชื่อมโยงข้อมูลจากหน่วยงานต่อไปนี้หรือไม่			
3.1 กรมสรรพากร	4.46	.63	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.2 กองหนังสือเดินทาง	4.29	.84	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.3 โรงพยาบาล	4.34	.69	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.4 กรมการขนส่ง	4.31	.84	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.5 สำนักงานประกันสังคม	4.17	.89	เห็นด้วย
3.6 ธนาคารทั้งของรัฐและเอกชน	4.07	1.00	เห็นด้วย
3.7 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	4.29	.81	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.8 ศาล	3.87	1.09	เห็นด้วย

ผู้ที่ทำหน้าที่ในการระบุว่าข้อมูลใดควรจัดเก็บหรือไม่ควรจัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอย่างยิ่งที่จะให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น หรือเจ้าของข้อมูลเป็นผู้ระบุว่าข้อมูลใดควรจัดเก็บหรือไม่ควรจัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ หน่วยงานที่ควรเป็นหน่วยงานกลางในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ กระทรวงมหาดไทย ด้วยระดับความคิดเห็นเห็นด้วยอย่างยิ่ง การเชื่อมโยงข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอย่างยิ่งให้มีการเชื่อมโยงข้อมูลจาก กรมสรรพากร กองหนังสือเดินทาง โรงพยาบาล กรมการขนส่ง และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และเห็นด้วยที่จะให้มีการเชื่อมโยงข้อมูลจากสำนักงานประกันสังคม ธนาคารทั้งของรัฐและเอกชน และศาล

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความคิดเห็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มประชาชน

ประเด็น	ความเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1. ใครมีหน้าที่ระบุว่าข้อมูลใดควรจัดเก็บ			
1.1 คณะรัฐมนตรี	3.77	2.33	เห็นด้วย
1.2 กระทรวงมหาดไทย	3.92	.80	เห็นด้วย
1.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น	3.95	.78	เห็นด้วย
1.4 เจ้าของข้อมูล	3.91	.85	เห็นด้วย
1.5 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	3.59	.88	เห็นด้วย
2. หน่วยงานใดควรเป็นหน่วยงานกลางในการ			
2.1 กระทรวงมหาดไทย	4.07	.83	เห็นด้วย
2.2 กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศฯ	3.79	.76	เห็นด้วย
2.3 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	3.71	.93	เห็นด้วย
3. ในบัตรประจำตัวประชาชนแบบ			
3.1 กรมสรรพากร	4.05	.80	เห็นด้วย
3.2 กองหนังสือเดินทาง	4.07	.72	เห็นด้วย
3.3 โรงพยาบาล	4.08	.84	เห็นด้วย
3.4 กรมการขนส่ง	3.94	.93	เห็นด้วย
3.5 สำนักงานประกันสังคม	4.13	.80	เห็นด้วย
3.6 ธนาคารทั้งของรัฐและเอกชน	3.69	.94	เห็นด้วย
3.7 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	3.98	.78	เห็นด้วย
3.8 ศาล	3.74	.85	เห็นด้วย

ผู้ที่มีหน้าที่ในการระบุว่าข้อมูลใดควรจัดเก็บหรือไม่ควรจัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอย่างยิ่งที่จะให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น หรือเจ้าของข้อมูลเป็นผู้ระบุว่าข้อมูลใดควรจัดเก็บหรือไม่ควรจัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ หน่วยงานที่ควรเป็นหน่วยงานกลางในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่กระทรวงมหาดไทย ด้วยระดับความคิดเห็นเห็นด้วยอย่างยิ่ง การเชื่อมโยงข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในระดับเดียวกันคือเห็นด้วยให้มีการเชื่อมโยงข้อมูลจาก กรมสรรพากร กองหนังสือเดินทาง โรงพยาบาล กรมการขนส่ง สำนักงานประกันสังคม ธนาคารทั้งของรัฐและเอกชน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และศาล

3. คุณภาพของข้อมูล

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ ของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของข้อมูลของกลุ่มเจ้าหน้าที่

ประเด็น	ความเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1. บัตรประจำตัวประชาชนเป็นบัตรที่สามารถปลอมได้ง่าย	4.02	.76	เห็นด้วย
2. ควรมีผู้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล	4.31	.76	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3. ควรให้ใครเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล			
3.1 กระทรวงมหาดไทย	4.39	.86	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.2 สำนักทะเบียนที่เกี่ยวข้องกับการทำบัตรประชาชน	4.12	.81	เห็นด้วย
3.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น	4.02	.79	เห็นด้วย
3.4 กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	3.75	.88	เห็นด้วย
3.5 ประชาชนที่เป็นเจ้าของข้อมูล	4.09	.92	เห็นด้วย

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในประเด็นที่ว่าบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์เป็นบัตรที่ปลอมได้ง่าย อยู่ในระดับ เห็นด้วย ส่วนประเด็นควรมีผู้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ความคิดเห็นอยู่ในระดับ เห็นด้วยอย่างยิ่ง และกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในระดับ เห็นด้วยอย่างยิ่งที่ให้กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

ตาราง 24 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ ของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของ ข้อมูลของกลุ่มประชาชน

ประเด็น	ความเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1. บัณฑิตประจำตัวประชาชนเป็นบัณฑิตที่สามารถปลอมได้ง่าย	3.92	.90	เห็นด้วย
2. ควรมีผู้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล	4.28	.81	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3. ควรให้ใครเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล			
3.1 กระทรวงมหาดไทย	4.06	.88	เห็นด้วย
3.2 สำนักทะเบียนที่เกี่ยวข้องกับการทำบัตรประชาชน	4.13	.79	เห็นด้วย
3.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น	4.09	.75	เห็นด้วย
3.4 กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	3.75	.78	เห็นด้วย
3.5 ประชาชนที่เป็นเจ้าของข้อมูล	3.86	.91	เห็นด้วย

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในประเด็นที่ว่าบัณฑิตประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ เป็นบัณฑิตปลอมได้ง่าย อยู่ในระดับ เห็นด้วย ส่วนประเด็นควรมีผู้ตรวจสอบความถูกต้องของ ข้อมูล ความคิดเห็นอยู่ในระดับ เห็นด้วยอย่างยิ่ง และกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย ให้กระทรวงมหาดไทย สำนักทะเบียนที่เกี่ยวข้องกับการทำบัตรประจำตัวประชาชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ประชาชนที่เป็นเจ้าของ ข้อมูล เป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

4. การใช้และการเปิดเผยข้อมูล

ตาราง 25 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ ของความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้และการเปิดเผยข้อมูลของกลุ่มเจ้าหน้าที่

ประเด็น	ความเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1. ในปัจจุบันมีเจ้าหน้าที่ของรัฐบางคนลักลอบนำข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนผู้มาติดต่อไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต	3.70	.92	เห็นด้วย
2. ในปัจจุบันมีบริษัทเอกชนบางแห่งลักลอบนำข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต	4.07	.75	เห็นด้วย
3. ในปัจจุบันมีการซื้อขายข้อมูลส่วนบุคคล	3.82	.89	เห็นด้วย
4. ใครมีสิทธิเรียกดูข้อมูลที่จัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์			
4.1 สำนักทะเบียนที่เกี่ยวข้องกับการทำบัตรประชาชน	4.41	.70	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4.2 กระทรวงมหาดไทย	4.21	.79	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น	4.19	.74	เห็นด้วย
4.4 ประชาชนที่เป็นเจ้าของข้อมูล	4.21	.88	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4.5 พนักงานสอบสวน	3.97	.85	เห็นด้วย
4.6 ศาล	3.85	.98	เห็นด้วย
4.7 ใครก็ได้ที่ยื่นคำขอ	2.39	1.30	ไม่เห็นด้วย
5. ใครมีสิทธิอนุญาตให้มีการเปิดเผยข้อมูล			
5.1 เจ้าของข้อมูลแต่เพียงผู้เดียว	4.04	1.11	เห็นด้วย
5.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น	3.68	1.08	เห็นด้วย
5.3 กระทรวงมหาดไทย	3.80	.98	เห็นด้วย
5.4 ศาล	3.68	1.12	เห็นด้วย
6. การอนุญาตให้มีการเปิดเผยข้อมูลทำโดย			
6.1 เป็นลายลักษณ์อักษร	4.48	.67	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
6.2 ด้วยวาจาต่อหน้าพยาน	2.87	1.12	ไม่แน่ใจ
7. ข้อยกเว้นในการเปิดเผยข้อมูล			
7.1 เพื่อการสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ	4.21	.79	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
7.2 ตามคำสั่งศาล	4.34	.61	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
7.3 เพื่อการรักษาพยาบาลเจ้าของข้อมูล	4.14	.76	เห็นด้วย
7.4 เพื่อการวิจัยโดยไม่ระบุว่าเป็นข้อมูลของใคร	3.17	1.28	ไม่แน่ใจ

ประเด็นที่ว่าปัจจุบันมีมีเจ้าหน้าที่ของรัฐบางคนลักลอบนำข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนผู้มาติดต่อไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย เช่นเดียวกับประเด็นในปัจจุบันมีบริษัทเอกชนบางแห่งลักลอบนำข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต และในปัจจุบันมีการซื้อขายข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนประเด็นใครมีสิทธิเรียกดูข้อมูลที่จัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์นั้น กลุ่มตัวอย่าง เห็นด้วยอย่างยิ่งที่ให้นานักทะเบียนที่เกี่ยวข้องกับการทำบัตร กระทรวงมหาดไทย และเจ้าของข้อมูลมีสิทธิเรียกดูข้อมูลที่จัดเก็บในบัตรฯ ส่วนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น พนักงานสอบสวน และศาล กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ เห็นด้วย ในการมีสิทธิเรียกดูข้อมูลที่จัดเก็บในบัตรฯ แต่กลุ่มตัวอย่างไม่เห็นด้วยที่จะให้ใครก็ได้ที่ยื่นคำขอมีสิทธิเรียกดูข้อมูลที่จัดเก็บในบัตรฯ ประเด็นต่อมาคือเรื่องใครมีสิทธิอนุญาตให้มีการเปิดเผยข้อมูล กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเดียวกันคือ เห็นด้วยที่จะให้เจ้าของข้อมูล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น กระทรวงมหาดไทย และศาล มีสิทธิอนุญาตให้มีการเปิดเผยข้อมูล และในการอนุญาตให้มีการเปิดเผยข้อมูลกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอย่างยิ่งให้ทำเป็นลายลักษณ์อักษร แต่ไม่แน่ใจในการอนุญาตให้มีการเปิดเผยข้อมูลด้วยวาจาต่อหน้าพยาน ส่วนข้อยกเว้นในการเปิดเผยข้อมูล กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอย่างยิ่งสำหรับข้อยกเว้นในการเปิดเผยข้อมูลเพื่อการสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และตามคำสั่งศาล และเห็นด้วยสำหรับการรักษาพยาบาลของเจ้าของข้อมูล แต่ไม่แน่ใจในหัวข้อเพื่อการศึกษาวิจัยโดยไม่ระบุว่าเป็นข้อมูลของใคร

ตาราง 26 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ ของความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้และการเปิดเผยข้อมูลของกลุ่มประชาชน

ประเด็น	ความเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1. ในปัจจุบันมีเจ้าหน้าที่ของรัฐบางคนลักลอบนำข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนผู้มาติดต่อไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต	3.73	1.11	เห็นด้วย
2. ในปัจจุบันมีบริษัทเอกชนบางแห่งลักลอบนำข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต	3.68	1.11	เห็นด้วย
3. ในปัจจุบันมีการซื้อขายข้อมูลส่วนบุคคล	3.49	1.05	เห็นด้วย

ตาราง 26 (ต่อ)

ประเด็น	ความเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
4. ใครมีสิทธิเรียกดูข้อมูลที่จัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์			
4.1 สำนักทะเบียนที่เกี่ยวข้องกับการทำบัตรประชาชน	4.18	.79	เห็นด้วย
4.2 กระทรวงมหาดไทย	3.95	.73	เห็นด้วย
4.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น	4.04	.73	เห็นด้วย
4.4 ประชาชนที่เป็นเจ้าของข้อมูล	4.09	.79	เห็นด้วย
4.5 พนักงานสอบสวน	3.82	.86	เห็นด้วย
4.6 ศาล	3.78	.89	เห็นด้วย
4.7 ใครก็ได้ที่ยื่นคำขอ	2.40	1.03	ไม่เห็นด้วย
5. ใครมีสิทธิอนุญาตให้มีการเปิดเผยข้อมูล			
5.1 เจ้าของข้อมูลแต่เพียงผู้เดียว	4.28	.83	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
5.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น	3.41	.99	เห็นด้วย
5.3 กระทรวงมหาดไทย	3.56	1.02	เห็นด้วย
5.4 ศาล	3.67	.96	เห็นด้วย
6. การอนุญาตให้มีการเปิดเผยข้อมูลทำโดย			
6.1 เป็นลายลักษณ์อักษร	4.37	.76	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
6.2 ด้วยวาจาต่อหน้าพยาน	3.21	1.24	ไม่แน่ใจ
7. ข้อยกเว้นในการเปิดเผยข้อมูล			
7.1 เพื่อการสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ	4.03	.81	เห็นด้วย
7.2 ตามคำสั่งศาล	4.02	.77	เห็นด้วย
7.3 เพื่อการรักษาพยาบาลเจ้าของข้อมูล	3.93	.82	เห็นด้วย
7.4 เพื่อการศึกษาวิจัยโดยไม่ระบุว่าเป็นข้อมูลของใคร	3.38	.98	ไม่แน่ใจ

ประเด็นที่ว่าปัจจุบันมีมีเจ้าหน้าที่ของรัฐบางคนลักลอบนำข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนผู้มาติดต่อไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย เช่นเดียวกับประเด็นในปัจจุบันมีบริษัทเอกชนบางแห่งลักลอบนำข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต และในปัจจุบันมีการซื้อขายข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนประเด็นใครมีสิทธิเรียกดูข้อมูลที่จัดเก็บ

ในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์นั้น กลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยให้
 สำนักทะเบียนที่เกี่ยวข้องกับการทำบัตร กระทรวงมหาดไทย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น
 ประชาชนที่เป็นเจ้าของข้อมูล พนักงานสอบสวน และศาล มีสิทธิเรียกดูข้อมูลที่จัดเก็บในบัตร
 ประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ แต่กลุ่มตัวอย่างไม่เห็นด้วย ที่ให้ใครก็ได้ที่ยื่นคำขอมีสิทธิ
 เรียกดูข้อมูลที่จัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ ประเด็นต่อมาคือเรื่องใครมีสิทธิ
 อนุญาตให้มีการเปิดเผยข้อมูล กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งให้เจ้าของ
 ข้อมูลแต่เพียงผู้เดียวมีสิทธิอนุญาตให้มีการเปิดเผยข้อมูล และมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยให้
 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น กระทรวงมหาดไทย และศาล มีสิทธิอนุญาตให้มีการเปิดเผย
 ข้อมูล และในการอนุญาตให้มีการเปิดเผยข้อมูลกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอย่างยิ่งให้ทำเป็นลายลักษณ์
 อักษร แต่ไม่แน่ใจในการอนุญาตให้มีการเปิดเผยข้อมูลด้วยวาจาต่อหน้าพยาน ส่วนช้อยกเว้นใน
 การเปิดเผยข้อมูล กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยสำหรับช้อยกเว้นในการเปิดเผยข้อมูลเพื่อการสอบสวน
 ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ตามคำสั่งศาล และสำหรับการรักษาพยาบาลของเจ้าของข้อมูล แต่มีความ
 คิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจในหัวข้อเพื่อการศึกษาวิจัยโดยไม่ระบุว่าเป็นข้อมูลของใคร

5. สิทธิของเจ้าของข้อมูล

ตาราง 27 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ ของความคิดเห็นเกี่ยวกับสิทธิของ
 เจ้าของข้อมูลของกลุ่มเจ้าหน้าที่

ประเด็น	ความเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1. ในปัจจุบันมีการให้ความสำคัญกับเรื่องสิทธิ ส่วนบุคคลมากขึ้น	4.04	.80	เห็นด้วย
2. ในปัจจุบันมีการฟ้องร้องเรื่องการละเมิด ข้อมูลส่วนบุคคลมากขึ้น	3.95	.73	เห็นด้วย
3. เจ้าของข้อมูลควรมีสิทธิ ดังต่อไปนี้			
3.1 มีสิทธิเลือกข้อมูลที่จัดเก็บในบัตรฯ	4.12	.81	เห็นด้วย
3.2 มีสิทธิขอให้แก้ไข เพิ่มเติม ลบ หรือ ทำลายข้อมูลที่จัดเก็บ	3.75	1.11	เห็นด้วย
3.3 มีสิทธิฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย	4.04	.86	เห็นด้วย
3.4 มีสิทธิได้รับคำชี้แจงจากหน่วยงานที่ เก็บรวบรวมข้อมูล	4.21	.57	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.5 มีสิทธิขอสำเนารายละเอียดข้อมูลที่ จัดเก็บ	4.14	.79	เห็นด้วย

กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในประเด็นในปัจจุบันมีการให้ความสำคัญกับเรื่องสิทธิส่วนบุคคลมากขึ้น และประเด็นในปัจจุบันมีการฟ้องร้องเรื่องการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลมากขึ้น ส่วนประเด็นสิทธิของเจ้าของข้อมูลนั้น กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอย่างยิ่งให้เจ้าของข้อมูลมีสิทธิได้รับคำชี้แจงจากหน่วยงานที่เก็บรวบรวมข้อมูล และเห็นด้วยให้มีสิทธิเลือกข้อมูลที่จัดเก็บในบัตรฯ มีสิทธิขอให้แก้ไข เพิ่มเติม ลบหรือทำลายข้อมูลที่จัดเก็บ มีสิทธิฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย และมีสิทธิขอสำเนารายละเอียดข้อมูลที่จัดเก็บ

ตาราง 28 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ ของความคิดเห็นเกี่ยวกับสิทธิของเจ้าของข้อมูลของกลุ่มประชาชน

ประเด็น	ความเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1. ในปัจจุบันมีการให้ความสำคัญกับเรื่องสิทธิส่วนบุคคลมากขึ้น	4.17	.80	เห็นด้วย
2. ในปัจจุบันมีการฟ้องร้องเรื่องการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลมากขึ้น	3.95	.79	เห็นด้วย
3. เจ้าของข้อมูลควรมีสิทธิ ดังต่อไปนี้			
3.1 มีสิทธิเลือกข้อมูลที่จัดเก็บในบัตรฯ	4.19	.80	เห็นด้วย
3.2 มีสิทธิขอให้แก้ไข เพิ่มเติม ลบ หรือทำลายข้อมูลที่จัดเก็บ	3.98	.94	เห็นด้วย
3.3 มีสิทธิฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย	4.07	.76	เห็นด้วย
3.4 มีสิทธิได้รับคำชี้แจงจากหน่วยงานที่เก็บรวบรวมข้อมูล	4.23	.75	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.5 มีสิทธิขอสำเนารายละเอียดข้อมูลที่จัดเก็บ	4.11	.70	เห็นด้วย

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยในประเด็นในปัจจุบันมีการให้ความสำคัญกับเรื่องสิทธิส่วนบุคคลมากขึ้น และประเด็นในปัจจุบันมีการฟ้องร้องเรื่องการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลมากขึ้น ส่วนประเด็นสิทธิของเจ้าของข้อมูลนั้น กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอย่างยิ่งให้เจ้าของข้อมูลมีสิทธิได้รับคำชี้แจงจากหน่วยงานที่เก็บรวบรวมข้อมูล และเห็นด้วยให้มีสิทธิเลือกข้อมูลที่จัดเก็บในบัตรฯ มีสิทธิขอให้แก้ไข เพิ่มเติม ลบหรือทำลายข้อมูลที่จัดเก็บ มีสิทธิฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย และมีสิทธิขอสำเนารายละเอียดข้อมูลที่จัดเก็บ

6. ความปลอดภัยของข้อมูล

ตาราง 29 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ ของความคิดเห็นเกี่ยวกับความปลอดภัยของข้อมูลของกลุ่มเจ้าหน้าที่

ประเด็น	ความเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1. หน่วยงานใดต่อไปนี้เป็นผู้ดูแลเรื่องความปลอดภัยของข้อมูลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์			
1.1 กระทรวงมหาดไทย	4.43	.70	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1.2 กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศฯ	3.97	1.01	เห็นด้วย
1.3 ศาล	4.82	1.07	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1.4 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	3.53	.95	เห็นด้วย
2. การเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลต้องมีการใช้รหัสลับ	4.39	.70	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3. ในการเข้าถึงข้อมูลต้องมีคำยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าของข้อมูล	4.27	.85	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4. ห้ามมีการโอนข้อมูลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ไปต่างประเทศ	4.14	.90	เห็นด้วย
5. ผู้กระทำความผิดในการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลต้องรับผิดชอบทางอาญสถานเดียว	3.82	.97	เห็นด้วย
6. ผู้กระทำความผิดในการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลต้องรับผิดชอบทางแพ่งสถานเดียว	3.85	.93	เห็นด้วย
7. ผู้กระทำความผิดในการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลต้องรับผิดชอบทั้งในทางแพ่งและทางอาญา	4.21	.92	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
8. ควรมีการตั้งคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์	4.12	.87	เห็นด้วย
9. ถ้าควรมีการตั้งคณะกรรมการตามข้อ 8. คณะกรรมการควร			
9.1 ไม่ขึ้นตรงต่อใคร	3.48	1.14	เห็นด้วย
9.2 สังกัดกระทรวงมหาดไทย	4.82	.83	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
9.3 กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศฯ	3.46	.86	เห็นด้วย

ในประเด็นหน่วยงานใดควรเป็นผู้ดูแลเรื่องความปลอดภัยของข้อมูลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งให้กระทรวงมหาดไทยและศาลเป็นผู้ดูแลเรื่องความปลอดภัย ส่วนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย ในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลต้องมีการใช้รหัสลับ กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งในการเข้าถึงข้อมูลต้องมีคำยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าของข้อมูลกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย ส่วนผู้กระทำความผิดในการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งให้รับผิดชอบทั้งทางแพ่งและทางอาญา กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยให้มีการตั้งคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ และมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งให้คณะกรรมการฯ สังกัดกระทรวงมหาดไทย

ตาราง 30 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ ของความคิดเห็นเกี่ยวกับความปลอดภัยของข้อมูลของกลุ่มประชาชน

ประเด็น	ความเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1. หน่วยงานใดต่อไปนี้เป็นผู้ดูแลเรื่องความปลอดภัยของข้อมูลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์			
1.1 กระทรวงมหาดไทย	4.24	.79	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1.2 กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศฯ	3.82	.75	เห็นด้วย
1.3 ศาล	3.61	.88	เห็นด้วย
1.4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3.69	.90	เห็นด้วย
2. การเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลต้องมีการใช้รหัสลับ	4.17	.78	เห็นด้วย
3. ในการเข้าถึงข้อมูลต้องมีคำยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าของข้อมูล	4.15	.78	เห็นด้วย
4. ห้ามมีการโอนข้อมูลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ไปต่างประเทศ	3.85	.83	เห็นด้วย
5. ผู้กระทำความผิดในการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลต้องรับผิดชอบทางอาญาสถานเดียว	3.71	.86	เห็นด้วย

ตาราง 30 (ต่อ)

ประเด็น	ความเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
6. ผู้กระทำความผิดในการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลต้องรับผิดชอบทางแพ่งสถานเดียว	3.52	.93	เห็นด้วย
7. ผู้กระทำความผิดในการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลต้องรับผิดชอบทั้งในทางแพ่งและทางอาญา	4.21	.80	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
8. ควรมีการตั้งคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์	4.08	.77	เห็นด้วย
9. ถ้าควรมีการตั้งคณะกรรมการตามข้อ 8.			
คณะกรรมการควร			
9.1 ไม่ขึ้นตรงต่อใคร	3.92	.97	เห็นด้วย
9.2 สังกัดกระทรวงมหาดไทย	3.82	.77	เห็นด้วย
9.3 กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศฯ	3.68	.80	เห็นด้วย

ในประเด็นหน่วยงานใดควรเป็นผู้ดูแลเรื่องความปลอดภัยของข้อมูลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งให้กระทรวงมหาดไทยและศาลเป็นผู้ดูแลเรื่องความปลอดภัย ส่วนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย ในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลต้องมีการใช้รหัสลับ กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย ในการเข้าถึงข้อมูลต้องมีคำยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าของข้อมูลกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย ส่วนผู้กระทำความผิดในการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งให้รับผิดชอบทั้งทางแพ่งและทางอาญา กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยให้มีการตั้งคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ และมีความคิดเห็นในระดับเดียวกันคือ เห็นด้วย ไม่ว่าคณะกรรมการจะอยู่ในรูปแบบไม่ขึ้นตรงต่อใคร หรือสังกัดกระทรวงมหาดไทย หรือสังกัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ตาราง 31 แสดงผลการวิเคราะห์เมื่อเปรียบเทียบสถานะของกลุ่มตัวอย่างกับความคิดเห็นเกี่ยวกับ
สาระของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ด้านโครงสร้างของข้อมูล

ตัวแปร	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t-test	Sig.
1. ข้อมูลใดควรจัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์					
1.1 สัญชาติ					
1.1.1 เจ้าหน้าที่	41	4.44	.71	-.522	.602
1.1.2 ประชาชน	394	4.49	.64		
1.2 หมู่อโลหิต					
1.2.1 เจ้าหน้าที่	41	4.32	.91	.191	.850
1.2.2 ประชาชน	394	4.28	.65		
1.3 ข้อมูลลายนิ้วมือ					
1.3.1 เจ้าหน้าที่	41	4.41	.77	1.371	.171
1.3.2 ประชาชน	394	4.22	.82		
1.4 เชื้อชาติ					
1.4.1 เจ้าหน้าที่	41	4.17	.83	-1.136	.256
1.4.2 ประชาชน	394	4.30	.72		
1.5 ศาสนา ลัทธิ					
1.5.1 เจ้าหน้าที่	41	4.24	.86	-.163	.870
1.5.2 ประชาชน	394	4.26	.73		
1.6 ประวัติอาชญากรรมร้ายแรง					
1.6.1 เจ้าหน้าที่	41	3.68	1.25	6.238	.000*
1.6.2 ประชาชน	394	2.46	1.18		
1.7 ประวัติการเป็นโรคร้ายแรง					
1.7.1 เจ้าหน้าที่	41	3.34	1.30	4.482	.000*
1.7.2 ประชาชน	394	2.47	1.16		
1.8 ข้อมูลประกันสังคม					
1.8.1 เจ้าหน้าที่	41	4.02	1.08	-.595	.552
1.8.2 ประชาชน	394	4.10	.81		

ตาราง 31 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t-test	Sig.
1.9 ข้อมูลการเสียภาษีอากร					
1.1.1 เจ้าหน้าที่	41	4.19	.93	1.627	.104
1.1.2 ประชาชน	394	3.95	.88		
1.10 หนังสือเดินทาง (พาสพอร์ท)					
1.2.1 เจ้าหน้าที่	41	4.15	1.08	.986	.325
1.2.2 ประชาชน	394	3.99	.91		
1.11 บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ					
1.3.1 เจ้าหน้าที่	41	4.17	1.07	2.259	.024*
1.3.2 ประชาชน	394	3.81	.94		
1.12 ใบอนุญาตขับรถ					
1.4.1 เจ้าหน้าที่	41	4.22	.99	1.462	.145
1.4.2 ประชาชน	394	4.00	.87		
1.13 บัตรเครดิต					
1.5.1 เจ้าหน้าที่	41	3.41	1.28	4.273	.000*
1.5.2 ประชาชน	394	2.60	1.14		
1.14 สถานะทางการเงิน					
1.6.1 เจ้าหน้าที่	41	3.10	1.26	2.429	.019*
1.6.2 ประชาชน	394	2.60	.99		
1.15 เผ่าพันธุ์ พันธุกรรม					
1.7.1 เจ้าหน้าที่	41	3.10	1.24	2.301	.022*
1.7.2 ประชาชน	394	2.67	1.09		
1.16 บัตรเอทีเอ็ม					
1.8.1 เจ้าหน้าที่	41	3.24	1.28	2.355	.019*
1.8.2 ประชาชน	394	2.79	1.13		

ผลการศึกษาด้านโครงสร้างของข้อมูล ข้อ 1 ข้อมูลใดควรจัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ พบว่ากลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันเกี่ยวกับข้อมูลที่ควรจัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ในตัวเลือก ประวัติอาชญากรรม

ร้ายแรง ประวัติการเป็นโรคร้ายแรง บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ บัตรเครดิต สถานะทางการเงิน เผ่าพันธุ์ พันธุกรรม และบัตรเอทีเอ็ม ส่วนตัวเลือกอื่น ๆ กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 32 แสดงผลการวิเคราะห์เมื่อเปรียบเทียบสถานะของกลุ่มตัวอย่างกับความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ด้านวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ตัวแปร	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t-test	Sig.
1. ใครมีหน้าที่ระบุว่าข้อมูลใดควรจัดเก็บหรือไม่ควรจัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์					
1.1 คณะรัฐมนตรี					
1.1.1 เจ้าหน้าที่	41	3.60	1.04	-.445	.656
1.1.2 ประชาชน	394	3.77	2.33		
1.2 กระทรวงมหาดไทย					
1.2.1 เจ้าหน้าที่	41	4.07	.84	1.144	.253
1.2.2 ประชาชน	394	3.92	.80		
1.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น					
1.3.1 เจ้าหน้าที่	41	4.29	.87	2.579	.010*
1.3.2 ประชาชน	394	3.95	.78		
1.4 เจ้าของข้อมูล					
1.4.1 เจ้าหน้าที่	41	4.21	.82	2.210	.028*
1.4.2 ประชาชน	394	3.91	.85		
1.5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น					
1.5.1 เจ้าหน้าที่	41	3.63	.88	.242	.809
1.5.2 ประชาชน	394	3.59	.88		
2. หน่วยงานใดควรเป็นหน่วยงานกลางในการเก็บรวบรวมข้อมูล					
2.1 กระทรวงมหาดไทย					
2.1.1 เจ้าหน้าที่	41	4.36	.76	2.160	.031*
2.1.2 ประชาชน	394	4.07	1.18		
2.2 กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร					
2.2.1 เจ้าหน้าที่	41	3.87	1.02	.640	.523
2.2.2 ประชาชน	394	3.79	.76		
2.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น					
2.3.1 เจ้าหน้าที่	41	3.58	1.02	-.808	.420
2.3.2 ประชาชน	394	3.71	.93		

ตาราง 32 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t-test	Sig.
3. ในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ควรมีการเชื่อมโยงข้อมูลจากหน่วยงานต่อไปหรือไม่					
3.1 กรมสรรพากร					
3.1.1 เจ้าหน้าที่	41	4.46	.63	3.164	.002*
3.1.2 ประชาชน	394	4.05	.80		
3.2 กองหนังสือเดินทาง					
3.2.1 เจ้าหน้าที่	41	4.29	.84	1.778	.076
3.2.2 ประชาชน	394	4.07	.72		
3.3 โรงพยาบาล					
3.3.1 เจ้าหน้าที่	41	4.34	.69	1.916	.056
3.3.2 ประชาชน	394	4.08	.84		
3.4 กรมการขนส่ง					
3.4.1 เจ้าหน้าที่	41	4.31	.84	2.453	.015*
3.4.2 ประชาชน	394	3.94	.93		
3.5 สำนักงานประกันสังคม					
3.5.1 เจ้าหน้าที่	41	4.17	.89	.234	.815
3.5.2 ประชาชน	394	4.13	.80		
3.6 ธนาคารทั้งของรัฐและเอกชน					
3.6.1 เจ้าหน้าที่	41	4.07	1.00	2.461	.014*
3.6.2 ประชาชน	394	3.69	.94		
3.7 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ					
3.7.1 เจ้าหน้าที่	41	4.29	.81	2.350	.019*
3.7.2 ประชาชน	394	3.98	.78		
3.8 ศาล					
3.8.1 เจ้าหน้าที่	41	3.87	1.09	.914	.361
3.8.2 ประชาชน	394	3.74	.85		

ผลการศึกษาด้านวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อ 1 ใครมีหน้าที่ระบุข้อมูลใดควรจัดเก็บหรือไม่ควรจัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ พบว่ากลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่ม

ประชาชนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในตัวเลือกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น และตัวเลือกเจ้าของข้อมูล เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยในตัวเลือกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น พบว่ากลุ่มเจ้าหน้าที่มีค่าเฉลี่ย 4.29 ซึ่งอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนกลุ่มประชาชนมีค่าเฉลี่ย 3.95 ซึ่งอยู่ในระดับเห็นด้วย ส่วนตัวเลือกเจ้าของข้อมูล เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยในตัวเลือกเจ้าของข้อมูล พบว่ากลุ่มเจ้าหน้าที่มีค่าเฉลี่ย 4.21 ซึ่งอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนกลุ่มประชาชนมีค่าเฉลี่ย 3.91 ซึ่งอยู่ในระดับเห็นด้วย ส่วนตัวเลือกอื่นกลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สำหรับข้อ 2 หน่วยงานใดควรเป็นหน่วยงานกลางในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในตัวเลือกกระทรวงมหาดไทย โดยกลุ่มเจ้าหน้าที่มีค่าเฉลี่ย 4.36 ซึ่งอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนกลุ่มประชาชน มีค่าเฉลี่ย 4.07 อยู่ในระดับเห็นด้วย ส่วนตัวเลือกอื่น กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ข้อ 3 ในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ควรมีการเชื่อมโยงข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ (ตามตัวเลือก) หรือไม่ พบว่ากลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในตัวเลือกกรมสรรพากร กรมการขนส่ง ธนาคารทั้งของรัฐและเอกชน และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ส่วนตัวเลือกอื่น กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 33 แสดงผลการวิเคราะห์เมื่อเปรียบเทียบสถานะของกลุ่มตัวอย่างกับความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ด้านคุณภาพของข้อมูล

ตัวแปร	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t-test	Sig.
1. บัตรประจำตัวประชาชน เป็นบัตรที่สามารถปลอมได้ง่าย					
1.1 เจ้าหน้าที่	41	4.02	.76	.772	.443
1.2 ประชาชน	394	3.92	.90		
2. ควรมีผู้ตรวจสอบความถูกต้อง ของข้อมูล					
2.1 เจ้าหน้าที่	41	4.31	.76	.247	.805
2.2 ประชาชน	394	4.28	.81		
3. ควรให้ใครเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล					
3.1 กระทรวงมหาดไทย					
3.1.1 เจ้าหน้าที่	41	4.39	.86	2.250	.025*
3.1.2 ประชาชน	394	4.06	.88		

ตาราง 33 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t-test	Sig.
3.2 สำนักทะเบียนที่เกี่ยวข้อง กับการทำบัตรประชาชน					
3.2.1 เจ้าหน้าที่	41	4.12	.81	-.096	.923
3.2.2 ประชาชน	394	4.13	.79		
3.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น					
3.3.1 เจ้าหน้าที่	41	4.02	.79	-.581	.562
3.3.2 ประชาชน	394	4.09	.75		
3.4 กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร					
2.1.1 เจ้าหน้าที่	41	3.75	.88	.018	.986
2.1.2 ประชาชน	394	3.75	.78		
3.5 ประชาชนที่เป็นเจ้าของข้อมูล					
2.2.1 เจ้าหน้าที่	41	4.09	.92	1.524	.128
2.2.2 ประชาชน	394	3.86	.91		

ผลการศึกษาด้านคุณภาพของข้อมูล ข้อ 1 บัตรประจำตัวประชาชนเป็นบัตรที่สามารถ
 ปลดได้ง่าย พบว่า กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันโดยกลุ่ม
 เจ้าหน้าที่มีค่าเฉลี่ย 4.02 และกลุ่มประชาชนมีค่าเฉลี่ย 3.92 ซึ่งจัดอยู่ในระดับเห็นด้วย ทั้งสองกลุ่ม
 ข้อ 2 ควรมีผู้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นไม่
 แตกต่างกัน ด้วยค่าเฉลี่ย 4.31 และ 4.28 ซึ่งจัดอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ข้อ 3 ควรให้ใครเป็น
 ผู้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นแตกต่างกันใน
 ตัวเลือกกระทรวงมหาดไทย โดยกลุ่มเจ้าหน้าที่มีค่าเฉลี่ย 4.36 ซึ่งจัดอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง
 ส่วนกลุ่มประชาชนมีค่าเฉลี่ย 4.06 ซึ่งจัดอยู่ในระดับเห็นด้วย ส่วนตัวเลือกอื่น กลุ่มเจ้าหน้าที่และ
 กลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 34 แสดงผลการวิเคราะห์เมื่อเปรียบเทียบสถานะของกลุ่มตัวอย่างกับความคิดเห็นเกี่ยวกับ
 สาระของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ด้านการใช้และการเปิดเผยข้อมูล

ตัวแปร	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t-test	Sig.
1. ในปัจจุบันมีเจ้าหน้าที่ของรัฐบางคน ลักลอบนำข้อมูลส่วนบุคคลของผู้มาติดต่อ ไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต					
1.1 เจ้าหน้าที่	41	3.70	.92	-.145	.885
1.2 ประชาชน	394	3.73	1.11		
2. ในปัจจุบันมีบริษัทเอกชนบางแห่ง ลักลอบนำข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้า ไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต					
2.1 เจ้าหน้าที่	41	4.07	.75	2.989	.004*
2.2 ประชาชน	394	3.68	1.11		
3. ในปัจจุบันมีการซื้อขายข้อมูลส่วนบุคคล					
3.1 เจ้าหน้าที่	41	3.82	.89	1.944	.053
3.2 ประชาชน	394	3.49	1.05		
4. ใครมีสิทธิเรียกดูข้อมูลที่จัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบเบ็ดเสร็จ					
4.1 สำนักทะเบียนที่เกี่ยวข้อง กับการทำบัตรประชาชน					
4.1.1 เจ้าหน้าที่	41	4.41	.70	1.757	.080
4.1.2 ประชาชน	394	4.18	.79		
4.2 กระทรวงมหาดไทย					
4.2.1 เจ้าหน้าที่	41	4.21	.79	2.162	.031*
4.2.2 ประชาชน	394	3.95	.73		
4.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น					
4.3.1 เจ้าหน้าที่	41	4.19	.74	1.253	.211
4.3.2 ประชาชน	394	4.04	.73		

ตาราง 34 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t-test	Sig.
4.4 ประชาชนที่เป็นเจ้าของข้อมูล					
4.4.1 เจ้าหน้าที่	41	4.21	.88	.954	.340
4.4.2 ประชาชน	394	4.09	.79		
4.5 พนักงานสอบสวน					
4.5.1 เจ้าหน้าที่	41	3.97	.85	1.086	.278
4.5.2 ประชาชน	394	3.82	.86		
4.6 ศาล					
4.6.1 เจ้าหน้าที่	41	3.85	.98	.485	.628
4.6.2 ประชาชน	394	3.78	.89		
4.7 ใครก็ได้ที่ยื่นคำขอ					
4.7.1 เจ้าหน้าที่	41	2.39	1.30	-.051	.959
4.7.2 ประชาชน	394	2.40	1.03		
5. ใครมีสิทธิอนุญาตให้มีการเปิดเผยข้อมูล					
5.1 เจ้าของข้อมูลแต่เพียงผู้เดียว					
5.1.1 เจ้าหน้าที่	41	4.04	1.11	-1.687	.092
5.2.2 ประชาชน	394	4.28	.83		
5.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น					
5.2.1 เจ้าหน้าที่	41	3.68	1.08	1.603	.110
5.2.2 ประชาชน	394	3.41	.99		
5.3 กระทรวงมหาดไทย					
5.3.1 เจ้าหน้าที่	41	3.80	.98	1.408	.160
5.3.2 ประชาชน	394	3.56	1.02		
5.4 ศาล					
5.4.1 เจ้าหน้าที่	41	3.68	1.12	.080	.937
5.4.2 ประชาชน	394	3.67	.96		

ตาราง 34 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t-test	Sig.
6. การอนุญาตให้มีการเปิดเผยข้อมูลทำโดย					
6.1 เป็นลายลักษณ์อักษร					
6.1.1 เจ้าหน้าที่	41	4.48	.67	.919	.358
6.1.2 ประชาชน	394	4.37	.76		
6.2 ด้วยวาจาต่อหน้าพยาน					
6.2.1 เจ้าหน้าที่	41	2.87	1.12	-1.642	.101
6.2.2 ประชาชน	394	3.21	1.24		
7. ข้อยกเว้นในการเปิดเผยข้อมูล					
7.1 เพื่อการสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ					
7.1.1 เจ้าหน้าที่	41	4.21	.79	1.367	.172
7.2.2 ประชาชน	394	4.03	.81		
7.2 ตามคำสั่งศาล					
7.2.1 เจ้าหน้าที่	41	4.34	.61	2.555	.011*
7.2.2 ประชาชน	394	4.02	.77		
7.3 เพื่อการรักษาพยาบาลเจ้าของข้อมูล					
7.3.1 เจ้าหน้าที่	41	4.14	.76	1.561	.119
7.3.2 ประชาชน	394	3.93	.82		
7.4 เพื่อการศึกษาวิจัยโดยไม่ระบุว่าเป็นข้อมูลของใคร					
7.4.1 เจ้าหน้าที่	41	3.17	1.28	-1.042	.303
7.4.2 ประชาชน	394	3.38	.98		

ผลการศึกษาด้านการใช้และการเปิดเผยข้อมูล ข้อ 1 ในปัจจุบันมีเจ้าหน้าที่ของรัฐบางคน ลักลอบนำข้อมูลส่วนบุคคลของผู้มาติดต่อไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ด้วยค่าเฉลี่ย 3.70 และ 3.73 ซึ่งอยู่ในระดับเห็นด้วย ข้อ 2 ในปัจจุบัน มีบริษัทเอกชนบางแห่งลักลอบนำข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตกลุ่ม เจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ข้อ 3 ในปัจจุบันมีการซื้อขายข้อมูลส่วนบุคคล กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันซึ่งจัดอยู่ในระดับเห็นด้วย ด้วยค่าเฉลี่ย 3.82 และ 3.49 ข้อ 4 ใครมีสิทธิเรียกดูข้อมูลส่วนบุคคลที่จัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชน มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในตัวเลือก

กระทรวงมหาดไทย โดยกลุ่มเจ้าหน้าที่ที่มีค่าเฉลี่ย 4.21 ซึ่งจัดอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนกลุ่มประชาชนมีค่าเฉลี่ย 3.95 ซึ่งจัดอยู่ในระดับ เห็นด้วย ส่วนตัวเลือกอื่นกลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ข้อ 5 ใครมีสิทธิอนุญาตให้มีการเปิดเผยข้อมูลกลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในทุกตัวเลือก ข้อ 6 การอนุญาตให้มีการเปิดเผยข้อมูลทำได้โดยวิธีใด กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในทุกตัวเลือก ข้อ 7 ข้อยกเว้นในการเปิดเผยข้อมูล กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นแตกต่างกันในตัวเลือกตามคำสั่งศาลโดยกลุ่มเจ้าหน้าที่ที่มีค่าเฉลี่ย 4.34 ซึ่งจัดอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนกลุ่มประชาชนมีค่าเฉลี่ย 4.02 ซึ่งจัดอยู่ในระดับ เห็นด้วย ส่วนตัวเลือกอื่นกลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 35 แสดงผลการวิเคราะห์เมื่อเปรียบเทียบสถานะของกลุ่มตัวอย่างกับความคิดเห็นเกี่ยวกับ
สาระของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ด้านสิทธิของเจ้าของข้อมูล

ตัวแปร	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t-test	Sig.
1. ในปัจจุบันมีการให้ความสำคัญเรื่องสิทธิส่วนบุคคลมากขึ้น					
1.1 เจ้าหน้าที่	41	4.04	.80	-.938	.349
1.2 ประชาชน	394	4.17	.80		
2. ในปัจจุบันมีการฟ้องร้องเรื่องการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลมากขึ้น					
2.1 เจ้าหน้าที่	41	3.95	.73	-.043	.965
2.2 ประชาชน	394	3.95	.79		
3. เจ้าของข้อมูลควรมีสิทธิดังต่อไปนี้					
3.1 มีสิทธิเลือกข้อมูลที่จัดเก็บในบัตรฯ					
3.1.1 เจ้าหน้าที่	41	4.12	.81	-.536	.592
3.1.2 ประชาชน	394	4.19	.80		
3.2 มีสิทธิขอให้แก้ไข เพิ่มเติม ลบ หรือทำลายข้อมูลที่จัดเก็บ					
3.2.1 เจ้าหน้าที่	41	3.75	1.11	-1.197	.201
3.2.2 ประชาชน	394	3.98	.94		

ตาราง 35 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t-test	Sig.
3.3 มีสิทธิฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย					
3.3.1 เจ้าหน้าที่	41	4.04	.86	-.235	.814
3.3.2 ประชาชน	394	4.07	.76		
3.4 มีสิทธิได้รับคำชี้แจงจาก หน่วยงานที่เก็บรวบรวมข้อมูล					
3.4.1 เจ้าหน้าที่	41	4.21	.57	-.118	.905
3.4.2 ประชาชน	394	4.23	.75		
3.5 มีสิทธิขอสำเนารายละเอียดข้อมูลที่จัดเก็บ					
3.5.1 เจ้าหน้าที่	41	4.14	.79	.230	.818
3.5.2 ประชาชน	394	4.11	.70		

ผลการศึกษาด้านสิทธิของเจ้าของข้อมูล กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในทุกข้อและทุกตัวเลือก

ตาราง 36 แสดงผลการวิเคราะห์เมื่อเปรียบเทียบสถานะของกลุ่มตัวอย่างกับความคิดเห็นเกี่ยวกับ
สาระของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ด้านความปลอดภัยของข้อมูล

ตัวแปร	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t-test	Sig.
1. หน่วยงานใดต่อไปนี้เป็นผู้ดูแลเรื่องความปลอดภัยของข้อมูลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์					
1.1 กระทรวงมหาดไทย					
1.1.1 เจ้าหน้าที่	41	4.43	.70	1.517	.130
1.1.2 ประชาชน	394	4.24	.79		
1.2 กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศฯ					
1.2.1 เจ้าหน้าที่	41	3.97	1.01	.896	.375
1.2.2 ประชาชน	394	3.82	.75		
1.3 ศาล					
1.3.1 เจ้าหน้าที่	41	4.82	1.07	1.002	.322
1.3.2 ประชาชน	394	3.61	.88		

ตาราง 36 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t-test	Sig.
2. การเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลต้องมีการใช้รหัสลับ					
2.1 เจ้าหน้าที่	41	4.39	.70	-1.068	.286
2.2 ประชาชน	394	4.17	.78		
3. ในการเข้าถึงข้อมูลต้องมีคำยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าของข้อมูล					
3.1 เจ้าหน้าที่	41	4.27	.85	1.721	.086
3.2 ประชาชน	394	4.15	.78		
4. ห้ามมีการโอนข้อมูลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ไปต่างประเทศ					
4.1 เจ้าหน้าที่	41	4.14	.90	2.142	.033*
4.2 ประชาชน	394	3.85	.83		
5. ผู้กระทำความผิดในการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลต้องรับผิดชอบทางอาญาสถานเดียว					
5.1 เจ้าหน้าที่	41	3.82	.97	.829	.407
5.2 ประชาชน	394	3.71	.86		
6. ผู้กระทำความผิดในการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลต้องรับผิดชอบทางแพ่งสถานเดียว					
6.1 เจ้าหน้าที่	41	3.85	.93	2.143	.033*
6.2 ประชาชน	394	3.52	.93		
7. ผู้กระทำความผิดในการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่งและทางอาญา					
7.1 เจ้าหน้าที่	41	4.21	.92	-1.080	.281
7.2 ประชาชน	394	4.21	.80		
8. ควรมีการตั้งคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์					
8.1 เจ้าหน้าที่	41	4.12	.87	2.79	.781
8.2 ประชาชน	394	4.08	.77		

ตาราง 36 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t-test	Sig.
9. ถ้าควรมีการตั้งคณะกรรมการตามข้อ 8 . คณะกรรมการควร					
9.1 ไม่ขึ้นตรงต่อใคร					
9.1.1 เจ้าหน้าที่	41	3.48	1.14	-2.342	.024*
9.1.2 ประชาชน	394	3.92	.97		
9.2 สังกัดกระทรวงมหาดไทย					
9.2.1 เจ้าหน้าที่	41	4.82	.83	-.005	.996
9.2.2 ประชาชน	394	3.82	.77		
9.3 สังกัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศฯ					
9.3.1 เจ้าหน้าที่	41	3.46	.86	-1.632	.104
9.3.2 ประชาชน	394	3.68	.80		

ผลการศึกษาด้านความปลอดภัยของข้อมูล ข้อ 1 หน่วยงานใดควรเป็นผู้ดูแลเรื่องความปลอดภัยของข้อมูลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในทุกตัวเลือก ข้อ 2 การเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลต้องมีการใช้รหัสลับ กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ข้อ 3 ในการเข้าถึงข้อมูลต้องได้รับคำยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าของข้อมูล กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ข้อ 4 ห้ามมีการโอนข้อมูลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ไปต่างประเทศ กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ข้อ 5 ผู้กระทำความผิดในการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลต้องรับผิดชอบทางอาญาสถานเดียว กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ข้อ 6 ผู้กระทำความผิดในการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลต้องรับผิดชอบทางแพ่งสถานเดียว กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ข้อ 7 ผู้กระทำความผิดในการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลต้องรับผิดชอบทั้งทางอาญาและทางแพ่งกลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ข้อ 8 ควรมีการตั้งคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ข้อ 9 ถ้ามีการตั้งคณะกรรมการควรอยู่ในรูปแบบใด กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในตัวเลือกไม่ขึ้นตรงต่อใคร ส่วนตัวเลือกอื่นกลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย

คำถามการวิจัย

สาระของนโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบ
อเนกประสงค์ควรเป็นอย่างไร

ผลของการวิจัย

กลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในฝ่ายทะเบียน สังกัดสำนักงานเขต และกลุ่มประชาชนมีความ
คิดเห็นเกี่ยวกับ สาระของนโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบ
อเนกประสงค์ สามารถอธิบายได้ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างของข้อมูล

ด้านโครงสร้างของข้อมูล กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นแตกต่างกัน
ในเรื่องข้อมูลที่ควรจัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ ในตัวเลือกประวัติอาชญากรรม
ร้ายแรง ประวัติการเป็นโรคร้ายแรง กลุ่มเจ้าหน้าที่เห็นด้วยที่จะให้จัดเก็บประวัติอาชญากรรม
ร้ายแรงในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ แต่กลุ่มประชาชนไม่เห็นด้วย ส่วนประวัติการ
เป็นโรคร้ายแรง กลุ่มเจ้าหน้าที่ไม่แน่ใจว่าควรจัดเก็บข้อมูลนี้ลงในบัตรหรือไม่ แต่กลุ่มประชาชน
เห็นว่าไม่ควรจัดเก็บ นอกจากนี้ยังมีตัวเลือกที่กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นแตกต่าง
กันได้แก่ บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ บัตรเครดิต สถานะทางการเงิน เผ่าพันธุ์ พันธุกรรม
บัตรเอทีเอ็ม โดยค่าเฉลี่ยของกลุ่มเจ้าหน้าที่จะมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าซึ่งมีแนวโน้มในทางเห็นด้วย หรือไม่
แน่ใจ ส่วนค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชาชนมีแนวโน้มไปในทางไม่เห็นด้วย ส่วนตัวเลือกที่กลุ่มเจ้าหน้าที่
และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ได้แก่ สัญชาติ หมู่โลหิต ข้อมูลลายนิ้วมือ เชื้อ
ชาติ ศาสนา ลัทธิ ข้อมูลประกันสังคม ข้อมูลการเสียภาษีอากร หนังสือเดินทาง และใบอนุญาต
ขับรถ

2. ด้านวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ด้านวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความ
คิดเห็นแตกต่างกันในหัวข้อ ผู้ที่มีหน้าที่ในการระบุว่าข้อมูลใดควรจัดเก็บหรือไม่ควรจัดเก็บในบัตร
ประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ โดยในตัวเลือกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้นเป็นผู้ระบุ
กลุ่มเจ้าหน้าที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ใน
ระดับเห็นด้วย สำหรับตัวเลือกให้เจ้าของข้อมูลเป็นผู้ระบุ กลุ่มเจ้าหน้าที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย ส่วนตัวเลือกให้
คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ระบุ นั้น กลุ่มเจ้าหน้าที่

และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน หัวข้อหน่วยงานกลางในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นแตกต่างกันในตัวเลือกกระทรวงมหาดไทย โดยกลุ่มเจ้าหน้าที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ เห็นด้วยอย่างยิ่งให้กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานกลาง แต่กลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย ส่วนตัวเลือกกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และตัวเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สำหรับหัวข้อการเชื่อมโยงข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นแตกต่างกันในตัวเลือกการเชื่อมโยงข้อมูลจากกรมสรรพากร กรมการขนส่ง ธนาคารทั้งของรัฐและเอกชน และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยค่าเฉลี่ยของกลุ่มเจ้าหน้าที่จะสูงกว่าซึ่งมีแนวโน้มอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชาชนมีแนวโน้มอยู่ในระดับเห็นด้วย สำหรับตัวเลือกกองหนังสือเดินทาง โรงพยาบาล สำนักงานประกันสังคม และศาล กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3. ด้านคุณภาพของข้อมูล

ด้านคุณภาพของข้อมูล กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นแตกต่างกันในหัวข้อผู้ที่ควรเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล โดยในตัวเลือกกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลกลุ่มเจ้าหน้าที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย สำหรับตัวเลือกอื่น ๆ กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนหัวข้อบัตรประจำตัวประชาชนเป็นบัตรที่สามารถปลอมได้ง่าย และหัวข้อควรมีผู้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

4. ด้านการใช้และการเปิดเผยข้อมูล

ด้านการใช้และการเปิดเผยข้อมูล กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นแตกต่างกันในหัวข้อ ในปัจจุบันมีบริษัทเอกชนบางแห่งลักลอบนำข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต โดยกลุ่มของเจ้าหน้าที่มีค่าเฉลี่ยที่สูงกว่าของกลุ่มประชาชน หัวข้อผู้มีสิทธิเรียกดูข้อมูลที่จัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ ตัวเลือกกระทรวงมหาดไทยค่าเฉลี่ยของกลุ่มเจ้าหน้าที่อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชาชนอยู่ในระดับเห็นด้วย และหัวข้อขอยกเว้นในการเปิดเผยข้อมูล ตัวเลือกตามคำสั่งศาล ค่าเฉลี่ยของกลุ่มเจ้าหน้าที่อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชาชนอยู่ในระดับเห็นด้วย ส่วนหัวข้อที่กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ได้แก่ หัวข้อในปัจจุบันมีเจ้าหน้าที่ของรัฐบางคนลักลอบนำข้อมูลส่วนบุคคลของผู้นาติดต่อกับไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต หัวข้อในปัจจุบันมีการซื้อขายข้อมูลส่วนบุคคล หัวข้อผู้มีสิทธิอนุญาตให้มีการเปิดเผยข้อมูล และวิธีการอนุญาตให้มีการเปิดเผยข้อมูล

5. ด้านสิทธิของเจ้าของข้อมูล

ด้านสิทธิของเจ้าของข้อมูล กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นในด้านสิทธิของเจ้าของข้อมูลไม่แตกต่างกัน

6. ด้านความปลอดภัยของข้อมูล

ด้านความปลอดภัยของข้อมูล กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นแตกต่างกันในหัวข้อห้ามมีการโอนข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ไปต่างประเทศ โดยกลุ่มของเจ้าหน้าที่จะมีค่าเฉลี่ยที่สูงกว่าของกลุ่มประชาชน หัวข้อการรับผิดชอบของผู้กระทำผิดในการเปิดเผยข้อมูล ค่าเฉลี่ยของกลุ่มเจ้าหน้าที่มีแนวโน้มที่สูงกว่าของกลุ่มประชาชน และหัวข้อการตั้งคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ควรสังกัดหน่วยงานใด ส่วนหัวข้อที่กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันได้แก่ หัวข้อหน่วยงานที่ควรเป็นผู้ดูแลเรื่องความปลอดภัยของข้อมูลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ การเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลต้องมีการใช้รหัสลับ ในการเข้าถึงข้อมูลต้องมีคำยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าของข้อมูล

สมมติฐานของการวิจัย

กลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในฝ่ายทะเบียน สังกัดสำนักงานเขต ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร กับกลุ่มประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์แตกต่างกัน

ผลของการทดสอบสมมติฐาน

กลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในฝ่ายทะเบียน สังกัดสำนักงานเขต ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร กับกลุ่มประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์แตกต่างกันในบางประเด็น

ประเด็นที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในฝ่ายทะเบียน สังกัดสำนักงานเขตในพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นแตกต่างจากประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ได้แก่

1. ด้านโครงสร้างของข้อมูล ในหัวข้อข้อมูลที่ต้องจัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ในตัวเลือก ประวัติอาชญากรรมร้ายแรง ประวัติการเป็นโรคร้ายแรง กลุ่มเจ้าหน้าที่เห็นด้วยที่จะให้จัดเก็บประวัติอาชญากรรมร้ายแรงในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ แต่กลุ่มประชาชนไม่เห็นด้วย ส่วนประวัติการเป็นโรคร้ายแรง กลุ่มเจ้าหน้าที่ไม่แน่ใจว่าควรจัดเก็บข้อมูลนี้ลงในบัตรหรือไม่ แต่กลุ่มประชาชนเห็นว่าไม่ควรจัดเก็บ นอกจากนี้ยังมีตัวเลือกที่กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ได้แก่ บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ บัตรเครดิต สถานะทางการเงิน เผ่าพันธุ์ พันธุกรรม บัตรเอทีเอ็ม

2. ด้านวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นแตกต่างกันในหัวข้อ ผู้ที่มีหน้าที่ในการระบุว่าข้อมูลใดควรจัดเก็บหรือไม่ควรจัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ โดยในตัวเลือกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้นเป็นผู้ระบุ กลุ่มเจ้าหน้าที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย สำหรับตัวเลือกให้เจ้าของข้อมูลเป็นผู้ระบุ กลุ่มเจ้าหน้าที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย

3. ด้านคุณภาพของข้อมูล กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นแตกต่างกันในหัวข้อผู้ที่ควรเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล โดยในตัวเลือกกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลกลุ่มเจ้าหน้าที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย

4. ด้านการใช้และการเปิดเผยข้อมูล กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นแตกต่างกันในหัวข้อในปัจจุบันมีบริษัทเอกชนบางแห่งลักลอบนำข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต หัวข้อผู้มีสิทธิเรียกดูข้อมูลที่จัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ และหัวข้อขอยกเว้นในการเปิดเผยข้อมูล

5. ด้านความปลอดภัยของข้อมูล กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นแตกต่างกันในหัวข้อห้ามมีการโอนข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ไปต่างประเทศ หัวข้อการรับผิดชอบของผู้กระทำผิดในการเปิดเผยข้อมูล และหัวข้อการตั้งคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ควรสังกัดหน่วยงานใด

อภิปรายผล

ผลของทดสอบสมมติฐานที่ว่ากลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในฝ่ายทะเบียน สังกัดสำนักงานเขตในพื้นที่กรุงเทพมหานคร กับกลุ่มประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์แตกต่างกัน นั้น กล่าวได้ว่ากลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในฝ่ายทะเบียน สังกัดสำนักงานเขต ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร กับกลุ่มประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์แตกต่างกันในบางประเด็น ซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นที่แตกต่างกันในด้านโครงสร้างของข้อมูล ยกตัวอย่างในหัวข้อข้อมูลที่ควรจัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ในตัวเลือกประวัติอาชญากรรมร้ายแรง กลุ่มเจ้าหน้าที่เห็นด้วยที่จะให้จัดเก็บประวัติอาชญากรรมร้ายแรงในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ แต่กลุ่มประชาชนไม่เห็นด้วย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นว่าเรื่องของประวัติอาชญากรรมร้ายแรงเป็นเรื่องที่ควรได้รับการคุ้มครองตามหลักของสิทธิส่วนบุคคลหรือสิทธิในความเป็นส่วนตัว หรือศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ไม่มีใครต้องการเปิดเผยข้อมูลหรือประวัติที่เป็นจุดด้อย

ของตนเพราะอาจมีผลต่อสถานภาพทางครอบครัว เกียรติยศชื่อเสียง การใช้ชีวิตในสังคม เกรียงไกร เจริญนาวัฒน์ (เครือข่ายกฎหมายมหาชนไทย.2549 : ออนไลน์.) ได้อธิบายความหมายของคำว่า "สิทธิส่วนบุคคล" ว่าหมายถึงสิทธิของบุคคลที่ประกอบไปด้วย สิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศชื่อเสียง หรือความเป็นอยู่ส่วนตัว ในเรื่องดังกล่าวน่าจะจัดอยู่ในเรื่องของความเป็นอยู่ส่วนตัวซึ่งหมายความว่า สถานะที่บุคคลจะรอดพ้นจากการสังเกต การรู้เห็น การสืบความลับ การรบกวนต่างๆ และความมีสันโดษไม่ติดต่อสัมพันธ์กับสังคม โดยทั้งนี้ ขอบเขตที่บุคคลควรได้รับการคุ้มครอง และการเคารพในสิทธิส่วนบุคคลก็คือการดำรงชีวิตอย่างเป็นอิสระ มีการพัฒนาบุคลิกลักษณะตามที่ต้องการ สิทธิที่จะแสวงหาความสุขในชีวิตตามวิถีทางที่อาจเป็นไปได้และเป็นความพอใจตราบเท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชนและไม่เป็นการล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น

2. ความคิดเห็นที่แตกต่างกันในด้านวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นแตกต่างกันในหัวข้อ ผู้ที่มีหน้าที่ในการระบุว่าข้อมูลใดควรจัดเก็บหรือไม่ควรจัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ โดยในตัวเลือกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้นเป็นผู้ระบุ กลุ่มเจ้าหน้าที่ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง แสดงถึงความเชื่อมั่นในองค์กรราชการ ประกอบกับแนวคิดของตัวแบบสถาบันได้เสนอความคิดที่ว่านโยบายสาธารณะนั้นเป็นกิจกรรมของรัฐ เช่น คณะรัฐบาล กระทรวง ศาล เทศบาล สถาบันของรัฐต่าง ๆ เป็นผู้ตัดสินใจกำหนดนโยบายนำเอานโยบายไปปฏิบัติและบังคับใช้ในสังคม ส่วนกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย อาจแสดงว่าเป็นการตัดสินใจโดยใช้ตัวแบบสถาบันเช่นเดียวกันแต่ปรากฏออกมาไม่ชัดเจนเท่าผู้ที่อยู่ในสถานะเป็นบุคคลในหน่วยงานของรัฐ สำหรับตัวเลือกให้เจ้าของข้อมูลเป็นผู้ระบุ กลุ่มเจ้าหน้าที่ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย เป็นเรื่องที่สอดคล้องกับเรื่องสิทธิเสรีภาพของคนที่ควรมีสิทธิ์ตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวกับตน แต่ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้กฎหมายและไม่ขัดศีลธรรม

3. ด้านคุณภาพของข้อมูล กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นแตกต่างกันในหัวข้อผู้ที่ควรเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล โดยในตัวเลือกกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลกลุ่มเจ้าหน้าที่ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง เป็นการแสดงความเชื่อมั่นในสถาบัน (องค์กรราชการ) ซึ่งวิภา หอมเศรษฐี (วิภา หอมเศรษฐี.2547: 117 – 133 ; อ้างอิงจาก Max Weber.1922 : 73 – 78) ได้กล่าวถึงตัวแบบ Bureaucracy ของ Weber ว่า องค์กรราชการเป็นองค์กรที่มีลักษณะ มุ่งเน้นการแบ่งงานการทำงาน และให้ผู้ชำนาญการปฏิบัติงานเท่านั้น มีการกำหนดกฎเกณฑ์เพื่อความเป็นรูปแบบเดียวกันของการปฏิบัติ มีการกำหนดสายการบังคับบัญชาจากบนไปสู่ล่างขององค์กร ผู้จัดการต้องไม่มีความเป็นส่วนตัวกับใครโดยเฉพาะกับลูกน้อง และความก้าวหน้าของพนักงานอยู่ที่ความเป็นผู้ชำนาญในด้านเทคนิค เพราะเหตุนี้จึงทำให้กลุ่มเจ้าหน้าที่แสดงความคิดเห็นออกมาด้วยความเชื่อมั่นในองค์กรราชการ ส่วนกลุ่มประชาชนมี

ความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย เป็นการตัดสินใจโดยอาศัยยัตฤษฎีเดียวกันกับกลุ่มเจ้าหน้าที่ เพราะเป็นที่รับรู้กันว่ากระทรวงมหาดไทยเป็นองค์กรใหญ่ มีระเบียบกฎเกณฑ์ที่แน่นอนในการปฏิบัติงาน เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องบัตรประจำตัวประชาชน เป็นแหล่งรวมข้อมูลทั้งหมดเกี่ยวกับบัตรประชาชน จึงน่าจะเป็นหน่วยงานที่ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลได้ดีที่สุด

4. ด้านการใช้และการเปิดเผยข้อมูล หัวข้อข้อยกเว้นในการเปิดเผยข้อมูล กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอาจเป็นสาเหตุมาจาก กลุ่มเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลของหน่วยงานภาครัฐเห็นว่าหน่วยงานรัฐควรมีสถานีพิเศษ หรือได้รับการยกเว้นบางประการภายในเงื่อนไขระเบียบกฎหมายที่ถือปฏิบัติ แต่กลุ่มประชาชนยังคงคำนึงถึงเรื่องสิทธิส่วนบุคคลเป็นสำคัญที่สุดที่ควรได้รับการคุ้มครอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของสหภาพยุโรป (The EU Directive 95/46/EC)

ข้อกำหนดของ EU ได้กำหนดให้รัฐสมาชิกอนุญาตให้มีการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลภายใต้หลักทั่วไป ดังนี้

- (1) ได้รับความยินยอมโดยชัดแจ้งจากเจ้าของข้อมูล
- (2) การประมวลผลจะกระทำได้เท่าที่จำเป็นในการทำนิติกรรมสัญญาใด ๆ ของผู้เป็นเจ้าของข้อมูลเท่านั้น
- (3) การประมวลผลข้อมูลต้องอยู่ภายใต้กรอบของกฎหมาย
- (4) การประมวลผลข้อมูลจะต้องกระทำเพื่อปกป้องผลประโยชน์สำคัญของผู้เป็นเจ้าของข้อมูล
- (5) การประมวลผลจำเป็นที่จะต้องกระทำเพื่อผลประโยชน์ของสาธารณะ หรือในการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ควบคุมข้อมูล หรือเปิดเผยข้อมูลต่อบุคคลที่สาม
- (6) การประมวลผลที่จำเป็นและอยู่ภายใต้กรอบของกฎหมายจะต้องไม่กระทบต่อผลประโยชน์หรือสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้เป็นเจ้าของข้อมูล

นอกจากหลักเกณฑ์ทั่วไปข้างต้น ข้อกำหนดของ EU ยังได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับความลับและความมั่นคง รวมถึงข้อยกเว้นในการเปิดเผยข้อมูลที่มีได้นำข้อมูลไปใช้ประโยชน์สาธารณะ แต่นำไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว และกำหนดเกี่ยวกับเรื่องความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อผู้เป็นเจ้าของข้อมูลเมื่อมีการประมวลผลโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และการเปิดเผยข้อมูลจะต้องไม่ละเมิดต่อความมั่นคงของรัฐ (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ. 2544 : 99-100)

5. ด้านความปลอดภัยของข้อมูล ในหัวข้อการตั้งคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ควรสังกัดหน่วยงานใด กลุ่มเจ้าหน้าที่และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อาจกล่าวได้ว่ากลุ่มเจ้าหน้าที่ยังคงยึดถือและให้ความสำคัญกับองค์กรเป็นสำคัญ จึงเห็นว่าคณะกรรมการควรมีหน่วยงานสังกัด และเลือกให้สังกัดองค์กรราชการ เพราะเป็นองค์กรที่มีระเบียบแบบแผน มีกฎเกณฑ์ที่ชัดเจน ขณะที่กลุ่มประชาชนอาจมีความไม่

มั่นใจในความเป็นกลางหากคณะกรรมการจะสังกัดหน่วยงาน จึงมีความคิดเห็นในตัวเลือกไม่ขึ้นตรงต่อใครด้วยค่าเฉลี่ยที่มากกว่ากลุ่มเจ้าหน้าที่ ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ นคร เสรีรักษ์ (นคร เสรีรักษ์ 2548 : บทคัดย่อ) ในการศึกษาสภาพข้อเท็จจริงในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในประเทศไทย ว่ารูปแบบองค์กรอิสระมีความเหมาะสมกับการจัดตั้งองค์กรเพื่อคุ้มครองสิทธิในความเป็นส่วนตัวและโดยที่การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเป็นบริบทความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับประชาชน การใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายขององค์กรจะบรรลุเป้าหมายของการคุ้มครองสิทธิของประชาชนได้อย่างแท้จริงก็ต่อเมื่อองค์กรได้รับประกันความเป็นอิสระจากระบบราชการทั้งฝ่ายบริหารและการเมือง

ข้อเสนอแนะ

จากผลของการวิจัยสามารถรวบรวมสาระสำคัญของนโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ที่ควรเป็นในรูปแบบ ดังต่อไปนี้

1. ด้านโครงสร้างของข้อมูล

1.1 ข้อมูลที่ควรจัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ ได้แก่ สัญชาติ หมุ่โลหิต ข้อมูลลายนิ้วมือ เชื้อชาติ ศาสนาหรือลัทธิ ข้อมูลประกันสังคม ข้อมูลการเสียภาษี อากร หนังสือเดินทาง (พาสพอร์ท) บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ ใบอนุญาตขับรถ

2. ด้านวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ผู้ที่มีหน้าที่ในการระบุรายละเอียดว่าข้อมูลใดควรจัดเก็บหรือไม่ควรจัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ได้แก่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น และเจ้าของข้อมูล

2.2 ควรให้กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานกลางในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.3 ในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ควรมีการเชื่อมโยงข้อมูลจาก กรมสรรพากร กองหนังสือเดินทาง โรงพยาบาล กรมการขนส่ง สำนักงานประกันสังคม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และศาล

3. ด้านคุณภาพของข้อมูล

3.1 ควรมีผู้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล โดยทุกฝ่ายต้องช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลไม่ว่าจะเป็นกระทรวงมหาดไทย สำนักทะเบียนที่เกี่ยวข้องกับการทำบัตร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หรือประชาชนเจ้าของข้อมูล

4. ด้านการใช้และการเปิดเผยข้อมูล

4.1 ควรมีการกำหนดเงื่อนไขในการใช้และการเปิดเผยข้อมูล ดังนี้

4.1.1 ผู้ที่มีสิทธิเรียกดูหรือขอข้อมูลที่จัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ได้แก่ สำนักทะเบียนที่เกี่ยวข้องกับการทำบัตร กระทรวงมหาดไทย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น ประชาชนผู้เป็นเจ้าของข้อมูล พนักงานสอบสวน และศาล ส่วนบุคคลหรือ

กลุ่มบุคคลนอกเหนือจากนี้ไม่มีสิทธิเรียกดูหรือขอข้อมูลที่จัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบ
อเนกประสงค์

4.1.2 ผู้มีสิทธิอนุญาตให้มีการเปิดเผยข้อมูล ในอันดับแรก ได้แก่ เจ้าของข้อมูล
นอกจากนี้อาจเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น กระทรวงมหาดไทย หรือศาล แล้วแต่เหตุผล
ความจำเป็นแก่กรณี โดยการอนุญาตต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษรเท่านั้น โดยต้องระบุชื่อผู้อนุญาต
อนุญาตให้หน่วยงานใด อนุญาตให้ใช้ถึงช่วงเวลาใด พร้อมเหตุผลความจำเป็น

4.1.3 ข้อยกเว้นในการเปิดเผยข้อมูล ในบางกรณีอาจมีเหตุจำเป็น หรือเร่งด่วน
ต้องมีข้อยกเว้นในการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่จัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์
เพื่อการดังต่อไปนี้ ได้แก่ เพื่อการสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ตามคำสั่งศาล หรือเพื่อการ
รักษาพยาบาลเจ้าของข้อมูล

5. ด้านสิทธิของเจ้าของข้อมูล

5.1 ควรมีการกำหนดสิทธิของเจ้าของข้อมูล ดังต่อไปนี้

5.1.1 สิทธิที่จะได้รับคำชี้แจงจากหน่วยงานที่เก็บรวบรวมข้อมูลถึงวัตถุประสงค์ใน
การเก็บรวบรวมข้อมูล ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล รายละเอียดของข้อมูลที่จัดเก็บ

5.1.2 มีสิทธิที่จะเลือกว่าข้อมูลส่วนบุคคลของตนข้อมูลใดควรจัดเก็บในบัตร
ประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์

5.1.3 มีสิทธิขอสำเนารายละเอียดข้อมูลที่จัดเก็บจากหน่วยงานที่จัดเก็บ

5.1.4 มีสิทธิยื่นคำขอให้แก้ไข เพิ่มเติม ลบ หรือทำลายข้อมูลที่จัดเก็บที่ไม่
ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง หรือไม่ปัจจุบัน

5.1.5 มีสิทธิฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายในกรณีถูกละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลที่จัดเก็บใน
บัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ ไม่ว่าผู้ละเมิดจะเป็นหน่วยงานที่จัดเก็บหรือบุคคลอื่นใด

6. ด้านความปลอดภัยของข้อมูล

6.1 ควรมีการกำหนดมาตรการเพื่อความปลอดภัยของข้อมูลที่จัดเก็บ

6.2 ในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลต้องมีการใช้รหัสลับ

6.3 ห้ามมีการโอนข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ไป
ต่างประเทศ

6.4 ผู้กระทำความผิดในการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่งและทางอาญา

6.5 ควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชน
แบบอเนกประสงค์

6.6 หากจะมีการจัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตร
ประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ควรให้กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ

เมื่อพิจารณาจากผลของการวิจัย พบว่ามีผลของการวิจัยบางหัวข้อมีความขัดแย้ง หรือแตกต่างกับแนวทางการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของต่างประเทศ ส่วนบางหัวข้อก็เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับแนวทางการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของต่างประเทศ ซึ่งผู้วิจัยได้นำตัวอย่างแนวทางของบางประเทศมาเปรียบเทียบกับผลที่ได้จากการวิจัยปรากฏตามตาราง ดังต่อไปนี้

ตาราง 37 เปรียบเทียบแนวทางการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของต่างประเทศกับผลที่ได้จากการวิจัย

หัวข้อ	แนวทางการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ของต่างประเทศ			ผลที่ได้จาก การวิจัย
	สวีเดน	สหรัฐอเมริกา	EU	
1. การจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลที่กระทบต่อความรู้สึกประชาชน เช่น เชื้อชาติ ศาสนา ลัทธิ ประวัติสุขภาพ	อาจอนุญาตให้จัดเก็บได้ถ้ามีเหตุจำเป็น	ถ้ามีการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพเจ้าของข้อมูลสามารถคัดค้านได้	ห้ามมีการจัดเก็บข้อมูลที่กระทบต่อความรู้สึกประชาชน	ข้อมูลเกี่ยวกับเชื้อชาติ ศาสนา ลัทธิ เป็นข้อมูลที่สามารถจัดเก็บได้
2. การโอนข้อมูลส่วนบุคคลไปต่างประเทศ	ไม่ระบุ	ไม่ระบุ	ห้ามมีการโอนข้อมูลส่วนบุคคลไปยังต่างประเทศที่มีใช้สมาชิก หากประเทศนั้นไม่มีการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่เพียงพอ	ห้ามมีการโอน
3. ข้อยกเว้นในการเปิดเผยข้อมูล เช่น เพื่อการรักษาพยาบาล การสอบสวน หรือเพื่อการตัดสินของศาล	มีข้อยกเว้น	มีข้อยกเว้น	มีข้อยกเว้น	มีข้อยกเว้น

ตาราง 37 (ต่อ)

หัวข้อ	แนวทางการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ของต่างประเทศ			ผลที่ได้จาก การวิจัย
	สวีเดน	สหรัฐอเมริกา	EU	
4. มีการกำหนดมาตรการ รักษาความปลอดภัยของ ข้อมูลที่จัดเก็บ	มี	มี	มี	มี
5. มีการกำหนดสิทธิของ เจ้าของข้อมูล	มี	มี	มี	มี
6. การรับผิดชอบของผู้ละเมิด ข้อมูลส่วนบุคคล	ถูกปรับหรือ จำคุก	ไม่ระบุ	มี	ทั้งทางแพ่ง และทางอาญา
7. คณะกรรมการคุ้มครอง ข้อมูลส่วนบุคคล	มี	มี	มี	มี

จากการนำแนวทางการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของต่างประเทศมาเปรียบเทียบกับผลของการวิจัยประกอบกับในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีการนำนโยบายจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์มาใช้ในประเทศไทย แม้ในปัจจุบันจะอยู่ระหว่างการระงับ แต่สำหรับบัตรที่ผลิตออกมาแล้วนั้นก็ยังมีการใช้งานอยู่จนกว่าจะหมดอายุ และสำหรับในอนาคตหากจะมีการนำนโยบายจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์มาใช้อีกครั้ง ผู้วิจัยจึงขอเสนอเป็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ ซึ่งร่างมาจากการนำแนวทางการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของต่างประเทศมาประมวลเข้ากับผลที่ได้จากการศึกษาวิจัย เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาตามหัวข้อของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ดังต่อไปนี้

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์
พ.ศ.....

.....

หลักการ

การเสนอกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์

เหตุผล

เนื่องจากช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาประเทศไทยมีการนำนโยบายจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์มาใช้ ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการระงับ แต่สำหรับบัตรที่ผลิตออกมาแล้วนั้นก็ยังมีการใช้งานอยู่จนกว่าจะหมดอายุ และสำหรับในอนาคตหากจะมีการนำนโยบายจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์มาใช้อีกครั้ง ดังนั้นการเตรียมการเพื่อจัดทำร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องเตรียมการไว้ จึงได้จัดทำร่างพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

ร่าง

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์

พ.ศ.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรเสนอกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์

.....

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ พ.ศ.....”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้อมูลส่วนบุคคล” หมายความว่า ข้อมูลส่วนบุคคลที่จัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับรายละเอียดของบุคคลธรรมดาอันทำให้กำหนดตัวบุคคลได้แน่นอน

“การประมวลผล” หมายความว่า การดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับการเก็บรวบรวม การแก้ไขเพิ่มเติม ลบ หรือทำลาย การเปรียบเทียบ การระบุ การใช้ การเปิดเผยโดยเฉพาะเจาะจง การเปิดเผยโดยทั่วไป รวมถึงการส่งหรือการโอนข้อมูลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์

“ผู้ประมวลผลข้อมูล” หมายความว่า บุคคลหรือองค์กรผู้ดำเนินการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ตามพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าของข้อมูล” หมายความว่า เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์

มาตรา 4 ให้มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ขึ้น มีหน้าที่ปฏิบัติงานทางธุรการและวิชาการให้แก่คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ ทำหน้าที่ประสานงานและให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานของรัฐบาลและเอกชนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด 1

โครงสร้างของข้อมูลส่วนบุคคล

มาตรา 5 ในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ให้ประกอบด้วยข้อมูล ดังต่อไปนี้

- (1) สัญชาติ
- (2) หมู่โลหิต
- (3) ข้อมูลลายนิ้วมือ
- (4) ข้อมูลประกันสังคม
- (5) ข้อมูลการเสียภาษีอากร
- (6) หนังสือเดินทาง
- (7) บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- (8) ใบอนุญาตขับรถ

หมวด 2

วัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล

มาตรา 6 ให้กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานกลางในการเก็บรวบรวมข้อมูล

มาตรา 7 ให้มีการเชื่อมโยงข้อมูลจากหน่วยงานดังต่อไปนี้

- (1) กรมสรรพากร
- (2) กองหนังสือเดินทาง กระทรวงการต่างประเทศ
- (3) โรงพยาบาลทั้งของรัฐบาลและเอกชน
- (4) กรมการขนส่ง
- (5) สำนักงานประกันสังคม
- (6) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- (7) ศาล

มาตรา 8 การเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลต้องกระทำเท่าที่จำเป็น

มาตรา 9 ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น หรือเจ้าของข้อมูลเป็นผู้ระบุรายละเอียดของข้อมูลตามมาตรา 5

หมวด 3 คุณภาพของข้อมูลส่วนบุคคล

มาตรา 10 ข้อมูลส่วนบุคคลที่จัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ต้องได้มาด้วยความชอบธรรม และถูกต้องตามกฎหมาย

มาตรา 11 ข้อมูลส่วนบุคคลที่จัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ต้องเป็นข้อมูลที่ต้องสมบูรณ์ และมีความเป็นปัจจุบัน

มาตรา 12 ให้บุคคลหรือหน่วยงานดังต่อไปนี้มีหน้าที่ในการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ ความชอบธรรมในการได้มาของข้อมูล รวมถึงความเป็นปัจจุบันของข้อมูลส่วนบุคคล

- (1) กระทรวงมหาดไทย
- (2) สำนักทะเบียนที่จัดทำบัตรประจำตัวประชาชน
- (3) หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับข้อมูลนั้น
- (4) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- (5) เจ้าของข้อมูล

หมวด 4 การใช้และการเปิดเผยข้อมูล

มาตรา 13 บุคคลหรือหน่วยงานดังต่อไปนี้มีสิทธิเรียกดูข้อมูลที่จัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์

- (1) สำนักทะเบียนที่จัดทำบัตรประจำตัวประชาชน
- (2) กระทรวงมหาดไทย
- (3) หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับข้อมูลนั้น
- (4) พนักงานสอบสวน
- (5) ศาล
- (6) เจ้าของข้อมูล

มาตรา 14 บุคคลหรือหน่วยงานดังต่อไปนี้มีสิทธิอนุญาตให้มีการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล

- (1) เจ้าของข้อมูล .
- (2) กระทรวงมหาดไทย
- (3) ศาล

หน่วยงานตาม (2) และ (3) มีสิทธิอนุญาตให้มีการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลแล้วแต่เหตุผลความจำเป็นเฉพาะกรณี

มาตรา 15 การอนุญาตให้มีการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลต้องกระทำเป็นลายลักษณ์อักษรเท่านั้น โดยต้องมีการระบุถึงชื่อบุคคลผู้อนุญาต หน่วยงานที่ได้รับอนุญาต ระยะเวลาที่ได้รับอนุญาต พร้อมเหตุผลความจำเป็น

มาตรา 16 ในกรณีดังต่อไปนี้ ให้มีข้อยกเว้นในการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล

- (1) เพื่อการสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยมีเอกสารหลักฐานในการขอให้มีการเปิดเผย
- (2) ตามคำสั่งศาล
- (3) เพื่อการรักษาพยาบาลเจ้าของข้อมูลในกรณีฉุกเฉิน หากล่าช้าอาจถึงแก่ชีวิตได้

หมวด 5

สิทธิของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

มาตรา 17 เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิ ดังต่อไปนี้

- (1) มีสิทธิได้รับคำชี้แจงจากหน่วยงานที่เก็บรวบรวมข้อมูลถึงวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล รายละเอียดของข้อมูลที่จัดเก็บ
- (2) มีสิทธิเลือกข้อมูลที่จัดเก็บ
- (3) มีสิทธิขอสำเนารายละเอียดข้อมูลที่จัดเก็บ
- (4) มีสิทธิยื่นคำขอให้แก้ไข เพิ่มเติม ลบ หรือทำลายข้อมูลที่จัดเก็บ ในกรณีข้อมูลนั้นไม่ถูกต้อง ไม่ตรงกับความเป็นจริง หรือไม่เป็นปัจจุบัน
- (5) มีสิทธิฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายในกรณีถูกละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลที่จัดเก็บ ไม่ว่าผู้ละเมิดจะเป็นหน่วยงานที่จัดเก็บหรือบุคคลอื่น

หมวด 6

ความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลและบทกำหนดโทษ

มาตรา 18 ต้องมีการกำหนดรหัสลับสำหรับเจ้าหน้าที่ในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล

มาตรา 19 ห้ามมีการโอนข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ไปนอกราชอาณาจักรโดยปราศจากความยินยอมจากเจ้าของข้อมูล

มาตรา 20 ผู้ใดกระทำการใด ๆ เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์อันไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือให้ผู้อื่นเสียหาย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสามปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหกหมื่นบาท

มาตรา 21 ผู้ใดจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ปลอมขึ้นทั้งฉบับหรือแต่ส่วนหนึ่งส่วนใด เติมหรือตัดทอนข้อความ หรือแก้ไขด้วยประการใด ๆ ในบัตรที่แท้จริง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีหรือห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

มาตรา 22 ผู้ใดนำหรือส่งออกข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบ
อเนกประสงค์ไปนอกราชอาณาจักรโดยปราศจากความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลต้องระวางโทษ
จำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

มาตรา 23 ผู้ใดใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ซึ่งบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์อันได้มา
โดยรู้ว่าเป็นของที่ทำปลอมแปลงขึ้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี หรือปรับตั้งแต่สอง
หมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดจำหน่ายหรือมีไว้เพื่อจำหน่ายซึ่งบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ที่ทำปลอม
หรือแปลงขึ้นต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทหรือสองแสน
บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 24 ในกรณีที่ผู้ต้องรับโทษเป็นนิติบุคคลให้ผู้แทนนิติบุคคลระวางโทษที่กำหนด
สำหรับความผิดนั้น

หมวด 7

คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์

มาตรา 25 ให้มีคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบ
อเนกประสงค์ซึ่งแต่งตั้งโดยนายกรัฐมนตรีหรือบุคคลที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย คณะกรรมการ
คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลประกอบด้วย

(1) ประธานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบ
อเนกประสงค์

(2) คณะกรรมการจำนวนไม่เกินสิบคน โดยแต่งตั้งจากผู้แทนจาก กระทรวงมหาดไทย
กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมสรรพากร กระทรวงการต่างประเทศ
โรงพยาบาล กรมการขนส่ง สำนักงานประกันสังคม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และศาลฎีกา

(3) เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบ
อเนกประสงค์โดยแต่งตั้งจากบุคคลในสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตร
ประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์

มาตรา 26 คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี
ผู้ที่พ้นจากตำแหน่งแล้วอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ก็ได้

มาตรา 27 ให้คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบ
อเนกประสงค์มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) พิจารณาการขออนุญาตจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบ
อเนกประสงค์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- (2) คຸ່ມครองสิทธิของเจ้าของข้อมูล โดยการควบคุมและสอบสวนการละเมิดสิทธิเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลที่จัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์
- (3) สนับสนุนความเข้าใจและการปฏิบัติเกี่ยวกับการคຸ່ມครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์
- (4) จัดทำเอกสารสรุปแนวทางในการปฏิบัติตามบทบัญญัติในการคຸ່ມครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์
- (5) พิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนตามพระราชบัญญัตินี้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบนโยบายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของประเทศต่าง ๆ
2. ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยทำการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงต่าง ๆ ที่มีบทบาทในการออกกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลสำหรับประเทศไทย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กองบรรณาธิการ.(2543.) ใช้บัตรเครดิตซื้อของบนอินเทอร์เน็ตต้องระวัง. วารสารอีคอมเมิร์ซ 2 (22):65-68.
- การปกครอง,กรม.(2548.)คู่มือบริหารการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (SMART CARD) กฎหมายและหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อาสารักษาดินแดน.
- กิตติพันธ์ เกียรติสุนทร.(2538.) มาตรการทางอาญาในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล. วิทยานิพนธ์
หลักสูตรปรัชญานิติศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิตติศักดิ์ ปรกติ. (2541.) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร
ของทางราชการ พ.ศ.2540. กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- กุลพล พลวัน.(2548.) สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวกับการคุ้มครองตามกฎหมายไทย.วารสารกรม
ประชาสัมพันธ์. 10 (116) : 17-18.
- เกรียงไกร เจริญนาวัฒน์,รศ.ดร.(2549.) สิทธิของผู้เล่นเกมออนไลน์.สืบค้นเมื่อ 7 ตุลาคม 2549,
จาก : <http://www.pub-law.net/publaw/view.asp?PublawIDs=609>.
- เฉลิมพงศ์ เอกเผ่าพันธ์. (2548.) การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญโดย
ศาลรัฐธรรมนูญ. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ไทรภาพ วงศ์ไตรรัตน์.(2544.) กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลจากการใช้สื่อ
อิเล็กทรอนิกส์. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นคร เสรีรักษ์.(2548.) การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล : ข้อเสนอเพื่อการพัฒนาสิทธิรับรู้ข้อมูล
ข่าวสารในกระบวนการรัฐธรรมนูญไทย.วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสห
วิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปทีป เมธาคุณวุฒิ.(2539.) การวิจัยเรื่องแนวทางในการออกกฎหมายคุ้มครองข้อมูล และสารสนเทศ
ส่วนบุคคลในประเทศไทย. กรุงเทพฯ. สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ.
- ปทีป เมธาคุณวุฒิ. รศ.ดร. (2541.) แนวทางการออกกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในประเทศไทย.
วารสารเนคเทค. 5 (23) : 78-85.
- ภาณุพงษ์ วงษ์รอด. (2547.) E-government กับกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล1. วารสาร
อีคอมเมิร์ซ 6 (61) : 57-59.
- ภาณุพงษ์ วงษ์รอด. (2547.) E-government กับกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล2. วารสาร
อีคอมเมิร์ซ 6 (62) : 53-55.

- รวีภา หอมเศรษฐี.(2547.) Max Weber : ตำนานขององค์การระบบราชการสมัยใหม่.วารสาร
รามคำแหง 21(1) : 117 – 133.
- วรพจน์ วิศรุตพิชญ์. (2538.) รายงานการวิจัยสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ศึกษารูปแบบการจำกัด
สิทธิเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญให้ไว้อย่างเหมาะสม. กรุงเทพฯ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย .
- วิษณุ เครืองาม. (2530.) กฎหมายรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพฯ โรงพิมพ์แสงสุทธการพิมพ์.
- วิไลลักษณ์ ธีปฏิกานนท์.(2533.) การวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ : ศึกษากรณีนโยบายยกเลิก
สัมปทานป่าไม้ ปี 2532. สารนิพนธ์การศึกษารายวิชา รศ.880 (การศึกษาตามแนวทาง)
คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วีรพงศ์ ฤทธิ์รอด.(2548.) การวิเคราะห์นโยบายการกำหนดตำแหน่งและระดับตำแหน่งของ
ข้าราชการพลเรือนไทย. ปรินิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (นโยบาย
สาธารณะ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร.(2546.) เอกสารประกอบการสัมมนาบุคลากรเพื่อ
ปฏิบัติ ราชการตามกฎหมายปกครอง ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์องค์การ
รับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สมชาย พิงตะกู.(2548.) รายงานพิเศษข้อมูลบัตรเครดิต USA รวบรวมสถิติไทยอย่าไว้ใจเทคโนโลยี.
วารสารดอกเบญจ 24 (289) : 54-59.
- สมาคมผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ไทย.(2549.) พระราชบัญญัติบัตรอิเล็กทรอนิกส์
ศึกษา. สืบค้นเมื่อ 11 พฤศจิกายน 2549,
จาก : <http://www.thaiecommerce.org/webboard/index.php?showtopic=255>.
- สาโรจน์ สำลีรัตน์. (2543.) การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนชาวไทย ศึกษาเปรียบเทียบ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 6) พุทธศักราช
2539 กับ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุภัทท์ บุญญานนท์. (2545.) คำอธิบายกฎหมายไอทีในร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการคุ้มครอง
ข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ..... วารสารสรรพากรสาส์น 49 (12) : 65-74.
- สุรางคณา แก้วจำนงค์. (2543.) กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล. วารสารไอที ปรัชญ์ 8 (4) :1-6.
- สุรัชย์ ศรีสารคาม.(2549.) ระบบบัตรประจำตัวประชาชนนอกประสงค์ (Smart Card). สืบค้นเมื่อ
1 กุมภาพันธ์ 2549, จาก : surachai@khonthai.com.

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ.กฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล.

สืบค้นเมื่อ 7 ตุลาคม 2549 .

จาก : http://www.ecommerce.or.th/ictlaw/dp/general_info.html.

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศ.(2544.) *โครงการพัฒนากฎหมาย*

เทคโนโลยีสารสนเทศ (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์เดือนตุลา จำกัด.

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศ. *ประเทศไทยกับการพัฒนา*

กฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศ. กรุงเทพฯ.

สัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์.(2545.) *เอกสารประกอบการสอน วิชา 22432 กระบวนการกำหนดนโยบายและแผน.*

มหาวิทยาลัยบูรพา.

หยุด แสงอุทัย. (2535.) *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป.* กรุงเทพฯ

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก. แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง

การกำหนดนโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์
(Smart Card)

.....

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย **✓** หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. เพศ

() ชาย () หญิง

2. อายุ

() ต่ำกว่า 30 ปี () 30 -40 ปี

() 41-50 ปี () 51-60 ปี

() มากกว่า 60 ปี

3. อาชีพ

() รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ () รับจ้าง

() ธุรกิจส่วนตัว () นักวิชาการ

() นักศึกษา () ค้าขาย

() เกษตรกรรม () อื่น ๆ ระบุ

4. ระดับการศึกษา

() ประถมศึกษา () มัธยมศึกษาตอนต้น

() มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า () อนุปริญญาหรือเทียบเท่า

() ปริญญาตรีหรือสูงกว่า

5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

() ต่ำกว่า 5,000 บาท () 5,000 – 10,000 บาท

() 10,001 – 15,000 บาท () 15,001 – 20,000 บาท

() มากกว่า 20,000 บาท

6. การนับถือศาสนา

- () พุทธ () คริสต์ () อิสลาม
 () พราหฺม- ฮินดู () อื่น ๆ ระบุ.....

7. ข้อมูลใดในบัตรประจำตัวประชาชนที่พบข้อผิดพลาดบ่อยครั้งที่สุด

- () คำนำหน้านาม () ชื่อ – นามสกุล
 () ที่อยู่ () หมู่โลหิต
 () เลขประจำตัว 13 หลัก () วัน เดือน ปีเกิด () ศาสนา

8. ข้อมูลในบัตรชนิดใดที่มีการลักลอบนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้มากที่สุด

- () บัตรประจำตัวประชาชน () บัตรเครดิต
 () บัตรเอทีเอ็ม () บัตรเช่าซื้อสินค้า

9. หากจะมีการจัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ควรดำเนินการอย่างไร

- () กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ
 () กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ
 () ดำเนินการโดยกลุ่มกลุ่มตัวแทนจากประชาชนหลากหลายอาชีพ
 () ควรมีการทำประชาพิจารณ์
 () อื่น ๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับสาระของนโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบัตร
ประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องตาราง ให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

คำถาม	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
1. ข้อมูลใดควรจัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์					
1.1 สัญชาติ					
1.2 หมุ่โลหิต					
1.3 ข้อมูลลายนิ้วมือ					
1.4 เชื้อชาติ					
1.5 ศาสนา ลัทธิ					
1.6 ประวัติอาชญากรรมร้ายแรง					
1.7 ประวัติการเป็นโรคร้ายแรง					
1.8 ข้อมูลประกันสังคม					
1.9 ข้อมูลการเสียภาษีอากร					
1.10 หนังสือเดินทาง (พาสพอร์ท)					
1.11 บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ					
1.12 ใบอนุญาตขับรถ					
1.13 บัตรเครดิต					
1.14 สถานะทางการเงิน					
1.15 เผ่าพันธุ์ พันธุกรรม					
1.16 บัตรเอทีเอ็ม					
2. ใครควรมีหน้าที่ในการระบุว่าข้อมูลใดควรจัดเก็บหรือไม่ควรจัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์					
2.1 คณะรัฐมนตรี					
2.2 กระทรวงมหาดไทย					
2.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น					
2.4 เจ้าของข้อมูล					
2.5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น					

คำถาม	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3. หน่วยงานใดควรเป็นหน่วยงานกลางในการเก็บรวบรวมข้อมูล					
3.1 กระทรวงมหาดไทย					
3.2 กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร					
3.3 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น					
4. ในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) ควรมีการเชื่อมโยงข้อมูลจากหน่วยงานต่อไปนี้หรือไม่					
4.1 กรมสรรพากร					
4.2 กองหนังสือเดินทาง					
4.3 โรงพยาบาล					
4.4 กรมการขนส่ง					
4.5 สำนักงานประกันสังคม					
4.6 ธนาคารทั้งของรัฐและเอกชน					
4.7 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ					
4.8 ศาล					
5 บัตรประจำตัวประชาชนเป็นบัตรที่สามารถปลอมได้ง่าย					
6. ควรมีผู้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล					
7. ถ้าควรมีผู้ตรวจสอบตามข้อ 7. ควรให้ใครเป็นผู้ตรวจสอบ					
7.1 กระทรวงมหาดไทย					
7.2 สำนักทะเบียนที่เกี่ยวข้องกับการทำบัตรประชาชน					
7.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น					
7.4 กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร					
7.5 ประชาชนที่เป็นเจ้าของข้อมูล					
8. ในปัจจุบันมีเจ้าหน้าที่ของรัฐบางคนลักลอบนำข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนผู้มาติดต่อไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต					
9. ในปัจจุบันมีบริษัทเอกชนบางแห่งลักลอบนำข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต					
10. ในปัจจุบันมีการซื้อขายข้อมูลส่วนบุคคล					

คำถาม	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
11. ใครมีสิทธิเรียกดูข้อมูลที่จัดเก็บในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์					
11.1 สำนักงานทะเบียนที่เกี่ยวข้องกับการทำบัตรประชาชน					
11.2 กระทรวงมหาดไทย					
11.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น					
11.4 ประชาชนที่เป็นเจ้าของข้อมูล					
11.5 พนักงานสอบสวน					
11.6 ศาล					
11.7 ใครก็ได้ที่ยื่นคำขอ					
12. ใครมีสิทธิอนุญาตให้มีการเปิดเผยข้อมูล					
12.1 เจ้าของข้อมูลแต่เพียงผู้เดียว					
12.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น					
12.3 กระทรวงมหาดไทย					
12.4 ศาล					
13. การอนุญาตให้เปิดเผยข้อมูลทำได้โดย					
13.1 เป็นลายลักษณ์อักษร					
13.2 ด้วยวาจาต่อหน้าพยาน					
14. ข้อยกเว้นในการเปิดเผยข้อมูล					
14.1 เพื่อการสืบสวนสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ					
14.2 ตามคำสั่งศาล					
14.3 เพื่อการรักษาพยาบาลเจ้าของข้อมูล					
14.4 เพื่อการศึกษาวิจัยโดยไม่ระบุว่าเป็นข้อมูล ของใคร					
15. ปัจจุบันมีการให้ความสำคัญกับเรื่องสิทธิส่วนบุคคล มากขึ้น					
16. ในปัจจุบันมีการฟ้องร้องเรื่องการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล เพิ่มมากขึ้น					

คำถาม	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
17.เจ้าของข้อมูลควรมีสิทธิ ดังต่อไปนี้					
17.1 มีสิทธิเลือกข้อมูลที่จัดเก็บในบัตรฯ					
17.2 มีสิทธิขอให้ แก้ไข เพิ่มเติม ลบ หรือทำลาย ข้อมูลที่จัดเก็บ					
17.3 มีสิทธิฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย					
17.4 มีสิทธิได้รับคำชี้แจงจากหน่วยงานที่เก็บ รวบรวมข้อมูล					
17.5 มีสิทธิขอสำเนารายละเอียดข้อมูลที่จัดเก็บ					
18. หน่วยงานใดต่อไปนี้เป็นผู้ดูแลเรื่องความปลอดภัยของข้อมูลในบัตรประจำตัวประชาชน แบบอเนกประสงค์					
18.1 กระทรวงมหาดไทย					
18.2 กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร					
18.3 ศาล					
18.4 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น					
19. การเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลต้องมีการใช้รหัสลับ					
20. ในการเข้าถึงข้อมูลต้องมีคำยินยอมเป็นลายลักษณ์ อักษรจากเจ้าของข้อมูล					
21. ห้ามมีการโอนข้อมูลในบัตรประจำตัวประชาชนแบบ อเนกประสงค์ไปต่างประเทศ					
22. ผู้กระทำผิดในการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลต้องรับ ผิดทางอาญาสถานเดียว					
23. ผู้กระทำผิดในการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลต้องรับ ผิดทางแพ่งสถานเดียว					
24. ผู้กระทำผิดในการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลต้องรับ ผิดทั้งในทางแพ่งและทางอาญา					
25.ควรมีการตั้งคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์					

คำถาม	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
26. ถ้าควรมีการตั้งคณะกรรมการตามข้อ 25. คณะกรรมการควร					
26.1 ไม่ขึ้นตรงต่อใคร					
26.2 สังกัดกระทรวงมหาดไทย					
26.3 กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร					

♣♣ ขอขอบคุณในความร่วมมือกรอกแบบสอบถาม

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาววรรณศรี ทิวแพ
วันเดือนปีเกิด	14 เมษายน 2521
สถานที่เกิด	จังหวัดสุราษฎร์ธานี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 56/36 ซอยแฟลตกรุงเทพมหานคร แขวงประเวศ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร 10250
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 4 ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2545	ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) จาก มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2550	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ